

2 Samuël

2 Samuël 1

1. Voorts geschiedde het na Sauls dood, als David van den slag Hebreuws, *van den Amalek te slaan*. Zie de historie, 1 Sam. 30. der Amalekieten was wedergekomen, en David twee dagen te Ziklag Zie 1 Sam. 27:6. gebleven was;
2. Zo geschiedde het op den derden dag, dat, ziet, uit het heirleger van Saul, een man kwam, wiens klederen gescheurd waren, Tot teken van rouw en harteleed; zie Gen. 37:29. en aarde Vergelijk Joz. 7:6; 1 Sam. 4:12, en onder, 2 Sam. 13:19, en 2 Sam. 15:32; Job 2:12. Dit was in rouw een teken van schaamte, nietswaardigheid en diepe vernedering. **was op zijn hoofd; en het geschiedde, als hij tot David kwam, zo viel hij ter aarde** Vergelijk Joz. 7:6; 1 Sam. 4:12, en onder, 2 Sam. 13:19, en 2 Sam. 15:32; Job 2:12. Dit was in rouw een teken van schaamte, nietswaardigheid en diepe vernedering. **en boog zich neder.**
3. En David zeide tot hem: Van waar komt gij? En hij zeide tot hem: Ik ben ontkomen uit het heirleger van Israel.
4. Voorts zeide David tot hem: Wat is de zaak? Of eigenlijk, *wat is de zaak, of de handel geweest?* Verhaal het mij toch. En hij zeide, dat het volk uit den strijd gevloeden was, en dat er ook velen van het volk gevallen en gestorven waren, dat ook Saul en zijn zoon Jonathan dood waren.
5. En David zeide tot den jongen, *Dat is, jonkman, jongeling.* Zie Gen. 22:5. **die hem** de boodschap bracht: Hoe weet gij, dat Saul dood is, en zijn zoon Jonathan?
6. Toen zeide de jongen, die hem de boodschap bracht: Ik kwam bij geval Hebreuws, *ontmoetende ben ik ontmoet, of bij geval komende, kwam ik bij geval.* **op het gebergte van Gilboa; Gelegen in Issaschar, aan de zuidelijke grenzen.** Zie 1 Sam. 28:4, en 1 Sam. 31:1. **en ziet, Saul leunde op zijn spies; Dat is, drukte, om het scherp zijner spies te doen doordringen in zijn lichaam. en ziet, de wagens en ritmeesters Hebreuws, *de meesters, of heren der ruiters.* hielden dicht op hem. Hebreuws, *kleefden hem aan.***
7. Zo zag hij achter zich om, en zag mij, en hij riep mij, en ik zeide: Zie, *hier* ben ik.
8. En hij zeide tot mij: Wie zijt gij? En ik zeide tot hem: Ik ben een Amalekiet.
9. Toen zeide hij tot mij: Sta toch bij mij, *Of, tegen mij, op mij, of staat op tegen mij;* alzo 2 Sam. 1:10. **en dood mij; want deze malienkolder Of, *geogde, of geborduurde krijgsrok.* Het Hebreeuwse woord wordt aldus hier alleen gevonden, en komt van een woord dat *borduurwerk, of geogdwerk maken, idem omvatten, inhechten* in kastjes betekent. Daarom zetten het sommigen over: *Deze omsingeling, bezetting, benauwing der ruiters ook schrik, benauwdheid, heeft mij aangeropen.* heeft mij opgehouden; Dat de spies niet heeft kunnen doordringen in mijn lichaam. **want mijn leven** Alsof hij zeide: Ik heb vast gearbeid, om mijzelf met mijn spies het leven te benemen, maar het heeft niet willen zijn, mijn leven is nog gans in mij. **is nog gans in mij.****
10. Zo stond ik bij hem, en doodde hem; want ik wist, dat hij na zijn val Nadat hij in de spies, en met dezelve was nedergevallen. Dit voegt hij daarbij om zich te ontschuldigen van Sauls dood, en de tijding, die hij bracht, te bevestigen en buiten twijfel te stellen. De lezer kan dit ganse verhaal

vergelijken met 1 Sam. 31, en oordelen wat van de zaak is. niet leven zou; en ik nam de kroon, die op zijn hoofd was, en het armgesmijde, dat aan zijn arm was, en heb ze hier tot mijn heer gebracht. Te weten, David, dat is, tot u.

11. Toen vatte David zijn klederen en scheurde ze; Gelijk boven, 2 Sam. 1:2. desgelijks ook al de mannen, die met hem waren.
12. En zij weeklaagden, en weenden, en vastten tot op den avond, over Saul en over Jonathan, zijn zoon, en over het volk des HEEREN, en over het huis Israels, omdat zij door het zwaard gevallen waren.
13. Voorts zeide David tot den jongen, die hem de boodschap gebracht had: Van waar zijt gij? En hij zeide: Ik ben de zoon van een vreemden man, van een Amalekiet.
14. En David zeide tot hem: Hoe, hebt gij niet gevreesd uw hand uit te strekken, om den gezalfde des HEEREN Zie 1 Sam. 10:1, en 1 Kon. 1:14. te verderven. Dat is, te verslaan, nedervellen, doden. Vergelijk Richt. 20:21,25,35,42, en elders.
15. En David riep een van de jongens, Zijne dienstknechten of hovelingen. en zeide: Treed toe, val op hem aan. En hij sloeg hem, dat hij stierf.
16. En David zeide tot hem: Uw bloed zij op uw hoofd; Zie Lev. 20:9, en Richt. 9:24. want uw mond heeft tegen u getuigd, zeggende: ik heb den gezalfde des HEEREN gedood.
17. David nu klaagde deze klage Die in 2 Sam. 19: begint. over Saul en over Jonathan, zijn zoon;
18. Als hij gezegd had, Dat is, bevolen, orde gesteld, om het volk Gods na huns konings dood vooreerst op te richten en tot kloekmoedigheid te vermanen, opdat zij door zijn volgend klaaglied niet versaaagd mochten worden. dat men den kinderen van

Juda Uit welken stam David zelf gesproken was, en die de belofte Gods had van het koninkrijk en dapperheid in den oorlog; Gen. 49:8,9,10. den boog zou leren; Versta het hanteren van den boog, om geoefende schutters en krijgslieden te worden, naar Sauls en Jonathans exempel, 2 Sam. 1:22. ziet, het is geschreven in het boek Dit kan men alzo verstaan, dat in dit boek geschreven is geweest, wat David diepaangaande voor orde gesteld heeft, om de oefening der krijgswapenen bij zijn stam gemeen te maken. des Oprechten. Van dit boek, zie Joz. 10:13.

19. O Sieraad van Israel, op uw hoogten Te weten, op de bergen van Gilboa 2 Sam. 1:21, en 1 Sam. 31:8, die hij Gods hoogten noemt, omdat ze God bijzonderlijk als in Israël gelegen toebehoorden. is hij verslagen; hoe zijn de helden gevallen!
20. Verkondigt het niet te Gath, Gath en Askelon waren beide bewoond van de Filistijnen, liggende in het zuidwesten van de bergen Gilboa aan de zee; Gath in Dan, en Askelon in Simeon. Zie Richt. 14:19, en onder, 2 Sam. 21:20,22. boodschapt het niet op de straten van Askelon; opdat de dochters der Filistijnen zich niet verblijden, God en zijn volk lasterende en beschimpende; gelijk Richt. 16:23, enz. opdat de dochters der onbesnedenen Zie Richt. 15:18. niet opspringen van vreugde. Met uiterlijke gebaren en tekenen van vreugde hun goden den lof dezer victorie toeschrijvende.
21. Gij, bergen van Gilboa, Dit dient tot beweging en schrik der Israëlieten over de zaken, die aldaar gebeurd waren. Vergelijk Richt. 5:23; Job 3, en elders. noch dauw noch regen moet zijn op u, noch velden der hefoffereren; Dat is, er moeten op deze bergen geen vruchtbare velden zijn, waarvan men hefoffers zou kunnen doen. Of, op de verheven velden, hoge velden. Hebreeuws, velden der verheffingen. want aldaar is der helden schild smadelijk weggeworpen, Of, verfoeilijk, verachtelijk.

het schild van Saul, alsof hij niet gezalfd ware geweest met olie. Namelijk, Saul, die zo smadelijk en verachtelijk gevallen was, dat het zeer deerlijk was voor een gezalfde des Heeren. Anderen duiden het op Sauls schild; gelijk men in dien tijd de schilden *als met leder overtrokken* met olie placht te zalven; zie Jes. 21:5. Anders, *zonder den gezalfde met olie*; dat is, afgezonderd van den gezalfde enz.; namelijk van Saul.

22. Van het bloed der verslagenen, van het vette der helden, werd Jonathans boog niet achterwaarts gedreven; en Sauls zwaard keerde niet ledig weder.

23. Saul en Jonathan, die beminden, en die liefelijken in hun leven, zijn ook in hun dood niet gescheiden; zij waren lichter dan arenden, Dat is, sneller. zij waren sterker dan leeuwen.

24. Gij, dochteren Israels, weent over Saul; die u kleetde met scharlaken, Het land tegen de vijanden beschermende, dat het in vrede en overvloed van allen rijkdom bloeide, waarvan dit een teken was. **met weelde**; Dat is, lustiglijk, lieflijk, tederlijk, dat het lieflijk was om te zien. Anders, *met allerlei, of met andere wellustigheden*. die u sieraad van goud Hebreeuws, *die sieraad van goud deed opkomen op uw kleding*, door de oorzaak in de voorgaande aantekening vermeld, alsmede door den roof, dien hij bekwam van de vijanden. **deed dragen over uw kleding**.

25. Hoe zijn de helden gevallen in het midden van den strijd! Jonathan is verslagen op uw hoogten! Zie 2 Sam. 1:19.

26. Ik ben benauwd om uwentwil, mijn broeder Jonathan! Gij waart mij zeer lieflijk; uw liefde Die gij mij toedroegt. was mij wonderlijker dan liefde der vrouwen. Met welke men de vrouwen liefheeft; dat is, zij overtrof de

allernauwste vriendschap, die tussen mensen kan wezen, zijnde tot Davids troost in Jonathans hart ontstoken en onderhouden door den Heiligen Geest.

27. **Hoe zijn de helden gevallen, en de krijgswapenen verloren!** Of, *instrumenten van oorlog*; te weten, Saul en Jonathan, die als wapenen Israëls waren, en middelen, waardoor Israël beschermd werd. Men kan het ook eigenlijk verstaan van de krijgswapenen, die de Filistijnen ten buit hebben gekregen.

2 Samuël 2

1. En het geschiedde daarna, dat David den HEERE vraagde, Zie Richt. 1:1; 1 Sam. 23:6,9 en 1 Sam. 30:7,8. zeggende: Zal ik optrekken in een der steden van Juda? En de HEERE zeide tot hem: Trek op. En David zeide: Waarheen zal ik optrekken? En Hij zeide: De HEERE. Naar Hebron. Gelegen in Juda, niet ver van het westerse gebergte, en Aärons kinderen toegeëigend. Zie Gen. 13:18; Joz. 21:10,11,13, waaruit afgenomen wordt dat wel David voor zijn persoon aldaar gewoond en hof gehouden heeft, maar zijn volk zich onthouden in de naastgelegen steden plaatsen, *gelijk onder, 2 Sam. 2:3*, om de priesters en Levieten, wien deze stad van den stam Juda gegeven was, in hun bezit niet te benauwen.

2. Alzo toog David derwaarts op, als ook zijn twee vrouwen, Ahinoam, de Jizreelietische, en Abigail, de huisvrouw van Nabal, Versta, geweene huisvrouw; alzo 1 Sam. 30:5. Zie 1 Sam. 25:39, enz., en vergelijk onder, 2 Sam. 12:15. den Karmeliet.

3. Ook deed David zijn mannen optrekken, die bij hem waren, Versta, de strijdbare mannen, die hem in zijn ballingschap gevolgd waren. Zie 1 Sam. 22:2. een iegelijk met zijn huisgezin; en zij woonden in de steden van Hebron. Dat is, die omtrent Hebron gelegen waren en daaronder behoorden.

4. Daarna kwamen de mannen van Juda, en zalfden David was eerst in het heimelijke door Gods bevel van Samuel gezalfd tot koning, 1 Sam. 16:13; hier wordt hij wederom van zijn stam Juda, wetende zonder twijfel des Heeren wil, gezalfd. Ten derden male werd hij van gans Israël gezalfd, onder, 2 Sam. 5:3, dienende dit alles tot versterking van David, Gevraagd hebbende, of onderzoekende, wat van Sauls dode lichaam mocht zijn, willende dat begraven, indien het niet ware geschied. en bevestiging zijns beroeps, mitsgaders tot voorbeelding van de zalving onzes *Jezus Christus*. Zie 1 Kon. 1:34. aldaar David tot een koning over het huis van Juda. Toen boodschapten zij David, Gevraagd hebbende, of onderzoekende, wat van Sauls dode lichaam mocht zijn, willende dat begraven, indien het niet ware geschied. zeggende: Het zijn de mannen van Jabes in Gilead, die Saul begraven hebben. Zie 1 Sam. 31:11,12,13.

5. Toen zond David boden tot de mannen van Jabes in Gilead, en hij zeide tot hen: Dat is, liet zeggen. Gezegend zijt gij den HEERE, Zie Gen. 24:31; Ruth 2:20, en Ruth 3:10. dat gij Of, *die*. deze weldadigheid gedaan hebt aan uw heer, aan Saul, en hebt hem begraven.

6. Zo doe nu de HEERE aan u weldadigheid en trouw! En ik ook, ik zal aan u dit goede doen, Dat is, vergelden. Of in dezen zin: Gelijk de Heere zulks aan u vergelden zal, alzo zal ik het ook doen. Anders, *naar dit goede*. dewijl gij Of, *die gij*, enz. deze zaak gedaan hebt.

7. En nu, laat uw handen sterk zijn, en zijt dapper, Hebreeuws, *tot kinderen*, of *zonen der dapperheid*, of *kloekheid*. Zie onder, 2 Sam. 3:34. dewijl Hij wil zeggen: Geeft den moed niet verloren, al is het dat uw heer en koning dood is. uw heer Saul gestorven is; en ook hebben mij die van het huis van Juda Hebreeuws, *het huis van Juda hebben*, enz. tot koning over zich gezalfd. Zodat ik boven de gewilligheid de

macht heb om u in voorvallende zwaarigheid te hulp te komen. Alhoewel David van Gods raad verzekerd was, gebruikt hij niettemin deze geoorloofde middelen om met weldoen de harten der Israëlieten te gewinnen, en de uitkomst met vertrouwen en geduld te verwachten.

8. Abner nu, Ook genaamd *Abiner*. Zie 1 Sam. 14:50,51. de zoon van Ner, de krijgsoverste, dien Saul gehad had, nam Isboeth, Hebreeuws, *Isch-boscheth*. Sauls zoon, en voerde hem over naar Mahanaim, Over de Jordaan, waar *Mahanaim* gelegen was, aan de beek Jabbok, niet ver van Jabes in Gilead. Zie Gen. 32:2. Dit schijnt Abner gedaan te hebben om de Gileadieten, tot welken David zijn boden gezonden had, tegen David vast te maken, en te breken de gunst, die hij daar mocht verkregen hebben.
9. En maakte hem ten koning Niettegenstaande dat dezen Abner des Heeren wil niet onbekend was, gelijk af te nemen is uit 2 Sam. 3:9,10,18. over Gilead, Zie van *Gilead*, Num. 32. en over de Aschurieten, Hierdoor wordt bij de meesten verstaan de stam van Aser, zijnde de uiterste in het noorden van Kanaän, aan de zee. Hebreeuws, *de Aschuriet*. en over Jizreel, De stad was gelegen tussen half *Manasse* en *Issaschar*, op de grenzen; het dal *Jizreël* lag in *Issaschar*, nagenoeg in het midden van Kanaän, waaronder de naast gelegen *Zebulon*, *Nafthali* en half *Manasse* mede verstaan worden; gelijk nevens *Efraïm*, *Dan*, en *Simeon* voor een deel in Juda gelegen. en over Efraim, en over Benjamin, en over gans Israel.
10. Veertig jaren was Isboeth, Sauls zoon, oud, als hij koning werd over Israel; en hij regeerde het tweede jaar; Zie 1 Sam. 13:1. Of, *had geregeerd*; want de zin schijnt te wezen dat hij twee volle jaren geregeerd had, toen de strijd, 2 Sam. 2:1, enz. verhaald, gebeurd is. Zie wijders onder, 2 Sam. 3:1; hoewel hieruit niet volgt dat zij David in deze twee voorgaande jaren ten enenmale in vrede hebben gelaten.

- alleenlijk die van het huis van Juda volgden David na. *Hebreeuws, waren achter David.*
11. Het getal nu der dagen, die David koning geweest is te Hebron, over het huis van Juda, is zeven jaren en zes maanden.
 12. Toen toog Abner, de zoon van Ner, uit, *Om krijg te voeren tegen David en Juda.* met de knechten van Isboeth, den zoon van Saul, van Mahanaim naar Gibeon.
 13. Joab, *Deze was Davids krijgsoverste, gelijk Abner Isboeths. Zeruja was Davids zuster. Zie 1 Kron. 2:16.* de zoon van Zeruja, en de knechten van David, togen ook uit; en zij ontmoetten elkander bij den vijver van Gibeon; *Die buiten Gibeon was aan de zuidzijde van Gibeon.* en zij bleven, deze aan deze zijde des vijvers, en die aan gene zijde des vijvers.
 14. En Abner zeide tot Joab: Laat zich nu de jongens opmaken, *Enige wakkere jonge krijgslieden.* en voor ons aangezicht *In onze tegenwoordigheid, voor onze ogen, tot een schouwspel en dat wij toeziende, ons stil houden, en laten hen begaan.* spelen. *Dat is, schermutselen, in de wapens elkander beproevende. Het schijnt dat Abner, naar de wijze der ruwe soldaten, den dood van enige jonge helden weinig heeft geacht, waarvan hij zijn straf in het einde van dezen strijd gevoeld heeft. Zie 2 Sam. 2:17,26,27.* En Joab zeide: Laat hen zich opmaken.
 15. Toen maakten zich op, en gingen over *Of, voorbij;* te weten, den vijver, waarvan 2 Sam. 2:13. in getal, *Dat is, in gelijk getal van beide zijden.* twaalf van Benjamin, te weten voor Isboeth, Sauls zoon, en twaalf van Davids knechten.
 16. En de een greep den ander bij het hoofd, *Hebreeuws, de man zijn naaste, of zijn metgezel;* also in het volgende. en *stiet* zijn zwaard in de zijde des anderen, en zij vielen te zamen; *Dat is, zij bleven alle vier en twintig dood.* daarvan noemde men dezelve plaats Chelkath-Hazurim, die bij Gibeon is.
 17. En er was op dienzelfden dag een gans zeer harde strijd. Doch Abner en de mannen van Israel werden voor het aangezicht der knechten van David geslagen.
 18. Nu waren aldaar drie zonen van Zeruja, Joab, en Abisai en Asahel; en Asahel was licht op zijn voeten, *Dat is, zeer snel in het lopen. Vergelijk boven, 2 Sam. 1:23.* als een der reeen, die in het veld zijn.
 19. En Asahel jaagde Abner achterna; en hij week niet, om van achter Abner ter rechterhand of ter linkerhand af te gaan.
 20. Toen zag Abner achter zich om, en zeide: Zijt gij dit, Asahel? En hij zeide: Ik ben het.
 21. En Abner zeide tot hem: Wijk tot uw rechterhand of tot uw linkerhand, en grijp u een van die jongens, en neem voor u hun gewaad; *Dat is, hun kleding, of wapenen, of beide. Zie Richt. 14:19.* maar Asahel wilde niet afwijken van achter hem.
 22. Toen voer Abner wijders voort, zeggende tot Asahel: Wijkt af van achter mij; waarom zal ik u ter aarde slaan? Alsof hij zeide: *Waarom wilt gij dat gevaar uitstaan? Gij zult mij dringen, dat ik u niet zal kunnen verschonen, dat ik uws broeders halve die een dapper krijgsoverste is anders gaarne zou doen. Hoe zou ik dan mijn aangezicht opheffen voor uw broeder Joab?*
 23. Maar hij weigerde af te wijken. Zo sloeg hem Abner met het achterste van de spies *Dat is, hij stak hem met het scherp, dat aan het onderste, of achterste van de spies was.* aan de vijfde rib, *Of, bij, nevens, onder.* Dit wordt van velen verstaan

van de plaats der rechterzijde, waar de lever ligt aan het borstbeen, en waar de stam is van de leverader, alwaar ervaren en geleerde geneeskundigen betuigen, en den heidenen ook bekend is geweest, dat de wonde haastiger dan enige andere den mens doodt. Sommigen verstaan het van de linkerzijde, waar het hart ligt, of het week der zijden onder de korte ribben, die vijf in getal zijn. Hetwelk schijnt bevestigd te worden door de uitstorting van het ingewand door deze wond geschied, waarvan onder, 2 Sam. 20:10. Vergelijk onder, 2 Sam. 3:27, en 2 Sam. 4:6, en 2 Sam. 20:10. dat de spies van achter hem uitging; en hij viel aldaar, en stierf op zijn plaats. Dat is, hij bleef dood liggen op de plaats, waar hij gestaan had, of gestoken werd. En het geschiedde, dat allen, die tot de plaats kwamen, alwaar Asahel gevallen en gestorven was, staan bleven.

24. Maar Joab en Abisai jaagden Abner achterna; en de zon ging onder, als zij gekomen waren tot den heuvel van Amma, dewelke is voor Giach, op den weg der woestijn van Gibeon.

25. En de kinderen van Benjamin verzamelden zich achter Abner, en werden tot een hoop; Of, *dicht samengevoegden troep*. Hebreeuws eigenlijk, *bundeltje*. Aldus schrikken zij zich in orde op de hoogte eens heuvels, om zich bekwamelijk te beschermen. en zij stonden op de spits van een heuvel.

26. Toen riep Abner tot Joab, en zeide: Zal dan het zwaard eeuwiglijk verteren? Dat is, zonder ophouden. Weet gij niet, dat het in het laatste Dat is, dat het ten laatste een bittere of droevige uitkomst zal moeten geven? bitterheid zal zijn? En hoe lang zult gij het volk niet zeggen, dat zij wederkeren van hun broederen te vervolgen? Hebreeuws, *van achter hun broederen*.

27. En Joab zeide: Zo waarachtig als God leeft, ten ware dat gij

gesproken hadt, Hij wil zeggen: Eerst tot vechten gepord en den strijd alzo veroorzaakt hadt. Zie boven, 2 Sam. 2:14. Ik zou al heden vroeg het volk hebben doen aftrekken. zekerlijk het volk zou al toen van den morgen af weggevoerd zijn geweest, een iegelijk van zijn broeder te vervolgen! Hebreeuws, *van achter zijn broeder*.

28. Toen blies Joab met de bazuin; en al het volk stond stil, en zij jaagden Israel niet meer achterna, en voeren niet wijders voort te strijden.

29. Abner dan en zijn mannen gingen dienzelfden gansen nacht over het vlakke veld; en zij gingen over de Jordaan en wandelden het ganse Bithron door, Of, *de ganse landscheiding, het afgezonderd, afgesneden deel des lands*, dat over de Jordaan lag, en daardoor van Kanaän was afgescheiden. Alzo worden Hoogl. 2:17 genoemd *bergen van Bather*, dat is, *der afscheiding*, omdat zij in Gilead gelegen en door de Jordaan van Kanaän afgezonderd waren. en kwamen tot Mahanaim. Vanwaar zij uitgetogen waren, 2 Sam. 2:12.

30. Joab keerde ook weder van achter Abner, en verzamelde het ganse volk. En er werden van Davids knechten gemist negentien mannen, en Asahel.

31. Maar Davids knechten hadden van Benjamin en onder Abners mannen geslagen: driehonderd en zestig mannen waren er dood gebleven.

32. En zij namen Asahel op, en begroeven hem in zijns vaders graf, dat te Bethlehem was. Joab nu en zijn mannen gingen den gansen nacht, dat hun het licht aanbrak te Hebron.

2 Samuël 3

1. En er was een lange krijg Deze krijg schijnt geduurd te hebben vijf jaren. Want ten tijde van den eersten strijd *waarvan 2 Sam.*

2:12, enz., hadden David en Isboeth twee jaren beiden geregeerd, gelijk afgenomen wordt uit 2 Sam. 2:10 en vergelijking van 2 Sam. 2:4,9 aldaar; waaruit te zien is dat zij beiden op één tijd begonnen hebben te regeren. David nu heeft te Hebron geregeerd zeven jaren en zes maanden, 2 Sam. 2:11, totdat, Isboeth omgebracht zijnde *onder*, 2 Sam. 4:6,7, David over gans Israël tot koning werd gezalft, 2 Sam. 5:3. Zodat deze oorlog de vijf overige jaren en enige maanden schijnt geduurd te hebben. **tussen het huis van Saul, en tussen het huis van David. Doch David ging en werd sterker; Hebreeuws, *was gaande en sterk wordende*; dat is, werd al sterker en sterker. maar die van het huis van Saul gingen en werden zwakker.**

2. En David werden zonen geboren te Hebron. Zijn eerstgeborene nu was Amnon, van Ahinoam, de Jizreelietische;
3. En zijn tweede was Chileab, Anders genaamd *Daniël*; 1 Kron. 3:1. van Abigail, de huisvrouw van Nabal, Zie boven, 2 Sam. 2:2. den Karmeliet; en de derde, Absalom, Hebreeuws, *Abschalom*. de zoon van Maacha, de dochter van Thalmai, koning van Gesur; Hebreeuws, *Geschur*; gelijk *onder*, 2 Sam. 13:37,38, en 2 Sam. 14:23, en 2 Sam. 15:8. Een stad, gelegen in het noorden, aan de grenzen van Gilead, vooraan in het gedeelte van Syrië, genaamd *Trachonitis*. Zie Deut. 3:14; Joz. 12:5; *onder*, 2 Sam. 15:8. Daar zijn ook Gerusieten geweest tegen het zuiden van Kanaän, naar Egypte toe, 1 Sam. 27:8, van welchen David, te Ziklag zijnde, groten roof haalde.
4. En de vierde, Adonia, de zoon van Haggith; en de vijfde Sefatja, Hebreeuws, *Schepatia*. de zoon van Abital;
5. En de zesde, Jithream, van Eglä, Davids huisvrouw. Waarom deze hier alleen Davids huisvrouw genoemd wordt, daar zij toch allen zijn huisvrouwen waren, daarvan is verscheiden gevoelen. Sommigen

menen dat deze de allervoortreffelijkste en voornaamste, anderen dat zij de geringste geweest is, en nergens zonderling door bekend dan dat David haar getrouwd had. Het eenvoudigste schijnt te wezen dat er een andere van dien naam geweest mag zijn, en deze hierdoor van die onderscheiden. **Dezen zijn David geboren te Hebron.**

6. Terwijl die krijg was tussen het huis van Saul, en tussen het huis van David, zo geschiedde het, dat Abner zich sterkte Bekomende, door zijn grote manhaftigheid en kloeke daden, zonderlinge macht, autoriteit en aanzien, zelfs bij den koning Isboeth, gelijk blijkt in het volgende. Anders, *zich kloekelijk gedroeg voor Sauls huis*. in het huis van Saul.
7. Saul nu had een bijwif gehad, welker naam was Rizpa, Van deze, zie *onder*, 2 Sam. 21:8,10,11, enz. dochter van Aja; en *Isboeth* zeide tot Abner: **Waarom zijt gij ingegaan** Dat is, hebt bij haar gelegen. Het schijnt dat Isboeth vermoeden heeft gehad, alsof Abner wel mocht trachten naar het koninkrijk. **tot mijns vaders bijwif?**
8. Toen ontstak Abner zeer Hebreeuws, *ontstak den Abner zeer*; te weten de toorn. Zie Gen. 4:5. over Isboeths woorden, en zeide: **Ben ik dan een hondskop**, Dat is, veracht, of van geen waarde. Vergelijk 1 Sam. 24:15, en Deut. 23:18, *onder*, 2 Sam. 9:8, en 2 Sam. 16:9. **ik, die tegen Juda**, Anders, *die van, met, of voor Juda is? Zou ik heden*, enz.; dat is, alsof ik het met Juda hield, of tot Juda overgelopen was, of tot Juda behoorde? Daar ik integendeel zo en zo gedaan heb en nog doe, enz. **aan het huis van Saul, uw vader, aan zijn broederen en aan zijn vrienden, heden weldadigheid doe, en u niet overgeleverd heb in Davids hand**, Hebreeuws, *heb doen vinden*; dat is, heb doen vallen, of overgeleverd in Davids hand. **dat gij heden aan mij onderzoekt** Of, *gij legt mij te last, bezoekt mij heden vanwege* enz. Of, *bezoekt over mij*; dat is, gij wilt mij onderzoeken en als terechtstellen en straffen

om een misdaad, die ik aan deze vrouw zou hebben bedreven? Daar gij zulks behoort over te zien. Of, gij straft mij alsof het waar is. Is dit mijn loon voor al mijn getrouwe diensten? Zo onverdragelijk viel hem deze bestraffing. **de ongerechtigheid ener vrouw?** Dat is, met ene, of deze vrouw bedreven.

9. God doe Abner zo, Van deze manier van zweren, zie Ruth 1:17, en 1 Kon. 19:2. en doe hem zo daartoe! Voorzeker, gelijk als de HEERE aan David gezworen heeft, Niettegenstaande hij dat wel wist, had hij evenwel Sauls huis voorgestaan en David tegengestaan. Zie ook 2 Sam. 3:18. dat ik even alzo aan hem zal doen.
10. Overbrengende het koninkrijk van het huis van Saul, en oprichtende Of, *bevestigende*. den stoel van David over Israel en over Juda, van Dan tot Berseba toe. Dit waren de uiterste landpalen van Kanaän: *Dan* in het noorden en *Berseba* in het zuiden. Zie 1 Kon. 4:25.
11. En hij kon Abner verder niet een woord antwoorden, Isboeth. omdat hij hem vreesde. Zorgende dat hij harder behandeld zijnde, wel in ernst mocht doen, hetgeen hij maar uit toornigheid scheen te dreigen, en dat vanwege zijn macht en het aanzien, dat hij had; boven, 2 Sam. 3:6.
12. Toen zond Abner boden voor zich tot David, Of, *in zijn plaats*; dat is, inplaats van zelf te komen, of, uit zijn eigen naam, maar niet uit des konings Isboeths of des rijks naam. Anders, *inplaats van dat*; dat is, daarom, derhalve. zeggende: **Wiens is het land?** Hij wil zeggen: Het koninkrijk van Israëls land komt toch niemand toe dan u, wien het van God beloofd is. zeggende *wijders*: Maak uw verbond met mij, en zie, mijn hand zal met u zijn, om gans Israel tot u om te keren.
13. En hij zeide: David. Wel, Of, *het is wel, het is goed*; dat is, uw voorslag bevalt mij wel, ik neem dat aan. ik zal een verbond met u maken; doch een ding begeer ik

van u, zeggende: Dat is, te weten dit, enz. Gij zult mijn aangezicht niet zien, Vergelijk Gen. 43:3. **tenzij dat gij Michal, Davids eerste huisvrouw, van welke de Schriftuur betuigt, dat zij hem beminde en hem getrouw was geweest; 1 Sam. 18:20,28, en 1 Sam. 19:11,12. Sauls dochter, te voren inbrengt, als gij komt om mijn aangezicht te zien.**

14. Ook zond David boden tot Isboeth, Om alzo Abner gelegenheid te geven, dat hij, zonder Isboeths achterdenken, zijn belofte mocht volbrengen. den zoon van Saul, zeggende: Geef *mij* mijn huisvrouw Michal, die ik mij met honderd voorhuiden der Filistijnen Volgens Sauls eis, die David door dat middel meende van kant te helpen door de Filistijnen. Zie 1 Sam. 18:25-27. ondertrouwd heb.
15. Isboeth dan zond heen, Zonder twijfel door Abner overreed zijnde, dien hij, vermits vrees, niets durfde weigeren. en nam haar Dat is, liet haar door de gezonden boden nemen. van den man, van Paltiel, Ook genaamd *Palti*, aan wien Saul deze Michal, nadat David gevlucht was, ter vrouw gegeven heeft; 1 Sam. 25:44. den zoon van Lais.
16. En haar man ging met haar, al gaande en wenende achter haar, tot Bahurim toe. Gelegen in Benjamin, onder, 2 Sam. 19:16, nabij de grenzen van Juda, naar uitwijzen der kaarten. Toen zeide Abner tot hem: Ga weg, keer weder. En hij keerde weder.
17. Abner nu had woorden met de oudsten van Israel, zeggende: Gij hebt David te voren lang tot een koning over u begeerd. Hebreeuws, *ook gisteren, ook eergisteren*.
18. Zo doet het nu; want de HEERE heeft tot David gesproken, zeggende: Door de hand van David, Mijn knecht, zal Ik Mijn volk Israel

- verlossen van de hand der Filistijnen, en van de hand van al hun vijanden.
19. En Abner sprak ook voor de oren van Benjamin. Gelijk hij met de oudsten van Israël gedaan had. Voorts ging Abner ook heen, om te Hebron voor Davids oren te spreken Om David rapport te doen van al hetgeen dat Israël, en bijzonderlijk Benjamin, goedgevonden en verklaard hadden. alles, wat goed was in de ogen van Israel, en in de ogen van het ganse huis van Benjamin. Versta, het merendeel; want er waren nog al velen het huis Sauls toegedaan, dewijl Saul uit Benjamins stam gesproten was. Zie 1 Sam. 9:16, en 1 Sam. 10:20,21; 1 Kron. 12:29, en vergelijk deze manier van spreken met Matth. 3:5, en Fil. 2:21, enz.
20. En Abner kwam tot David te Hebron, en twintig mannen met hem. En David maakte Abner, en den mannen, die met hem waren, een maaltijd.
21. Toen zeide Abner tot David: Ik zal mij opmaken, en heengaan, en vergaderen gans Israel tot mijn heer, den koning, dat zij een verbond met u maken, en gij regeert over alles, Of, naar alles, of, ganselijk als enz.; dat is, naar uws harten wens. wat uw ziel begeert. Alzo liet David Abner gaan, en hij ging in vrede.
22. En ziet, Davids knechten en Joab kwamen van een bende, Of, een troep, een hoop stropende krijgslieden, die zij achterhaald en geplunderd hadden. en brachten met zich een groten roof. Abner nu was niet bij David te Hebron; want hij had hem laten gaan, en hij was gegaan in vrede.
23. Als nu Joab en het ganse heir, dat met hem was, aankwamen, zo gaven zij Joab te kennen, zeggende: Abner, de zoon van Ner, is gekomen tot den koning, en hij heeft hem laten gaan, en hij is gegaan in vrede.
24. Toen ging Joab tot den koning in, en zeide: Wat hebt gij gedaan? Zie, Abner is tot u gekomen; waarom nu hebt gij hem laten gaan, dat hij zo vrij is weggegaan? Hebreeuws, gaande gegaan is.
25. Gij kent Abner, den zoon van Ner; dat hij gekomen is om u te overreden, Met zoete woorden te verleiden. Zie Richt. 14:15. en om te weten uw uitgang en uw ingang, Dat is, uw handel en wandel, uw regering buiten en binnen. Zie Deut. 28:6. ja, om te weten alles, wat gij doet.
26. En Joab ging uit van David, en zond Abner boden na, Alsof de koning hem nog iets te zeggen had, hoewel het buiten des konings weten was, gelijk volgt. die hem wederom haalden van den bornput van Sira; Of, gracht, waterpoel, waterbak; gelegen ten noorden van Hebron, dicht bij, aan den weg, die van Hebron naar Jeruzalem en Benjamin gaat, volgens de kaarten. maar David wist het niet.
27. Als nu Abner weder te Hebron kwam, zo leidde Joab hem ter zijde af in het midden der poort, om in de stilte met hem te spreken; Of, vreedzaamlijk; alsof hij hem alleen en in het heimelijke vertrouwder wijze wat had te zeggen. en hij sloeg hem aldaar aan de vijfde, dat hij stierf, om des bloeds wil van zijn broeder Asahel. Dat is, van den doodslag, dien hij aan zijn broeder Asahel begaan had, boven, 2 Sam. 2:23, en onder, 2 Sam. 3:30. Zie Gen. 4:9,10.
28. Als David dat daarna hoorde, zo zeide hij: Ik ben onschuldig, en mijn koninkrijk, bij den HEERE, Hebreeuws, van bij den HEERE; alsof hij zeide: Ik ben vrij van straf bij den Heere, die dezen moord noch mij, noch mijn koninkrijk zal toerekenen. tot in eeuwigheid, van het bloed van Abner, Hebreeuws, bloeden; gelijk Gen. 4:9,10, enz. den zoon van Ner.
29. Het blijve op het hoofd van Joab, Te weten, bloed; zie Richt. 9:24. en op het

ganse huis zijns vaders; en er worde van het huis van Joab niet afgesneden, Dat is, er zij in Joabs huis altijd iemand, die deze plagen of enige van die onderworpen is. die een vloed hebbe, Zie Lev. 15:2, enz. en melaats zij, en zich aan den stok houde, Dat is, die ongezond, zwak, machteloos of lam is. en door het zwaard valle, en broodsgebrek hebbe!

30. Alzo hebben Joab en zijn broeder Abisai Abner doodgeslagen, Hieruit blijkt dat Abisai van dezen moord mede geweten en daartoe geraden heeft, hoewel hij in het voorgaande niet is genoemd. omdat hij hun broeder Asahel te Gibeon in den strijd gedood had. En dienvolgens niet moorddadiglijk, gelijk Joab Abner had gedaan. Zie boven, 2 Sam. 2:20,21,22,23.

31. David dan zeide tot Joab en tot al het volk, dat bij hem was: Scheurt uw klederen, en gordt zakken aan, Zie Gen. 37:34. en weeklaagt voor Abner henen; Dat is, voor het lijk, gelijk in het volgende wordt verklaard. Vergelijk Luk. 7:14. en de koning David ging achter de baar. Of, *het lijk*. Hebreeuws, *bed*; dat is, waarin Abner lag en gedragen werd.

32. Als zij nu Abner te Hebron begroeven, zo hief de koning zijn stem op, en weende bij Abners graf; ook weende al het volk.

33. En de koning maakte een klage over Abner, en zeide: Is dan Abner gestorven, Alsof hij zeide: Is het niet jammer dat zulk een dapper krijsheld zo deerlijk zijn leven heeft moeten verliezen, alsof hij een van de snoodste mensen ware, of iemand, die zich zonder enigen tegeweer zottelijk laat ombrengen. Doch dat zal *wil David zeggen* zijn krijgslof niet verduisteren. als een dwaas sterft?

34. Uw handen waren niet gebonden, David wil zeggen dat Joab wel bevonden zou hebben dat hij met een krijgsman te doen had, die handen en voeten reppen kon, indien

hij hem voor de vuist *gelijk men zegt* had bevochten. noch uw voeten in koperen boeien gedaan, *maar* gij zijt gevallen, gelijk men valt voor het aangezicht van kinderen der verkeerdheid. Of, *zonen der verkeerdheid, ongerechtigheid, schalkheid*, gelijk onder, 2 Sam. 7:10, dat is, gans verkeerde mensen. Waarmede David Joab en zijn broeder openlijk doorstrijkt en dien schandelijken moord verwijt. Aangaande de manier van spreken *kinderen, of zonen der verkeerdheid* dezelve is in de Heilige Schrift elders dikwijls gebruikt. Alzo, *kinderen Belials*; dat is, der ondeugd, of ongebondenheid, halsstarrigheid, Deut. 13:13; *kinderen der overtreding*, Jes. 57:4; *kinderen der ongehoorzaamheid*, Ef. 2:2; *kinderen der duisternis*, 1 Thess. 5:5, gelijk ter contrarie, *kinderen der kloekheid, of dapperheid*, boven, 2 Sam. 2:7; *kinderen des lichts*, Ef. 5:8, en dergelijke meer. Vergelijk onder, 2 Sam. 12:5. # 2Sa 12.5 Toen weende het ganse volk nog meer over hem. Of, *wederom*. Hebreeuws, *het ganse volk voeren voort, of deden toe te wenen over hem*.

35. Daarna kwam al het volk, om David brood te doen eten, Dat is, om hem te vermanen dat hij wat zou nuttigen, zich met spijs verkwikken en sterken. als het nog dag was; maar David zwoer, zeggende: God doe mij zo, Gelijk boven, 2 Sam. 3:9. en doe er zo toe, indien ik voor het ondergaan der zon Want zulks was de orde in een recht vasten, dat men zich van alle spijs onthield tot op den avond; alzo boven, 2 Sam. 1:12, enz. brood of iets smake!

36. Als al het volk dit vernam, zo was het goed in hun ogen, Dat is, het beviel het volk wel. alles, zoals de koning gedaan had, was goed in de ogen van het ganse volk.

37. En al het volk en gans Israel merkten te dienzelfen dage, dat het van den koning niet was, Dat is, dat het des konings raad en wil gans niet geweest

was. dat men Abner, den zoon van Ner, gedood had.

38. Voorts zeide de koning tot zijn knechten: Weet gij niet, dat te dezen dage een vorst, ja, een grote in Israel gevallen is? En dat dienvolgens de moordenaar van zulk een personaadje tot een exempel van anderen strengelijk behoorde gestraft te worden?

39. Maar ik ben heden teder, Dat is, ik ben nog gering van macht. Een gelijkenis van een jong kind genomen. **en gezalfd ten koning,** Dat is, ik ben nog zwak en jong in mijn koninkrijk. Ik ben wel van Samuel gezalfd tot een koning over gans Israël, maar heb nog inderdaad geen stam onder mij dan Juda alleen. **en deze mannen, de zonen van Zeruja, zijn harder dan ik;** Dat is, machtiger en vaster, dan dat ik hen zou durven of kunnen naar behoren straffen, vermits het groot aanzien, dat zij bij het krijgsvolk hebben. Aldus schijnt David *die zoveel proeven van Gods genadigen bijstand had* de politieke consideratiën en menselijke vrees al te veel toegegeven te hebben, uitstellende de straf tot bekwamer gelegenheid, die hij nochtans bij zijn leven niet heeft gevonden of waargenomen, bevelende eindelijk de wraak zijnen zoon Salomo; 1 Kon. 2:5. **de HEERE zal den boosdoener vergelden** Dewijl het mij aan de macht nu ontbreekt, zo zal de Almachtige God hem straffen, of mij de macht nog verlenen, dat ik het doe of doe doen. Zie het begin hiervan onder, 2 Sam. 19:13, het vervolg 1 Kon. 2:5,6, en de volle uitvoering 1 Kon. 2:34. **naar zijn boosheid.**

2 Samuël 4

1. Als nu Sauls zoon Isboeth. hoorde, dat Abner te Hebron gestorven was, werden zijn handen slap, Dat is, hij verloor allen moed en dapperheid om tegen David te krijgen. Vergelijk onder, 2 Sam. 17:2; Ezra 4:4; Jes. 13:7, en Jes. 35:3; Jer. 38:4, en Jer. 47:3, en Jer. 50:43; Zef. 3:16. **en gans Israel werd verschrikt.** Of, *beroerd;* omdat Abner, met hen gehandeld hebbende

van het koninkrijk op David te brengen, nu gestorven was, zulks dat zij niet wisten wat van de zaak zou mogen worden. De anderen, die het nog met Sauls huis hielden, zijn verbaasd geworden door het verlies van dezen krijgsoverste, op welken het huis Sauls steunde.

2. En Sauls zoon had twee mannen, oversten van benden; Van stropend en rovend krijgsvolk, gelijk boven, 2 Sam. 3:22. de naam des enen was Baena, Hebreeuws, *Baänah.* en de naam des anderen Rechab, zonen van Rimmon, den Beerthiet, van de kinderen van Benjamin; want ook Beerth werd aan Benjamin gerekend. Ofschoon de Benjaminiten na Sauls nederlaag *gelijk in het volgende verhaald worden* daaruit gevlucht waren, en de Filistijnen deze plaats *gelijk andere* mogen hebben ingenomen. Zie 1 Sam. 31:7.

3. En de Beerthieten waren gevloeden naar Gitthaim, Neh. 11:33 wordt een stad van dezen naam gesteld in Benjamin. Sommigen menen dat er nog een andere plaats bij de zuidelijke grenzen van Juda is geweest, waarheen zij veiligheidshalve zouden gevlucht zijn, en zich daar zo wel bevonden, dat zij aan het wederkeren niet dachten, totdat de zaken van Sauls huis aldus waren verlopen, en dit beschreven werd ten tijde als het verser daad geschied was. **en waren aldaar vreemdelingen tot op dezen dag.**

4. En Jonathan, Die in den strijd met zijn vader Saul gebleven was. Sauls zoon, had een zoon, die geslagen was aan beide voeten; Dat is, lam; gelijk volgt. Alzo onder, 2 Sam. 9:3. **vijf jaren was hij oud** Hebreeuws, *hij was een zoon van vijf jaren.* als het gerucht De tijding van de nederlaag. van Saul en Jonathan uit Jizreel kwam; en zijn voedster hem opnam, en vluchtte; en het geschiedde, als zij haastte, om te vluchten, dat hij viel en kreupel werd; en zijn naam was Mefiboseth.

Hebreeuws, *Mefiboscheth*, ander genoemd *Merib-baal*, #1 Kron. 8:34.

5. En de zonen van Rimmon: den Beerthiet, Rechab en Baena, gingen heen, Ziende dat Isboeths zaken, na Abners dood, van kleinen omvang waren, en dat David ongetwijfeld aan het koninkrijk zou komen, dewijl Mefiboseth, als lam zijnde, *gelijk in 2 Sam. 4:4 verhaald is* ongeschikt was tot de opvolging en zijn wraak niet te vrezen, zo hebben zij dezen moord bestaan om bij David in gunst te geraken. en kwamen ten huize van Isboeth, als de dag heet geworden was; *Of, omtrent de hitte des daags.* en hij lag op de slaapstede, Om te rusten, of een middagslaap te nemen. Vergelijk onder, 2 Sam. 11:2. in den middag.
6. En zij kwamen daarin tot het midden des huizes, zullende tarwe halen; Zich verstellende en gelatende alsof zij korenlopers, of korendragers waren. en zij sloegen hem aan de vijfde rib; *Gelijk boven, 2 Sam. 2:23, en 2 Sam. 3:27.* en Rechab en zijn broeder Baena ontkwamen.
7. Want zij kwamen in huis, als hij op zijn bed lag, in zijn slaapkamer, en sloegen hem, en doodden hem, en hieuwen zijn hoofd af; *Hebreeuws, deden zijn hoofd weg, of af.* en zij namen zijn hoofd, en gingen henen, den weg op het vlakke veld, *Van Mahanaïm waar Isboeth hof hield; boven, 2 Sam. 2:8,29* de Jordaan passerende, gingen zij haastelijk over de vlakke velden van Jericho naar Hebron. den gansen nacht.
8. En zij brachten het hoofd van Isboeth tot David te Hebron, en zeiden tot den koning: Zie, daar is het hoofd van Isboeth, den zoon van Saul, uw vijand, die uw ziel zocht, *Dat is, die uw leven zocht, u naar het leven stond. Zie Exod. 4:19; 1 Sam. 20:1, en 1 Sam. 23:15; 2 Sam. 16:11; Ps. 63:10, enz.;* elders betekent deze manier van spreken ook iemands leven zoeken te behouden, Spreuk.

29:10. alzo heeft de HEERE mijn heer den koning te dezen dage wrake gegeven van Saul en van zijn zaad.

9. Maar David antwoordde Rechab en zijn broeder Baena, den zonen van Rimmon, den Beerthiet, en zeide tot hen: *Zo waarachtig als De HEERE leeft, Die mijn ziel uit alle benauwdheid verlost heeft!*
10. Dewijl ik hem, die mij boodschapte, zeggende: Zie, Saul is dood; Zeggende daarbij dat hij zelf Saul op zijn begeren had helpen doden; *boven, 2sam. 1:10.* daar hij in zijn ogen was *Dat is, hem docht, hij maakte zich wijs. als een, die goede boodschap bracht, nochtans gegrepen Dat is, doen grijpen en doodslaan. Zie boven, 2 Sam. 1:15.* en te Ziklag gedood heb, hoewel hij *meende, Anders, welk het bodenloon was, dat ik hem behoorde te geven.* dat ik hem bodenloon zou geven;
11. Hoeveel te meer, Te weten, behoor ik zulks te doen. wanneer goddeloze mannen een rechtvaardigen man *Dat is, die zulks aan hen gans niet verdiend had.* in zijn huis op zijn slaapstede hebben gedood? Nu dan, zou ik zijn bloed van uw handen niet eisen, *Mits u te straffen, omdat gij zijn bloed hebt vergoten, en kunt het, alsook den man zijn leven, niet wedergeven. Zie Gen. 9:5; Ps. 9:13; Ezech. 3:18,20, en Ezech. 33:8.* en u van de aarde wegdoen?
12. En David gebod zijn jongens, *Dat is, dienaars, hovelingen, officieren, pages.* en zij doodden hen, en hieuwen hun handen en hun voeten af, en hingen ze op bij den vijver te Hebron, maar het hoofd van Isboeth namen zij, en begroeven het in Abners graf te Hebron.

2 Samuël 5

1. Toen kwamen alle stammen van Israel tot David te Hebron; en zij

spraken, zeggende: Zie, wij, uw gebeente en uw vlees zijn wij. Wij zijn van enen bloede, beiden gesproten uit den patriarch Jakob, en dienvolgens broeders. Zodanigen had God geboden tot koning te kiezen, Deut. 17:15. Aangaande de manier van spreken, zie Gen. 29:14.

2. Daartoe ook te voren, Hebreeuws, *gisteren, ook eergisteren.* toen Saul koning over ons was, waart gij Israel uitvoerende en inbrengende; Dat is, die het krijgsvolk aan en van den vijand voerde, overal vooring, en beleid van zaken had, en overzulks, als een ervaren heer, tot het koninkrijk bekwaam is. Zie 1 Sam. 18:5,16, en vergelijk Num. 27:17. **ook heeft de HEERE tot u gezegd:** Ten tijde uwer zalving door Samuel, beschreven 1 Sam. 16:11,12,13. Alhoewel deze woorden daar niet staan. **Gij zult Mijn volk Israel weiden,** Dat is, regeren met al zulke zorg, genegenheid en getrouwheid, als een goed herder, *waarop gij u verstaat* zijn schapen leidt, weidt, regeert, bezorgt en beschermt. Zie Ps. 78:70,71, en onder, 2 Sam. 7:7. en gij zult tot een voorganger zijn over Israel.
3. Alzo kwamen alle oudsten van Israel tot den koning te Hebron; en de koning David maakte een verbond Waardoor zij wederzijds bij ede tot hun schuldige plichten werden verbonden. **met hen te Hebron, voor het aangezicht des HEEREN;** Dat is, in bijwezen des priesters met den efod bekleed, of, in een statelijke vergadering en rijksdag, met aanroeping van des Heeren naam. Vergelijk Richt. 11:11. en zij zalfden David tot koning over Israel.
4. Dertig jaar was David oud Hebreeuws, *een zoon van dertig jaar.,* als hij koning werd; **veertig jaren** En zes maanden, gelijk uit 2 Sam. 5:5 blijkt. Van zulk een gebruik van een rond getal, zie Richt. 11:26. Anderen verstaan zes maanden onder de veertig jaren. Doch 2 Sam. 5:5 en 1 Kon. 2:11 *alwaar dezelfde jaren van Davids regering te Hebron alleen gesteld worden, zonder de zes*

maanden schijnen mede te brengen dat de zes maanden zijner regering te Hebron overschieten. **heeft hij geregeerd.**

5. Te Hebron regeerde hij over Juda zeven jaren en zes maanden; en te Jeruzalem regeerde hij drie en dertig jaren over gans Israel en Juda.
6. En de koning toog Zonder twijfel door Gods raad en met toestemming der gezanten en oudsten van Israël, die bij hem geweest waren, 2 Sam. 5:3. **met zijn mannen** Dat is, krijgslieden, gelijk in de voorgaande hoofstukken dikwijls. **naar Jeruzalem,** Tevoren genoemd *Jebus,* Richt. 19:10, en *Salem,* Gen. 14:18; Ps. 76:2,3, zijnde de plaats, die van God verkoren was om aldaar zijn naam te zetten en den stoel des koninkrijks van gans Israël op te richten, toebehorende Juda *Davids stam* en Benjamin. **tegen de Jebusieten,** Die tot dezen tijd toe Jeruzalem hadden ingenomen, of immers het meeste en sterkste deel, te weten, het slot. Zie Richt. 1:8, en Richt. 19:12. **die in dat land woonden.** En zij spraken tot David, zeggende: Gij zult hier niet inkomen, maar de blinden en kreupelen zullen u afdrijven; Dien zij, *naar sommiger gevoelen* tot Davids spijt en spot de vesting in bewaring hadden gegeven, willende daarmede tonen dat de plaats van zichzelf zo vast en sterk was, dat ook kreupelen en blinden die tegen David zouden kunnen beschermen. Anders, *tenzij dat gij die blinden en kreupelen wegneemt, of wegdoet;* waardoor enigen verstaan der Jebusieten afgodische beelden, die zij, als patronen en beschermers, het slot toevertrouwden, noemende die *blinden* en *kreupelen* naar Davids en der Israëlieten gevoelen, maar menen dat zij wel anders zouden bevinden. Anderen verstaan door de *blinden* en *kreupelen* de soldaten van David, die zij zo verwijtelijk schelden, alsof zij zeiden: Het moesten andere krijgslieden doen dan uw volk. **dat is te zeggen: David zal hier niet inkomen.**

7. Maar David nam den burg Sion in; dezelve is de stad Davids. Zie 2 Sam. 5:9, en 1 Kon. 2:10.

8. Want David zeide ten zelven dage: Al wie de Jebusieten slaat, Versta, die de eerste en voorste zal zijn in het slaan der Jebusieten. Zie 1 Kron. 11:6. **en geraakt aan die watergoot, Of, kanaal, buis, waterleiding, sluis;** dat is, binnen de vesting, waar deze watergoot, mitsgaders de lammen en blinden lagen, of waar de afgoden opgericht waren. **en die kreupelen, en die blinden, die van Davids ziel gehaat zijn,** Vanwege de bespotting der Jebusieten, boven, 2 Sam. 5:6. Of versta, der Jebusieten, afgoden, die Davids ziel haatte. Anders, *want de kreupelen en blinden zijn van Davids ziel gehaat*, dat is, David heeft geen lam en blind volk lief, maar kloeke krijgslieden. **die zal tot een hoofd en tot een overste zijn;** daarom zegt men: Dat is, tot gedachtenis van deze aanmerkelijke geschiedenis is dit spreekwoord gebleven. Een blinde en kreupele zal in het huis niet komen. Of, daar is een *blinde en lamme; dat is, daar zijn blinden en lammen hij zal er niet binnen komen.* Om zo te bespotten een zorgeloze, of degenen, die op ijdele en nietige hulp trots zijnde en roemende, zich bedrogen vinden, gelijk de Jebusieten in hun roem op de blinden en kreupelen tegen David. Sommigen menen dat men te dien tijde tot ene gedachtenis besloten heeft, geen blinden en lammen binnen den burg Zion meer te laten komen. Enigen menen de zin te zijn, dat het kloeke krijgslieden moeten zijn, die een vaste plaats zullen innemen.

9. Alzo woonde David in den burg en noemde dien Davids stad. En David bouwde En Joab bouwde de rest, 1 Kron. 11:8. ronds van Millo af en binnenwaarts. Van Millo, zie 1 Kon. 9:15, en Richt. 9:6.

10. David nu ging geduriglijk voort, Hebreeuws, *ging gaande en groot wordende;* dat is, werd van tijd tot tijd hoe langer hoe machtiger. **en werd groot; want de**

HEERE, de God der heirscharen, Zie 1 Kon. 18:15. was met hem. Zie Gen. 21:22, en Gen. 26:24; Num. 14:9.

11. En Hiram, Hebreeuws, *Chiram.* de koning van Tyrus, Hebreeuws, *Tsor.* Een zeer vermaarde, machtige, koninklijke koopstad, gelegen aan en in de zee bij de westelijke grenzen van den stam Aser. Zie ook Joz. 19:29. **zond boden tot David, en cederenhout, en timmerlieden,** Hebreeuws, *meesters, of, kunstenaars van hout.* **en metselaars;** Hebreeuws, *kunstenaars, of meesters van steen des wands, of wandsteen.* **en zij bouwden David een huis.**

12. En David merkte, dat de HEERE hem tot een koning over Israel bevestigd had, Dat is, hij werd door bevinding van Gods genadigen zegen en bijstand, zo in het geestelijke als lichamelijke hoe langer hoe meer versterkt en verzekerd van zijn beroep tot het koninkrijk over Israël. **en dat Hij zijn koninkrijk verheven had, om Zijns volks Israels wil.**

13. En David nam meer bijwijven, Zie van bijwijven, Gen. 22:24. **en vrouwen van Jeruzalem, nadat hij van Hebron gekomen was; en David werden meer zonen en dochteren geboren.**

14. En dit zijn de namen dergenen, die hem te Jeruzalem geboren zijn: Schammua, Ook genoemd *Schima*, 1 Kron. 3:5. **en Schobab, en Nathan, en Salomo.** Hebreeuws, *Schelomoh.*

15. En Ibchar, en Elischua Ook genoemd *Elischama*, 1 Kron. 3:6. **en Nefeg, en Jafia,**

16. En Elischama, en Eljade, en Elifeleth.

17. Als nu de Filistijnen hoorden, Vergelijk hiermede de wederhaling van deze geschiedenis, gedaan 1 Kron. 14:8, enz. dat zij David ten koning over Israel gezalfd hadden, zo togen alle Filistijnen op om David te zoeken; Om hem, als een vreselijken vijand, intijds te overvallen en met gemener hand te slaan. **en David, dat horende, toog af, Met zijn**

krijgsvolk. naar den burg. Om met zijn leger zich bij den burg te onthouden, totdat hij wat zeker mocht hebben besloten. Zie 1 Kron. 14:8.

18. En de Filistijnen kwamen en verspreidden zich in het dal Refaim. Of, *der grenzen*. Zie Gen. 14:5. Dit dal lag in Juda, Joz. 15:8. Of, aan de noordelijke grenzen van Juda, in Benjamin, ten westen van Jeruzalem.
19. Zo vraagde David den HEERE, Vergelijk 1 Sam. 23:9, en 1 Sam. 30:7, en 2 Sam. 2:1, enz. zeggende: Zal ik optrekken tegen de Filistijnen? Zult Gij ze in mijn hand geven? En de HEERE zeide tot David: Trek op, want Ik zal de Filistijnen zekerlijk in uw hand geven. Hebreeuws, *gevende geven*.
20. Toen kwam David te Baal-Perazim; en David sloeg hen aldaar, en zeide: De HEERE Of, *de HEERE is door mijn vijanden heen doorgebroken, voor mijn aangezicht, gelijk een waterbreuk, of, inbreuk, doorbreking van wateren*. De zin schijnt te wezen dat God door zijn macht en Davids dienst 1 Kron. 14:11 de Filistijnen had overvallen en nedergestort, gelijk wateren met macht en sterkelijk doorbreken, en alles overlopen en nedervellen; of, zo licht als water verloopt of, zo licht als water verloopt of gedeeld en verstrooid wordt, heeft God de Filistijnen van elkander verstrooid. heeft mijn vijanden voor mijn aangezicht gescheurd, als een scheur der wateren; daarom noemde hij den naam derzelve plaats, Baal-Perazim.
21. En zij lieten De Filistijnen, die hun afgoden hadden medegenomen, menende door derzelder tegenwoordigheid zeker victorie te bekomen. hun afgoden aldaar; Het Hebreeuwse woord betekent *smartten, weedommen*, omdat dit de vruchten der afgoderij zijn. Zie 1 Sam. 31:9. en David en zijn mannen namen ze op. Om die, volgens Davids bevel, en Gods gebod Deut. 7:25 met vuur te verbranden, gelijk uitdrukkelijk staat 1 Kron. 14:12. Anders, *verbrandde ze, lieten ze opgaan in het vuur*.

22. Daarna togen de Filistijnen weder op; Hebreeuws, *deden toe, of, voeren voort weder, of, nogmaals op te trekken*. en zij verspreidden zich in het dal Refaim. Gelijk tevoren. Zie boven, 2 Sam. 5:18.
23. En David vraagde den HEERE, Zie boven, 2 Sam. 5:19. Dewelke zeide: Gij zult niet optrekken; *maar* trek om tot achter hen, dat gij aan hen komt van tegenover de moerbezienbomen;
24. En het geschiede, als gij hoort het geruis van een gang Dat is *gelijk sommigen verstaan*, een gedruis als van marcheren, waardoor de tegenwoordigheid der heilige engelen kan worden verstaan. in de toppen der moerbezienbomen, dan rep u; Dat is, maak u op met het krijgsvolk, om de Filistijnen aan te vallen. want alsdan is de HEERE voor uw aangezicht uitgegaan, Zie Richt. 4:14. om het heirleger der Filistijnen te slaan.
25. En David deed alzo, gelijk als de HEERE hem geboden had; en hij sloeg de Filistijnen van Geba Anders doorgaans genoemd *Gibea*, gelegen in Benjamin. Zie Richt. 19;13, en Richt. 20:10; 1 Kron. 14:16 staat *Gibeon*. af, totdat gij komt te Gezer Gelegen in Efraïm, in het westen naar de zee toe. Zie Joz. 16:10..

2 Samuël 6

1. Daarna verzamelde David Vergelijk deze historie met 1 Kron. 13, alwaar zij wordt wederhaald. wederom Het schijnt dat hij tevoren gelijke verzameling gedaan had, als hij ten strijde zou gaan tegen de Filistijnen, boven, 2 Sam. 5:6, enz., en 2 Sam. 5:22, enz. Enigen menen dat dit ziet op de voorgaande verzameling, waarvan boven, 2 Sam. 5:1,3. alle uitgelezenen in Israel, dertig duizend.
2. En David maakte zich op, Toen hij van Jeruzalem te Baälim Juda, Zie 1 Kron. 13:6, en 1 Sam. 7:1, en Joz. 15:10,60. dat is, Kiriath-Jearim, gekomen was. en ging heen met al het

- volk, dat bij hem was, van Baalim-Juda, om van daar op te brengen de ark Gods, Dat is, die van God tot zijn dienst en troost zijns volks verordineerd was. bij dewelke de Naam wordt aangeropen, Vergelijk Lev. 24:11, en Deut. 28:58. Anders, *wiens te weten, Gods naam genoemd wordt, de naam*, enz. Zie wijders 1 Kon. 8:29, en 1 Kon. 18:15. de Naam van den HEERE der heirscharen, Die daarop woont Te weten, op de ark. tussen de cherubim. Zie Gen. 3:24.
3. En zij voerden de ark Gods op een nieuwen wagen, Vergeten hebbende, of niet denkende aan het bevel des HEEREN, die geboden had dat de priesters de ark zouden dragen, Num. 4:15, en Num. 7:9. Het schijnt dat zij hierin het exempel der Filistijnen hebben nagevolgd. Zie 1 Sam. 6:7,8, enz. en haalden ze uit het huis van Abinadab, Hebreeuws, *hieven haar, namen haar op. dat op een heuvel is*; Op een hoogte, die bij of in Kiriath-Jearim was. Hebreeuws, *Gibea*. Zie 1 Sam. 7:1. en Uza en Ahio, Hebreeuws, *Achio*. zonen van Abinadab, leidden den nieuwen wagen.
 4. Toen zij hem nu uit het huis van Abinadab, dat op den heuvel is, met de ark Gods, wegvoerden, zo ging Ahio voor de ark henen. Om de runderen, die den wagen trokken, te leiden. Zie 2 Sam. 6:6. Anderen nemen de voorgaande woorden aldus: *Als zij nu haar te weten, de ark wegvoerden uit het huis van Abinadab, dat op den heuvel was met de ark Gods*. Sommigen verstaan het woordje *hem* van Uza, dat zij hem genomen hebben om nevens de ark te gaan.
 5. En David en het ganse huis Israels speelden voor het aangezicht des HEEREN, met allerlei *snarenspeel* van dennenhout, als met harpen, en met luiten, en met trommelen, ook met schellen, Anders, *trompen, cornetten*. en met cimbalen.
 6. Als zij nu kwamen tot aan Nachons dorsvloer, Hebreeuws, *Goren Nachon*, 1 Kron. 13:9 genaamd *Chidons dorsvloer*. ZO strekte Uza *zijn hand* uit aan de ark Gods, en hield ze, want de runderen Die den wagen met de ark trokken. *struikelden. Of, traden ter zijde uit, gleden. Anders, schudden, ontzetten zich in al hun leden*, gelijk wanneer iemand met beroerte geslagen wordt; of, *schudden de ark* dat zij in gevaar scheen te zijn van af te vallen.
 7. Toen ontstak de toorn des HEEREN tegen Uza, en God sloeg hem aldaar, om deze onbedachtzaamheid; Of, *deze fout, dwaling, onvoorzichtigheid, vergrijping, vermetelheid*. Want God had uitdrukkelijk bevolen dat niemand dan de priesters de heilige vaten zouden aanroeren, op straf van den dood; Num. 4:15. en hij stierf aldaar bij de ark Gods.
 8. En David ontstak, Hebreeuws, *aan David ontstak*; te weten, zijn gemoed, of de toornigheid met droefenis over de zonde en straf van Uza, door welke deze algemene blijdschap als gescheurd en ingebroken was. Zie voorts 1 Kron. 15:2,13. omdat de HEERE een scheur gescheurd had aan Uza; en hij noemde dezelve plaats Perez-Uza, tot op dezen dag. Te weten, blijft dezelfde naam.
 9. En David vreesde den HEERE Verschrikt zijnde, en ontziende Gods majesteit, heiligheid, rechtvaardige gestrengheid en ijver, durfde hij niet wijders voortvaren, bekommerd zijnde hoe hij God welbehagelijk dit werk zou mogen voltrekken. ten zelven dage; en hij zeide: Hoe zal de ark des HEEREN tot mij komen? Alsof hij zeide: Het schijnt des HEEREN wil nog niet te zijn *vermits deze droevige scheur*, dat ik haar tot mij halen zal. Of, er moet nog iets ontbreken, dat ik niet weet en waarvan ik Gods openbaring zal moeten verwachten.
 10. David dan wilde de ark des HEEREN niet tot zich *laten* overbrengen in de stad Davids; maar David deed ze afwijken in het huis van Obed-Edom, den Gethiet. Van

Geth of *Gath*, een koninklijke hoofdstad der Filistijnen, onderscheiden *naar sommige kaarten* van Gath-Rimmon, nabij gelegen, en den Levieten toegeëigend, Joz. 21:24,25. Sommigen menen dat Obed-Edom met David ten tijde van Saul daarheen gevlucht is, 1 Sam. 21:10. Anderen dat hij in ballingschap aldaar geboren is. Anderen dat hij van Gath-Rimmon geboortig is geweest.

11. En de ark des HEEREN bleef in het huis van Obed-Edom, den Gethiet, drie maanden; en de HEERE zegende Obed-Edom en zijn ganse huis.

12. Toen boodschapte men den koning David, zeggende: De HEERE heeft het huis van Obed-Edom, en al wat hij heeft, gezegend om der ark Gods wil; zo ging David heen zo uit deze, alook uit andere zegeningen des HEEREN, die 1 Kron. 14, in orde verhaald worden, afnemende en vertrouwende dat de HEERE met hem en zijn volk tevreden was. De manier van deze inhaling der ark wordt breder 1 Kron. 15: beschreven. en haalde de ark Gods uit het huis van Obed-Edom opwaarts in de stad Davids, met vreugde.

13. En het geschiedde, als zij, die de ark des HEEREN droegen, Versta, de priesters en de Levieten. Zie 1 Kron. 15:2,12,13,14. zes treden voortgetreden waren, Zie 1 Kron. 15:26. Anders, zes gangen gegaan waren. dat hij ossen en gemest vee offerde. Te weten, David, door de priesters; om God zo in het algemeen voor zijn genade te danken, alsook in het bijzonder dat er gene scheur, gelijk tevoren geschied was, en de dragers der ark van God gesterkt en voor ongeval bewaard waren. Dit offeren heeft kunnen geschieden op een altaar, dat in der haast was opgeworpen, naar het bevel, Exod. 20:24. Vergelijk 1 Kron. 15:26.

14. En David huppelde met alle macht Het Hebreeuwse woord komt van *Car*, hetwelk betekent een lam, hetwelk, al voorgaande, huppelt en springt. Versta dit niet vleselijk, of naar de wijze van de kinderen

dezer wereld, maar uit enkel heilige geestelijke vreugde, die de Heilige Geest in zijn hart ontstak over de bestelling van de reinen godsdienst, en de goddelijke voorbeelden en tekenen der zaligmakende genade van onzen Heiligen *Jezus Christus*, die uit zijn zaad zou voortkomen naar het vlees. voor het aangezicht des HEEREN; Die boven de ark tegenwoordig was en zich aldaar openbaarde. Zie 1 Sam. 4:4. en David was omgord met een linnen lijfrok. Hebreeuws, *efod*; dat is, had een licht linnen overkleed aan. Zie 1 Sam. 2:18, en dit tot een bewijs zijner deemoedigheid voor den HEERE. Zie 2 Sam. 6:21,22.

15. Alzo brachten David en het ganse huis Israels de ark des HEEREN op, met gejuich en met geluid der bazuinen. Zie 1 Kron. 15:24.

16. En het geschiedde, als de ark des HEEREN in de stad Davids kwam, dat Michal, Zie boven, 2 Sam. 3:13, enz. Sauls dochter, door het venster uitzag. Als zij nu den koning David zag, springende en huppelende Of, *zich sterkende, of gelijk wij zeggen naar zijn uiterste vermogen zich daartoe zettende en huppelende*; dat is, met alle macht huppelende, gelijk 2 Sam. 6:14. voor het aangezicht des HEEREN, Gelijk boven, 2 Sam. 6:14, en onder, 2 Sam. 6:17,21. verachtte zij hem in haar hart. Van Davids heilig en geestelijk werk onheiliglijk, vleselijk oordelende.

17. Toen zij nu de ark des HEEREN inbrachten, stelden zij die in haar plaats, in het midden der tent, die David voor haar gespannen had; Al eer hij heenging om de ark te halen. Zie 1 Kron. 15:1. Dit heeft hij door ingeven des Heiligen Geestes gedaan, om te dienen ten tijde toe, dat een ander huis des HEEREN mocht worden gebouwd, hetwelk hij voornemens was te doen, maar door Gods bevel van Salomo geschied is. De andere tent, door Mozes opgericht, is geweest te Silo, 1 Sam. 1:3, enz., en 1 Sam. 14:3; te Nob, 1 Sam. 21:1, enz., en te Gibeon, 1 Kron. 16:39,40. en

David offerde brandofferen voor des HEEREN aangezicht, en dankofferen.

18. Als David geëindigd had het brandoffer en de dankofferen te offeren, zo zegende hij het volk Als een profeet en godzalig koning wenst hij het volk van God alle lichamelijke en geestelijke welvaart. in den Naam des HEEREN der heirscharen. Zie boven, 2 Sam. 6:2.
19. En hij deelde uit aan het ganse volk, aan de ganse menigte van Israel, van de mannen tot de vrouwen toe, aan een iegelijk een broodkoek, en een schoon stuk vlees, en een fles wijn. Dit verstaan de Hebreëen van zulk een stuk of gedeelte van een beest, gelijk vrienden op grote gastmalen elkander te dien tijde plachten te vereren. Sommigen menen dat het Hebreeuwse woord *eschpar* komt van *vuur* en *vet*; dat is te zeggen een *rundgebraad*. Toen ging al dat volk heen, een iegelijk naar zijn huis.
20. Als nu David wederkwam, om zijn huis te zegenen, Zie 2 Sam. 6:18. ging Michal, Sauls dochter, uit, David tegemoet, en zeide: Hoe is heden de koning van Israel verheerlijkt, die zich heden voor de ogen van de dienstmaagden zijner dienstknechten heeft ontbloot, gelijk een van de ijdele lieden Van het kaal, ijdel en lichtvaardig gespuis, zie Richt. 9:4. Hebreuws, *zich ontblotende ontbloot*, of, *ontbloot wordende ontbloot wordt*. zich onbeschaamdelyk ontbloot?
21. Maar David zeide tot Michal: Voor het aangezicht des HEEREN, Gelijk boven, 2 Sam. 6:14,16,17. David wil zeggen dat hij dit alles ter ere Gods en tot dankbaarheid voor zijn onbegrijpende genade, zo geestelijke als lichamelijke, gedaan heeft, ja dat hij *gelijk volgt* nog veel meer schuldig was te doen, en doen wilde. Die mij verkoren heeft voor uw vader en voor zijn ganse huis, Dit is, voorbijgaande uw vader en uws vaders huis. mij instellende Hebreuws, *mij*

gebiedende; of bevelende een voorganger Of, leidsman; gelijk 1 Sam. 9:16, en 1 Sam. 10:1, en 1 Sam. 13:14, en 1 Sam. 25:30., versta te zijn; dat is, mij instellende tot een voorganger Of, leidsman; gelijk 1 Sam. 9:16, en 1 Sam. 10:1, en 1 Sam. 13:14, en 1 Sam. 25:30.. Vergelijk onder, 2 Sam. 7:11, en 1 Sam. 13:14. tot een voorganger Of, leidsman; gelijk 1 Sam. 9:16, en 1 Sam. 10:1, en 1 Sam. 13:14, en 1 Sam. 25:30. over het volk des HEEREN, over Israel; ja, ik zal spelen voor het aangezicht des HEEREN.

22. Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo, en zal nederig zijn in mijn ogen, en met de dienstmaagden, waarvan gij gezegd hebt, met dezelve Achtende het mij geen schande *gelijk gij meent* maar een eer te zijn voor God, wanneer ik hem ook met de allerminsten zijns volks vereer, en mij in die delen aan hen gelijk stel. zal ik verheerlijkt worden.
23. Michal nu, Sauls dochter, had geen kind, tot den dag van haar dood toe. Dat is, zolang zij leefde, nimmermeer. Vergelijk 1 Sam. 15:35; Matth. 1:25, enz.

2 Samuël 7

1. En het geschiedde, Vergelijk dit ganse hoofdstuk, 2 Sam. 7, met 1 Kron. 17. als de koning in zijn huis zat, Wonende in stilte en rust, gelijk volgt. en de HEERE hem rust gegeven had van al zijn vijanden rondom, Die alzo voor David vreesden, dat zij hem geen krijg meer durfden aandoen, hoewel David uit eigen beweging naderhand verscheidene oorlogen gevoerd heeft, om Israël in bezitting te stellen van het recht en de vrijheid, die hun van God beloofd was. Zie onder, 2 Sam. 8:11,12,13,14; 1 Kron. 18:3, en Gen. 15:18.
2. Zo zeide de koning tot den profeet Nathan: Zie toch, ik woon in een cederen huis, Zie boven, 2 Sam. 5:11. en de ark Gods woont in het midden der gordijnen. Volgens Gods bevel, Exod.

26:1, enz. David wil zeggen dat het hem niet betaamt betere woning te hebben dan de ark, en dat hij daarom voorhad God een cederen huis te bouwen. Zie 2 Sam. 7:7.

3. En Nathan zeide tot den koning: Ga heen, doe al wat in uw hart is, Dit spreekt Nathan in der haast uit zichzelf, niet anders denkende dan dat Davids voornemen God behaagde, zonder zijn openbaring over deze gewichtige zaak te verwachten. Zie dergelijke van Samuel, 1 Sam. 16:6. want de HEERE is met u.
4. Maar het gebeurde in denzelfden nacht, dat het woord des HEEREN tot Nathan geschiedde, zeggende:
5. Ga, en zeg tot Mijn knecht, tot David: Zo zegt de HEERE: Zoudt gij Mij een huis bouwen tot Mijn woning? Versta daarop, gij zult dat niet doen. Alzo spreekt God, omdat Hij zich in dit huis en boven de ark met zijn genadige tegenwoordigheid openbaarde.
6. Want Ik heb in geen huis gewoond, van dien dag af, dat Ik de kinderen Israels uit Egypte opvoerde, tot op dezen dag; maar Ik heb gewandeld Hebreeuws, *Ik ben geweest wandelende.* in een tent en in een tabernakel.
7. Overal, De zin is dat de HEERE zich nooit beklaagd heeft, dat de regenten van Israël Hem geen cederen huis bouwden. waar Ik met al de kinderen Israels heb gewandeld, heb Ik wel een woord gesproken met een der stammen Israels, dien Ik bevolen heb Uit welken Ik nu en dan een rechter of regent genomen of verwekt heb. Mijn volk Israel te weiden, Zie boven, 2 Sam. 5:2. zeggende: Waarom bouwt gij Mij niet een cederen huis?
8. Nu dan, alzo zult gij tot Mijn knecht, tot David, zeggen: Zo zegt de HEERE der heirscharen: Gelijk boven, 2 Sam. 6:2. Ik heb u genomen van de schaapskooi, Het volgende verhaal van Gods bijzondere weldaden aan David bewezen en in het toekomstige te bewijzen,

diende om de bekommernis en twijfeling voor te komen, die David daaruit had mogen scheppen, dat God van hem geen huis voor zich wilde gebouwd hebben; waardoor hij in deze gedachten had kunnen vervallen, alsof hij God niet aangenaam moest zijn, of dat Hij hem niet waardig kende om zulks te doen. van achter de schapen, dat gij een voorganger zoudt zijn over Mijn volk, over Israel.

9. En Ik ben met u geweest, overal, waar gij gegaan zijt, en heb al uw vijanden voor uw aangezicht uitgeroeid; en Ik heb u een groten naam gemaakt, als den naam der groten, die op de aarde zijn.
10. En Ik heb voor Mijn volk, *Anders, ik zal, enz.* voor Israel, een plaats besteld, en hem geplant, dat hij aan zijn plaats wone, Dat is, in zijn eigen afgezonderd land. en niet meer heen en weder gedreven worde; en de kinderen der verkeerdheid Zie boven, 2 Sam. 3:34. zullen hem niet meer verdrukken, Hebreeuws, *zullen niet toedoen, of voortvaren hem Israël te verdrukken.* Versta dit alles onder conditie van gehoorzaamheid. Zie Deut. 28. gelijk als in het eerst. Dit kan men verstaan van de verdrukking in Egypte.
11. En van dien dag af, Sinds Israël, door Jozua in het beloofde land ingevoerd en geplant zijnde, van verscheidene richters is gediend en beschermd geweest, maar ook van verscheidene vijanden zeer verdrukt en geplaagd, tot dezen tijd toe, dat Ik u rust gegeven heb, enz. Zie van het woord *richters*, Richt. 2:16. dat Ik geboden heb Dat is, door mijn bevel, raad en woord verwekt en gesteld heb. Zie boven, 2 Sam. 6:21. richters te wezen over Mijn volk Israel. Doch u heb Ik rust gegeven van al uw vijanden. Ook geeft u de HEERE te kennen, dat de HEERE u een huis maken zal. Inplaats dat gij voorhebt den HEERE een huis te bouwen, laat Hij u weten dat Hij u een huis wil bouwen, dat is, uw

koninkrijk bij uw nakomelingen bestendig te maken, en *wat veel meer is* uit uw zaad den *Messias naar het vlees*, die een eeuwig koning over zijn volk zal zijn, verwekken. Deze profetie moet men alzo verstaan, dat zij eensdeels ziet op Salomo als een voorbeeld des Heeren *Christus*, anderdeels op *Christus*, wiens voorbeeld hij geweest is. En dat sommigen dingen passen op Salomo alleen, sommige op *Christus* alleen, en eigenlijk sommige op hen beiden.

12. Wanneer uw dagen zullen vervuld zijn, en gij met uw vaderen zult ontslapen zijn, Zie Deut. 31:16; Hand. 13:36. zo zal Ik uw zaad Dat is, uw zoon, of een uwer zonen. Versta, *Salomo* en den *Messias* onzen Heere *Jezus Christus*, wiens voorbeeld Salomo geweest is. Zie 1 Kron. 28:6; Hand. 13:22,23; Rom. 1:3, enz.; Hebr. 1:5. na u doen opstaan, dat uit uw lijf voortkomen zal, Hebreeuws, *uit uw ingewand*. en Ik zal zijn koninkrijk bevestigen.
13. Die zal Mijn Naam een huis bouwen; Salomo de tempel; de Heere *Jezus Christus* het geestelijk huis; dat is, de kerk Gods. en Ik zal den stoel zijns koninkrijks bevestigen tot in eeuwigheid. Het koninkrijk van Salomo en Davids nakomelingen heeft wel geduurd een langen tijd, maar dit moet men eigenlijk verstaan van het geestelijke koninkrijk van *Jezus Christus*, alzo hetzelfde alleen eigenlijk eeuwig is. Alzo onder, 2 Sam. 7:16. Zie Luk. 1:32,33.
14. Ik zal hem zijn tot een Vader, Dat is, Salomo uit genade, door aanneming, in *Christus*; maar den Heere *Christus* zelf *als die mijn eigen, eeuwige en eniggeboren Zoon is* naar de natuur. Zie Joh. 1:18; Hand. 13:33; Rom. 8:32; Hebr. 1:3,5; 1 Joh. 4:9, enz. en hij zal Mij zijn tot een zoon; dewelke als hij misdoet, Namelijk, Salomo; want de Heere *Christus* is gans zonder zonden geweest. Zie Jes. 53:9; 2 Cor. 5:21; Hebr. 4:15; 1 Petr. 1:19; hoewel Hij onze zonden op zich genomen en als onze borg daarvoor betaald heeft. zo zal Ik hem met een

mensenroede Dat is, vaderlijk en matiglijk, gelijk een mens zijn kind pleegt te tuchtigen; maar zal hem niet verwerpen, gelijk in het volgende verklaard wordt. en met plagen der mensenkinderen straffen.

15. Maar Mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, gelijk als Ik *die* weggenomen heb van Saul, dien Ik van voor uw aangezicht heb weggenomen.
16. Doch uw huis zal bestendig zijn, en uw koninkrijk tot in eeuwigheid, Zie boven, 2 Sam. 7:13, en vergelijk Luk. 1:32,33. voor uw aangezicht; Dat is, gij zult het begin van de vervulling dezer beloften beleven en aanschouwen in uw zoon Salomo, waaruit gij zult vertrouwen van de rest alsof gij de vervulling met uw ogen nu aanzaagt. Zie 1 Kon. 1:48 en 1 Kon. 2:4. uw stoel zal vast zijn tot in eeuwigheid.
17. Naar al deze woorden, en naar dit ganse gezicht, alzo sprak Nathan tot David. Dat is, Nathan heeft alles, wat hem van den HEERE was geopenbaard, getrouwelijk aan David overgedragen, zonder iets af of toe te doen.
18. Toen ging de koning David in, In de tent, die hij voor de ark des verbonds had doen maken; boven 2 Sam. 6:17. en bleef voor het aangezicht des HEEREN, Zie boven, 2 Sam. 6:14. en hij zeide: Wie ben ik, Heere HEERE, en wat is mijn huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?
19. Daartoe is dit in Uw ogen nog klein geweest, Dat Gij tot dezen tijd toe bij mij gedaan hebt. Heere HEERE, maar Gij hebt ook over het huis Uws knechts gesproken tot van verre heen; Dat is, van zaken, die na een langen tijd eerst zullen geschieden. en dit *naar de wet der mensen*, Dat is, gelijk de mensen menselijk plegen te disponeren over hun huis, goed en de nakomelingen. Anders, *naar een onderwijzing der mensen*; dat is, zeer vrijelijk, gemeenzaamlijk en vriendelijk, gelijk mensen met mensen plegen te spreken en hen te

leren. Anders, *is dit een wijze der mensen?* dat is, also met mensen te handelen? Aldus zou de zin zijn: Zijn mensen waardig dat Gij zo vriendelijk van zulke grote toekomstige dingen, die in uw raad besloten zijn, tot hen zoudt spreken? Het is te veel en te groot.

Heere HEERE!

20. En wat zal David nog meer tot U spreken? Want Gij kent Uw knecht, Heere HEERE!

21. Om Uws woords wil, Dat is, om uwer beloften wil. Of, versta door het WOORD den eeuwigen Zoon Gods, die het zelfstandige woord des Vaders is, in welken alle beloften Gods Ja en Amen zijn. Zie 1kron. 17:19; Hagg. 2:6. en naar Uw hart Dat is, genadig welbehagen, raad, of, gunstige genegenheid tot mij. hebt Gij al deze grote dingen Hebreuws, *al deze grootheid.* gedaan, David spreekt door geloof en naar der profeten wijze van het toekomstige, alsof het reeds volbracht ware, vermits de zekerheid der goddelijke beloften. om aan Uw knecht Of, *makende die uwen knecht bekend.* bekend te maken.

22. Daarom zijt Gij groot, HEERE God! Want er is niemand gelijk Gij, en er is geen God dan alleen Gij, Of, *behalve, benevens U.* naar alles, Dat is, naar uitwijzen van alles, enz. wat wij met onze oren gehoord hebben.

23. En wie is, gelijk Uw volk, gelijk Israel, een enig volk op aarde, hetwelk Of, *dat, dewijl.* God is heengegaan Hebreuws, *ELOHIM* zijn henen gegaan. Zie van deze manier van spreken Gen. 20:13. Zich tot een volk te verlossen, en om Zich een Naam te zetten, Dit is, tot eer zijns heiligen naams. en om voor ulieden Te weten, o Israël. deze grote Hebreuws, *deze grootheid en verschrikkelikheden, of vreeslijkheden.* en verschrikkelijke dingen te doen aan Uw land, O God. voor het aangezicht Uws volks, dat Gij U uit Egypte verlost hebt, de heidenen en hun goden *verdrijvende.* Dit woord is hier

ingevoegd uit 1 Kron. 17:21. Anders, aldus: *Voor het aangezicht uws volks, dat Gij U verlost hebt van Egypte, van de volken en hun goden.*

24. En Gij hebt Uw volk Israel U bevestigd, U tot een volk, tot in eeuwigheid; Versta, Israël naar het vlees, tot op de komst van Christus, maar het geestelijke Israël *dat is, de kerk God Zie Gen. 17:7; Lev. 18:2.s, bestaande uit gelovige Joden en heidenen* in alle eeuwigheid. en Gij, HEERE, zijt hun tot een God Zie Gen. 17:7; Lev. 18:2. geworden. Of, *geweest.*

25. Nu dan, HEERE God, doe dit woord, dat Gij over Uw knecht en over zijn huis gesproken hebt, bestaan tot in eeuwigheid, en doe, gelijk als Gij gesproken hebt.

26. En Uw Naam worde groot gemaakt tot in eeuwigheid, dat men zegge: De HEERE der heirscharen is God over Israel; en het huis van Uw knecht David zal bestendig zijn voor Uw aangezicht.

27. Want Gij, HEERE der heirscharen, Gij, God Israels! Gij hebt *voor* het oor Uws knechts Dat is, Gij hebt het mij doen horen, mij geopenbaard, te weten gedaan, dat mij tevoren verborgen was. Zie gelijke manier van spreken, Ruth 4:4, en 1 Sam. 9:15; zie aldaar. *geopenbaard, zeggende: Ik zal u een huis bouwen; daarom heeft Uw knecht in zijn hart gevonden, Hebreuws, zijn hart gevonden, of, met of bij zijn hart gevonden;* dat is, hij heeft zich daarover in zijn hart zo gesteld gevonden, dat hij voorgenomen heeft dit gebed tot bewijs zijns geloofs en zijner dankbaarheid voor U uit te spreken. dit gebed tot U te bidden.

28. Nu dan, Heere HEERE! Gij zijt die God, en Uw woorden zullen waarheid zijn, en Gij hebt dit goede tot Uw knecht gesproken.

29. Zo believe het U nu, en zegen het huis van Uw knecht, dat het in eeuwigheid voor uw aangezicht zij;

want Gij, Heere HEERE, hebt *het* gesproken, en met Uw zegen Met deze woorden betuigt David zijn geloof, met hetwelk hij deze beloften Gods aannam, vastelijk vertrouwend dat zij zouden worden volbracht. zal het huis van Uw knecht gezegend worden in eeuwigheid.

2 Samuël 8

1. En het geschiedde daarna, dat David de Filistijnen sloeg, en bracht hen ten onder; en David nam Meteg-Amma uit der Filistijnen hand.
2. Ook sloeg hij de Moabieten, en mat hen met een snoer, Dat is, hij deelde hun land bij meting, hetwelk men te dien tijde deed met snoeren of koorden, ombrengende bij loting de inwoners van twee delen, maar een volkomen deel latende in het leven. Of, hij deelde het volk in drie gelijke delen bij loting, zo gelijk, alsof zij met snoeren gemeten waren, enz. God had wel bevolen Ammon en Moab *als Loths nakomelingen* te verschonen, Deut. 2:9,19, maar dewijl zij bittere vijandschap tegen Gods volk gepleegd hadden en met de vijanden aanspanden, zo heeft hen David, als zodanig, vijandelijk moeten behandelen. Zie Num. 22:2,3,4, enz., en Num. 24:17, en Num. 25:17,18, en Num. 31:2; Richt. 3:14,21,28,30; 1 Sam. 14:47, en onder 2 Sam. 10:4,7, enz. # 2Sa 10.4,7 **doende hen ter aarde nederliggen;** Uit verachting hen ter aarde nederleggende. Of, hen alzo afmattende, dat zij als ter aarde nederbukten, mat en overwonnen zijnde. **en hij mat met twee snoeren om te doden, en met een vol snoer om in het leven te laten.** Alzo werden de Moabieten David tot knechten, brengende geschenken. Tot een teken van onderdanigheid. Alzo onder, 2 Sam. 8:6.
3. David sloeg ook Hadad-ezer, Ook genoemd *Hadarezer*, 1 Kron. 18:3. den zoon van Rechob, den koning van Zoba, Zie 1 Sam. 14:47. Dit meent men geweest te zijn het gedeelte van Syrië, dat *Sofene* genoemd wordt; komende deze woorden *Zoba*, of *Zova*, en *Sofene* zeer na

- overeen. Zie ook onder, 2 Sam. 10:6. **toen hij heentooog David, of gelijk sommigen, Hadadezer., om zijn hand** Dat is, om zijn macht uit te strekken, enz. Anders, *om zijn grenzen te stellen, of herstellen. Hebreeuws, te doen wederkeren, of weder te brengen aan de rivier Fraat;* dat is Eufraat, welke landpale Israëel van God beloofd was, en dienvolgens hem moest toegeëigend worden. Vergelijk 1 Kron. 18:3, en zie Gen. 15:18, enz. **te wenden naar de rivier Frath.**
4. En David nam hem duizend *wagens* af, Dat is hier ingevoegd uit 1 Kron. 18:4, waar deze historie wordt wederhaald. **en zevenhonderd ruiters,** Versta, *zoals enigen dit nemen* rotten van ruiters, elk rot bestaande uit tien, makende alzo tezamen zeven duizend ruiters, welk getal uitdrukkelijk staat 1 Kron. 18:4. Vergelijk 2 Sam. 10:18. **en twintig duizend man te voet; en David ontzenuwde alle** Uitgezonderd de honder, die hij behield, gelijk volgt. **wagenpaarden,** Of, *wagens.* Zie Joz. 11:6. **en hield daarvan honderd wagenen over.**
 5. En de Syriers van Damaskus Hebreeuws, *Aram;* dat is, *Syrië.* Zie Gen. 10:22, en Gen. 22:21, waardoor de Syriërs verstaan worden. Syrië van *Damaskus* was wel het voornaamste deel of koninkrijk onder al de gedeelten, landen, provinciën of koninkrijken, *waarvan enige verhaald worden, onder, 2 Sam. 10:6,* die onder Syrië begrepen waren; zijnde tot onderscheiding genoemd Syrië van *Damaskus*, van den naam der vermaarde hoofdstad van dit koninkrijk. kwamen om Hadad-ezer, den koning van Zoba, te helpen; maar David sloeg van de Syriers twee en twintig duizend man.
 6. En David legde bezettingen in Syrie van Damaskus, en de Syriers werden David tot knechten, brengende geschenken; Gelijk boven, 2 Sam. 8:2. **en de HEERE behoedde David overal,** Of, *gaf David heil, of overwinning;* waardoor het Hebreeuwse woord bekwamelijk kan worden genomen in krijgssaken. Alzo onder, 2 Sam.

- 8;14, en 2 Sam. 22:51, en 2 Sam. 23:10,12; Ps. 20:6; Spreuk. 21:31, enz. waar hij heentooog.
7. En David nam de gouden schilden die bij Hadad-ezers knechten geweest waren, Dat is, officieren. en bracht ze te Jeruzalem.
8. Daartoe nam de koning David zeer veel kopers uit Betach, en uit Berothai, Tibehat en Chun genoemd 1 Kron. 18:8. steden van Hadad-ezer.
9. Als nu Thoi, Ook genoemd Thou, 1 Kron. 18:9. de koning van Hamath, Zie Num. 13:21. hoorde, dat David het ganse heir van Hadad-ezer geslagen had;
10. Zo zond Thoi zijn zoon Joram *Hadoram* genoemd, 1 Kron. 18:10. tot den koning David, om hem te vragen naar *zijn* welstand, Hebreeuws, *naar vrede*; dat is, om hem vriendelijk te begroeten. Zie Gen. 43:27. en om hem te zegenen, Hem te begroeten en geluk te wensen vanwege de verkregen victorie, dat is *gelijk men zegt* te congratuleren. vanwege dat hij tegen Hadad-ezer gekrijgd en hem geslagen had, (want Hadad-ezer voerde steeds krijg tegen Thoi); en in zijn hand Dit is, Joram, de zoon van Thoï, had deze geschenken bij zich, onder zijn handen, gelijk men zegt. Zie gelijke manier van spreken 1 Sam. 9:8; 2 Kon. 5:5, enz. waren zilveren vaten, en gouden vaten, en koperen vaten;
11. Welke de koning David ook den HEERE heiligde, met het zilver en het goud, dat hij geheiligd had van alle heidenen, die hij *zich* onderworpen had;
12. Van Syrie, en van Moab, en van de kinderen Ammons, en van de Filistijnen, en van Amalek, en van den roof van Hadad-ezer, den zoon van Rechob, den koning van Zoba.
13. Ook maakte *zich* David een naam, als hij wederkwam, nadat hij de Syriërs geslagen had, in het Zoutdal, Te weten, maakte hij zich een naam, of, *staande in het Zoutdal*, enz. waarvan zie 2 Kon. 14:7. Dit dal lag aan het zuidelijke einde van de Zoutzee, aan het oostelijke einde van het gebergte der Edomieten of Seïr. **achttien duizend.** Van de Edomieten, zie 1 Kron. 18:12, waarop 2 Sam. 8:14 past. Vergelijk ook Ps. 60:2.
14. En hij legde bezettingen in Edom; in gans Edom legde hij bezettingen; en alle Edomieten werden David tot knechten; En zijn nakomelingen, tot den tijd van Joram, Josafats zoon. Zie 2 Kon. 8:22. en de HEERE behoedde David overal, Gelijk boven, 2 Sam. 8:6. waar hij heentooog.
15. Alzo regeerde David over gans Israel, en David deed aan zijn ganse volk Hebreeuws, was doende. recht en gerechtigheid. Zie Gen. 18:19.
16. Joab nu, de zoon van Zeruja, was over het heir; Dat is, generaal krijgsoverste. en Josafat, zoon van Achilud, was kanselier. Zie 1 Kon. 4:3.
17. En Zadok, Van Aärons linie, door Eleazar, 1 Kron. 6:4,8, en 1 Kron. 24:3. Zie van dezen onder 2 Sam. 15:24, en 2 Sam. 20:25; 1 Kron. 16:39, en 1 Kron. 24:3, en 1 Kron. 29:22; idem 1 Kon. 1:8,32,38, en 1 Kon. 2:35. # 1Ki 1.38 2.35 zoon van Ahitub, en Achimelech, Van Aärons linie, door Ithamar en Eli, 1 Kron. 24:3. zoon van Abjathar, waren priesters; Van de ordeningen der priesteren zie Num. 3:32, en 2 Kon. 23:4. en Seraja was schrijver. Zie 1 Kon. 4:3.
18. Er was ook Benaja, zoon van Jojada, met de Krethi en de Plethi; Over welke Benaja overste was. Zie 2 Sam. 20:23; 1 Kron. 18:17. Van Krethi en Plethi, zie 1 Kon. 1:38. maar Davids zonen waren prinsen. Of, *hoofdofficieren*. Van het Hebreeuwse woord *dat anders gemeenlijk priesters betekent*, zie Gen. 41:45. Hier kan het geen *priesters* betekenen, omdat Davids zonen uit den stam van Juda waren, niet uit den stam van Levi. Dit woord wordt 1 Kron.

18:17 aldus verklaard: *Davids zonen waren de eersten aan de hand des konings, of den koning ter hand, gelijk men zegt.*

2 Samuël 9

1. En David zeide: Is er nog iemand die overgebleven is van het huis van Saul, dat ik weldadigheid aan hem doe, om Jonathans wil? Zie boven, 2 Sam. 1:26, en 1 Sam. 20.
2. Het huis van Saul nu had een knecht, Een bezorger des huizes, als hofmeester, Gen. 15:2,3. Vergelijk onder, 2 Sam. 9:10. wiens naam was Ziba; Hebreeuws, *Tsiba*. en zij riepen hem tot David. En de koning zeide tot hem: Zijt gij Ziba? En hij zeide: Uw knecht. Dat is, ik ben Ziba, tot uw dienst.
3. En de koning zeide: Is er nog iemand van het huis van Saul, dat ik Gods weldadigheid bij hem doe? Zie 1 Sam. 20;14,15,16,17. Toen zeide Ziba tot den koning: Er is nog een zoon van Jonathan, die geslagen is aan beide voeten. Gelijk boven, 2 Sam. 4:4; dat is, kreupel, gelijk onder, 2 Sam. 9:13.
4. En de koning zeide tot hem: Waar is hij? En Ziba zeide tot den koning: Zie, hij is in het huis van Machir, den zoon van Ammiel, te Lodebar. Gelegen over de Jordaan, in het land Gilead, niet ver van Mahanaïm. Zie onder, 2 Sam. 17:27.
5. Toen zond de koning David heen, en hij nam hem uit het huis van Machir, Dit is, liet hem halen. den zoon van Ammiel, van Lodebar.
6. Als nu Mefiboseh, de zoon van Jonathan, den zoon van Saul, tot David inkwam, zo viel hij op zijn aangezicht, en boog zich neder. En David zeide: Mefiboseh! En hij zeide: Zie, *hier* is uw knecht.
7. En David zeide tot hem: Vrees niet, want ik zal zekerlijk weldadigheid bij u En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12. doen, Hebreeu En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12.ws, *ik zal doende doen*, enz. om u En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12.ws vaders Jonathans wil; en ik zal u En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12. alle akkers van u En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12.w vader Sau En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12.l wedergeven; Dewijl Isboeth en anderen van Sauls huis tegen David gekrijgd hadden, zo waren hun goederen aan den koning vervallen, die ze nu Mefiboseh wedergeeft. en gij zu En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12.lt gedu En uwen zoon, onder, 2 Sam. 9:9,12.riglijk brood eten aan mijn tafel. Dat is, dagelijks bij mij eten en drinken, ter tafel bij mij gaan. Zie boven, 2 Sam. 3:35.
8. Toen boog hij zich, en zeide: Wat is uw knecht, dat gij omgezien hebt naar een doden hond, Een spreekwoord bij de Joden, waarmede iemands nietigheid en verachtelijkheid wordt uitgedrukt. Zie 1 Sam. 24:15, en onder, 2 Sam. 16:9. Vergelijk boven, 2 Sam. 3:8. als ik ben?
9. Toen riep de koning Ziba, Sauls jongen, Dat is, die Sauls knecht geweest was. en zeide tot hem: Al wat Saul gehad heeft, en zijn ganse huis, heb ik den zoon uws heren gegeven. Te weten, Mefiboseh; of gelijk sommigen, Micha vs. 12?, als die daarvan zou leven; maar hiermede was de vader niet uitgesloten, gelijk 2 Sam. 9:7.
10. Daarom zult gij voor hem het land bearbeiten, gij, en uw zonen, en uw knechten, en zult *de vruchten* inbrengen, opdat de zoon uws heren brood hebbe, dat hij ete; en Mefiboseh, de zoon uws heren, zal geduriglijk brood eten aan mijn tafel. Ziba nu had vijftien zonen en twintig knechten.
11. En Ziba zeide tot den koning: Naar alles, wat mijn heer de koning zijn knecht gebiedt, alzo zal uw knecht doen. Ook zou Mefiboseh, Hij wil zeggen dat hij ook Mefiboseh zelf *indien het den koning had liefd* aan zijn tafel zo wel zou getrakteerd hebben, alsof hij aan het hof

ware. Anderen nemen dit voor de woorden van den koning, aldus: *Maar Mefiboseth zeide de koning zal eten aan mijn tafel, als een van des konings zonen.* etende aan mijn tafel, als een van des konings zonen zijn.

12. Mefiboseth nu had een kleinen zoon, wiens naam was Micha; en allen, die in het huis van Ziba woonden, Hebreeuws, *alle, of, de ganse woning des huizes van Ziba.* waren knechten van Mefiboseth.

13. Alzo woonde Mefiboseth te Jeruzalem, omdat hij geduriglijk at aan des konings tafel; en hij was kreupel aan beide zijn voeten. Of, *hoewel hij,* enz.

2 Samuël 10

1. En het geschiedde daarna, Vergelijk 2 Sam. 10: met 1 Kron. 19. dat de koning der kinderen Ammons stierf, Zie van dezen 1 Sam. 11, waar hij genoemd wordt Nahas, gelijk ook hier in 2 Sam. 10:2. en zijn zoon Hanun werd koning Hebreeuws, *Chanun.* in zijn plaats.

2. Toen zeide David: Ik zal weldadigheid doen aan Hanun, den zoon van Nahas, Hebreeuws, *Nachasch.* gelijk als zijn vader weldadigheid aan mij gedaan heeft. Wanneer en waarin dit geschied is, wordt in de Heilige Schrift niet vermeld. Het kan zijn dat hij gelijke weldadigheid aan David bewezen heeft ten tijde zijner ballingschap, gelijk de koning der Moabieten; 1 Sam. 22:4. Zo zond David heen, om hem door den dienst Hebreeuws, *hand.* zijner knechten Dat is, zijner officieren, of hovelingen, die hij als gezanten tot hem schikte. **te troosten over zijn vader.** Dat is, zijns vaders dood. En de knechten Dat is, zijner officieren, of hovelingen, die hij als gezanten tot hem schikte. van David kwamen in het land van de kinderen Ammons.

3. Toen zeiden de vorsten der kinderen Ammons tot hun heer Hanun: Eert David uw vader in uw ogen, Dat is, naar uw mening. De zin is: Meent gij, of, dunkt u dat David dit doet om uw vader te eren? omdat hij troosters tot u gezonden heeft? Heeft David zijn knechten niet daarom tot u gezonden, Zij willen zeggen dat hij het zonder allen twijfel daarom gedaan heeft. Zie van zulk vragen Richt. 4:6. dat hij deze stad doorzoeke, en die verspiede, en die omkere?

4. Toen nam Hanun Davids knechten, en schoor hun baard half af, Hebreeuws, *in, of door de helft.* Hebreeuws, *de helft huns baards.* en sneed hun klederen half af, Hebreeuws, *in, of door de helft.* tot aan hun billen; en hij liet hen gaan.

5. Als zij dit David lieten weten, zo zond hij hun tegemoet; want deze mannen waren zeer beschaamd. En de koning zeide: Blijft te Jericho, Versta, ter plaatse, of omtrent waar Jericho voormaals gebouwd was, want Jericho is eerst weder opgebouwd ten tijde van Achab, 1 Kon. 16:34. totdat uw baard weder gewassen zal zijn, Hebreeuws, *zal groenen.* Een gelijkenis, genomen van de uitspruitende en groenende kruiden. komt dan weder.

6. Toen nu de kinderen Ammons zagen, dat zij zich bij David stinkende gemaakt hadden, Zie Gen. 34:30. zonden de kinderen Ammons heen, en huurden van Te weten, om hen als soldaten in dezen krijg te dienen. Dat is de eerste historie der Heilige Schrift in welke men leest van krijgslieden, die zich verhuurd hebben om geld andere heren in den krijg te dienen. de Syriers van Beth-Rechob, en van de Syriers van Zoba, twintig duizend voetvolks, en van den koning van Maacha duizend man, en van de mannen van Tob Zie Richt. 11:3. twaalf duizend man.

7. Als David dit hoorde, zond hij Joab heen, en het ganse heir met de helden. Zie van Davids helden, onder, 2 Sam. 23:8, enz.
8. En de kinderen Ammons togen uit, en stelden de slagorde voor de deur der poort; Van de stad Medeba, zie 1 Kron. 19:7. Dit deden zij mede om de stad te bewaren en bij nood daarin te mogen wijken; onder, 2 Sam. 10:14, latende het overschot bijzonder in het veld, om van de andere zijde Joab aan te tasten. maar de Syriers van Zoba, en Rechob, en de mannen van Tob en Maacha waren bijzonder in het veld.
9. Als nu Joab zag, dat de spits der slagorde Hebreeuws, *het aangezicht*. tegen hem was, van voren en van achteren, zo verkoos hij uit alle uitgelezenen van Israel, en stelde hen in orde tegen de Syriers aan; Hebreeuws, *in het gemoed van Syrië*; en alzo in 2 Sam. 10:10,17.
10. En het overige des volks gaf hij onder de hand van zijn broeder Abisai, die het in orde stelde tegen de kinderen Ammons aan.
11. En hij zeide: Zo de Syriers mij te sterk zullen zijn, zo zult gij mij komen verlossen; Hebreeuws, *tot verlossing zijn*. en zo de kinderen Ammons u te sterk zullen zijn, zo zal ik komen om u te verlossen.
12. Wees sterk, Dat is, houd u dapper en mannelijk. en laat ons sterk zijn voor ons volk, en voor de steden onzes Gods; de HEERE nu doe, *Of, zal doen*. wat goed is in Zijn ogen. Dat is, hetgeen hem behaagt.
13. Toen naderde Joab, en het volk, dat bij hem was, tot den strijd tegen de Syriers; en zij vloden voor zijn aangezicht.
14. Als de kinderen Ammons zagen, dat de Syriers vloden, vloden zij ook voor het aangezicht van Abisai, en kwamen in de stad. En Joab keerde weder van de kinderen Ammons, en kwam te Jeruzalem.
15. Toen nu de Syriers zagen, dat zij voor Israels aangezicht geslagen waren, zo vergaderden zij zich *weder* te zamen.
16. En Hadad-ezer zond heen, en deed de Syriers uitkomen, die op gene zijde der rivier zijn, Namelijk, Eufraat. en zij kwamen te Helam; Hebreeuws, *Chelam*. Deze plaats wordt in de Heilige Schrift nergens vermeld dan in deze historie. en Sobach, Ook genoemd *Schophach*; 1 Kron. 19:16. Hadad-ezers krijgsoverste, *toog* voor hun aangezicht heen.
17. Als dat David werd aangezegd, verzamelde hij gans Israel, en toog over de Jordaan, en kwam te Helam, en de Syriers stelden *de slagorde* tegen David aan, Hebreeuws, *in het gemoed*, gelijk boven, 2 Sam. 10:9,10. en stredden met hem.
18. Maar de Syriers vloden voor Israels aangezicht, en David versloeg van de Syriers Hebreeuws, *sloeg dood*. zevenhonderd wagenen, Versta, met hun ruiters, die van den wagens, op welke zij gevoerd werden, vochten; en kan men hierdoor verstaan zeven honderd rotten van ruiters, makende tezamen zeven duizend; welk getal uitdrukkelijk staat 1 Kron. 19:18. Zie boven, 2 Sam. 8:4. en veertig duizend ruiteren; Hiervoor staat 1 Kron. 19:18 *voetvolk*, of *te voet*; hetwelk alzo kan worden vergeleken, dat boven de gemelde wagens en ruiters, het meeste heir, zo te paard als te voet, verslagen is, zulks dat hier de menigte van het paardenvolk, en 1 Kron. 19: een gelijke menigte des voetvolks verhaald wordt. Dat deze volken met grote menigten plachten ten strijde te gaan *gelijk ook David zelf daarom met gans Israël is uitgetogen* is uit de Heilige Schrift bekend. Anderen verstaan zeven honderd grote en uitstekende wagens in deze plaats, en het gehele getal der wagens

tezamen, groot en klein, zeven duizend, 1 Kron. 19:18. daartoe sloeg hij Sobach, hun krijgsoverste, dat hij aldaar stierf.

19. Toen nu al de koningen, die Hadad-ezers knechten waren, Dat is, die hem onderworpen, of onder zijn bescherming waren, of die hij tot zijn dienst in dezen krijg gebruikt had. zagen, dat zij voor Israels aangezicht geslagen waren, maakten zij vrede met Israel, en dienden hen; Dat is, waren hun onderworpen en onderdanig. Vergelijk 1 Sam. 4:9, en elders dikwijls. en de Syriers vreesden de kinderen Ammons meer te verlossen. Dit is, bij te staan, te hulp komen, om te verlossen.

2 Samuël 11

1. En het geschiedde met de wederkomst Dat is, als het jaar om was en de zomertijd des volgenden jaars aankwam, wanneer de koningen plachten te velde te trekken om krijg te voeren; zijnde het weder alsdan bekwaam om voedingen en nooddriftige behoeften voor mensen en beesten te bekomen. Zie 1 Kon. 20:22,26; 1 Kron. 20:1, en 2 Kron. 36:10. van het jaar, ter tijde als de koningen uittrekken, dat David Joab, en zijn knechten met hem, Dat is, zijn krijgsoverste met de soldaten. en gans Israel henezond, dat zij de kinderen Ammons verderven, en Rabba belegeren zouden. De hoofdstad der Ammonieten, gelegen over de Jordaan aan het gebergte Gileads, bij den oorsprong van de beek Jabbok. Zie ook onder 2 Sam. 12:26, enz. Doch David bleef te Jeruzalem.

2. Zo geschiedde het tegen den avondtijd, dat David van zijn leger opstond, Waarop hij zijn middagrust genomen had. Vergelijk boven, 2 Sam. 4:5,7. en wandelde op het dak Zie van de gelegenheid der daken Deut. 22:8. van het koningshuis, en zag van het dak Zie van de gelegenheid der daken Deut. 22:8.

een vrouw, zich wassende; deze vrouw nu was zeer schoon van aanzien.

3. En David zond henen, en ondervraagde naar deze vrouw; en men zeide: Hebreeuws, *hij zeide*. Dat is, iemand van zijn hofgezin zeide. Is dat niet Hij wil zeggen dat het zekerlijk Bathseba was. Zie van zulk vragen Richt. 4:6, en boven, 2 Sam. 10:3. Bathseba, Anders genoemd *Bathsua*, 1 Kron. 3:5. de dochter van Eliam, Anders genoemd *Ammiël*; 1 Kron. 3:5. de huisvrouw van Uria, den Hethiet? Maar bekeerd tot de ware religie, en daarin ijverende, gelijk te zien is onder, 2 Sam. 11:11. Vergelijk 1 Sam. 26:6. Sommigen menen dat hij een Hethiet genoemd is, omdat hij bij de kinderen Heths gewoond had. Van dit volk, zie Gen. 23:3, enz.
4. Toen zond David boden henen, Niettegenstaande dat hij verstaan had, dat zij een echten had. en liet haar halen. Hebreeuws, *nam haar*; dat is, liet haar nemen en brengen. En als zij tot hem ingekomen was, lag hij bij haar, (zij nu had zich van haar onreinigheid gezuiverd), daarna keerde zij weder naar haar huis.
5. En die vrouw werd zwanger; zo zond zij henen, Merkende dat zij zwanger geworden was van Davids bijligging. en liet David weten, en zeide: Dat is, liet hem zeggen. Ik ben zwanger geworden.
6. Toen zond David tot Joab, zeggende: Zend Uria, den Hethiet, tot mij. En Joab zond Uria tot David.
7. Als nu Uria tot hem kwam, zo vraagde David naar den welstand van Joab, Hebreeuws, *naar den vrede*; en zo in het volgende. Zie boven, 2 Sam. 8:10, en Gen. 43:27. en naar den welstand des volks, en naar den welstand des krijgs.
8. Daarna zeide David tot Uria: Ga af naar uw huis, en was uw voeten. Zie Gen. 18:4. En toen Uria uit des konings

huis uitging, volgde hem een gerecht des konings achterna. Hebreeuws, *ging een gerecht des konings achter hem uit*. Versta een gerecht van des konings tafel, waardoor David Uria wilde verwekken om zich met zijn vrouw vrolijk te maken en bij haar te slapen, om daarna te doen geloven dat Uria des kinds vader was, en alzo zijn overspel voor de mensen te verbergen.

9. Maar Uria legde zich neder voor de deur van des konings huis, met al de knechten zijns heren; en hij ging niet af in zijn huis.

10. En zij gaven het David te kennen, zeggende: Uria is niet afgegaan in zijn huis. Toen zeide David tot Uria: Komt gij niet van de reis? Hebreeuws, *weg*. Waarom zijt gij niet afgegaan in uw huis?

11. En Uria zeide tot David: De ark, Die zij in zware oorlogen plachten mede te nemen, om, in den nood zijnde, den Heere raad te vragen, gelijk te zien is Num. 31:6, 1 Sam. 4:4, en 1 Sam. 14:18, hoewel zulks ten aanzien der huichelaars *die ongelovig zijnde, zich op de uiterlijke genadeteken te vergeefs verlaten* vruchteloos was. en Israel, en Juda blijven in de tenten; en mijn heer Joab, en de knechten mijns heren zijn gelegerd op het open veld, Hebreeuws, *aangezicht des velds*. en zou ik in mijn huis gaan, om te eten en te drinken, en bij mijn huisvrouw te liggen? *Zo waarachtig als gij leeft en uw ziel leeft*, Zie Gen. 42:16. indien ik deze zaak doen zal! Waarop te verstaan is: *Zo doe mij God dit en dat*. Van zulk een afgebroken manier van spreken, in het eedzweren gebruikelijk, zie Gen. 14:23. Deze ijverige en godvruchtige redenen van Uria behoorden David wel bewogen te hebben, om zich aan deze vromen man niet verder te bezondigen.

12. Toen zeide David tot Uria: Blijf ook heden hier, zo zal ik u morgen afzenden. Alzo bleef Uria te

Jeruzalem, dien dag en den anderen dag.

13. En David nodigde hem, zodat hij voor zijn aangezicht at en dronk, en hij maakte hem dronken. David maakte Uria dronken, strekkende dit al tot hetzelfde einde, waarvan 2 Sam. 11:8 gezegd is. Daarna ging hij in den avond uit, Uria. om zich neder te leggen op zijn leger, met zijns heren knechten, Davids. maar ging niet af in zijn huis. Niettegenstaande dat hij dronken, of beschonken was, bleef hij bestendig bij zijn verklaring 2 Sam. 11:11 gedaan.

14. Des morgens nu geschiedde het, dat David een brief schreef aan Joab; Toen hij merkte dat het eerste voornemen, om zijn overspel door Uria en Bathseba's bijslapen te verbergen, niet gelukt was, neemt hij voor, den goeden Uria op zulk een wijze te doen ombrengen, dat men het beleid en de praktijk *zo hij meende* niet zou merken; vallende alzo door zijn vleselijke verblindings en des duivels verleiding, van de ene zware zonde in de andere. en hij zond *dien* door de hand van Uria.

15. En hij schreef in dien brief, zeggende: Dat is, aldus, in dezer voege. Stel Uria Hebreeuws, *geef, breng*. vooraan Hebreeuws, *tegenover het aangezicht des sterksten strijds*; dat is, waar de kloekste en dapperste krijgslieden des vijands zijn, gelijk in 2 Sam. 11:16 gezegd wordt, opdat hij, van u verlaten zijnde, zonder teil verslagen worde en omkome. tegenover den sterksten strijd, en keer van achter hem af, opdat hij geslagen worde en sterve.

16. Zo geschiedde het, als Joab op de stad Namelijk, *Rabba*, die hij belegerd had; boven, 2 Sam. 11:1. gelet had, Om te vernemen waar de belegerden hun kloekste krijgslieden mochten gebruiken, en om Uria tegen dezelve vooraan te stellen. Anders, *wacht tegen de stad gesteld had*. dat hij Uria stelde aan de plaats, waarvan

- hij wist, dat aldaar strijdbare mannen waren.
17. Als nu de mannen der stad uittogen en met Joab streden, vielen er van het volk, Dat is, en werden sommigen doodgeslagen. van Davids knechten, en Uria, de Hethiet, stierf ook.
18. Toen zond Joab heen, en liet David den gansen handel van dezen strijd weten.
19. En hij beval den bode, zeggende: Als gij zult geeindigd hebben den gansen handel van dezen strijd tot den koning uit te spreken;
20. En het zal geschieden, indien de grimmigheid des konings opkomt, en hij tot u zegt: Waarom zijt gij zo na aan de stad gekomen om te strijden? Wist gij niet, dat zij van den muur zouden schieten? Met pijlen of andere krijgswapenen, gelijk te dien tijde gebruikelijk was. Zie 2 Sam. 11:24.
21. Wie sloeg Abimelech, den zoon van Jerubbeseth? Anders genoemd *Jerubaäl*; dat is, Gideon. Zie Richt. 7:1. Wierp niet een vrouw een stuk van een molensteen op hem van den muur, dat hij te Thebez stierf? Waarom zijt gij tot den muur genaderd? Dan zult gij zeggen: Uw knecht, Uria, de Hethiet, is ook dood.
22. En de bode ging heen, en kwam in, en gaf David te kennen alles, waar hem Joab om uitgezonden had.
23. En de bode zeide tot David: Die mannen Van de belegerde stad Rabba. zijn ons zeker te machtig geweest, Of, omdat de mannen der stad zich mannelijk, of dapperlijk tegen ons gedroegen, en tot ons in het veld uitkwamen, zo zijn wij, enz. en zijn tot ons uitgetogen in het veld; maar wij zijn tegen hen aan geweest tot aan de deur der poort. Dat is, tot aan den ingang van de stadspoort toe hebben wij

- hen teruggedreven, zulks dat wij, door de hitte des strijds wat te na komende, sommigen van de onzen verloren hebben.
24. Toen schoten de schutters van den muur af op uw knechten, dat er van des konings knechten dood gebleven zijn; en uw knecht, Uria, de Hethiet, is ook dood.
25. Toen zeide David tot den bode: Zo zult gij tot Joab zeggen: Laat deze zaak Dat is, laat u dit niet mishagen, laat u het niet vreemd dunken. niet kwaad zijn in uw ogen, want het zwaard verteert zowel dezen als genen; Hebreeuws, *na dat en na dit, of dezen; of alzo en aldus.* versterk uw strijd tegen de stad, en verstoor ze; versterk hem alzo. David beveelt den bode, dat hij Joab aldus zal sterken en van des konings wege goeden moed geven. Deze historie wordt vervolgd 2 Sam. 12:26.
26. Als nu de huisvrouw van Uria hoorde, dat haar man Uria dood was, zo droeg zij leed over haar heer. Of, *man*. Vergelijk Gen. 20:3, en zie Exod. 21:3.
27. En als de rouw was overgegaan, zond David heen, en nam haar in zijn huis; Hebreeuws, *verzamelde haar*. Zie Richt. 19:15. en zij werd hem ter vrouwe, en baarde hem een zoon. Doch deze zaak, die David gedaan had, was kwaad in de ogen des HEEREN. Dat is, deze ganse handelwijze van David mishaagde den Heere zeer.

2 Samuël 12

1. En de HEERE zond Nathan tot David. Den profeet, gelijk boven, 2 Sam. 7:2. Als die tot hem inkwam, zeide hij tot hem: Er waren twee mannen in een stad, Door middel van deze gelijkenis en hare verklaring heeft het den genadigen God liefd zijn knecht David vooreerst daartoe te brengen, dat hij tegen zichzelf onwetend het vonnis zou uitspreken, en voorst door de krachtige werking des Heiligen Geestes uit

den slaap zijner zonden ontwaken, derzelve gruwelijkheid behartigen, en een oprecht berouw bekomen en bewijzen, gelijk geschied is. de een rijk en de ander arm.

2. De rijke had zeer veel schapen en runderen.
3. Maar de arme had gans niet dan een enig klein oilam, dat hij gekocht had, en had het gevoed, dat het groot geworden was bij hem, en bij zijn kinderen tegelijk; het at van zijn bete, en dronk van zijn beker, en sliep in zijn schoot, en het was hem als een dochter.
4. Toen nu den rijken man een wandelaar overkwam, verschoonde hij te nemen van zijn schapen en van zijn runderen, om voor den reizenden man, die tot hem gekomen was, *wat* te bereiden; en hij nam des armen mans oilam, en bereidde dat voor den man, die tot hem gekomen was.
5. Toen ontstak Davids toorn zeer tegen dien man; Versta, den rijken man. en hij zeide tot Nathan: *Zo waarachtig als de HEERE leeft*, de man, die dat gedaan heeft, is een kind des doods! Dat is, hij is des doods schuldig, hij heeft den dood verdiend, ten aanzien van de omstandigheden des bitteren gewelds, dat hij aan dien armen man gepleegd had. Vergelijk met deze manier van spreken, Gen. 20:3; Deut. 25:2; boven 2 Sam. 3:34, en Ef. 2:3.
6. En dat oilam zal hij viervoudig wedergeven, Naar de wet, Exod. 22:1. daarom dat hij deze zaak gedaan, en omdat hij niet verschoond heeft.
7. Toen zeide Nathan tot David: Gij zijt die man! Dat is, gij zijt dien man gelijk, hebbende zoveel te grover en gruwelijker feit bedreven, als het meerder is iemand zijn enige echte vrouw te ontnemen, dan een enig lam, en nog daarenboven den onschuldigen man te doden. Zo zegt de HEERE, de God Israels: Ik heb u ten koning

gezalfd over Israel, en Ik heb u uit Sauls hand gered;

8. En Ik heb u uws heren huis gegeven, Sauls. Hebreeuws, *Uwer heren*; in het getal van velen, hetwelk voor het getal van enen in de Heilige Schrift pleegt gebruikt te worden. Zie Gen. 39:2. Sommigen behouden, in de overzetting het getal van velen, aldus: *uwer heren*; dat is, dergenen, die meerder en machtiger waren dan gij, en alzo in de volgende woorden; verstaande dat het huwelijk tussen David en Saul vrouwen Niet dat God de veelheid der vrouwen voor goed heeft gekend, maar in het Oude Testament verdragen zonder straf. *vanwege de zwagerschap* ongeoorloofd is geweest. Sommigen verstaan door de **VROUWEN** Niet dat God de veelheid der vrouwen voor goed heeft gekend, maar in het Oude Testament verdragen zonder straf. van Saul niet zijn huisvrouwen Niet dat God de veelheid der vrouwen voor goed heeft gekend, maar in het Oude Testament verdragen zonder straf., maar andere staatsvrouwen Niet dat God de veelheid der vrouwen voor goed heeft gekend, maar in het Oude Testament verdragen zonder straf.. **daartoe uws heren vrouwen** Niet dat God de veelheid der vrouwen voor goed heeft gekend, maar in het Oude Testament verdragen zonder straf. **in uw schoot**, Zie Gen. 16:5; Deut. 13:6. Anderen verstaan, *in uw schoot*; dat is, in uw macht; alzo nochtans dat hij haar tegen Gods wet niet mocht misbruiken. Vergelijk 1 Sam. 24:11. ja, Ik heb u het huis van Israel en Juda gegeven; en indien het weinig is, Of, indien *u dit te weinig mocht hebben toegeschenen ik zou u daarenboven alzulks en alzulks daartoe hebben gedaan*. Hebreeuws, *als, of, na die en na die dingen*. God wil zeggen, dat Hij, die hem zoveel goeds gedaan had, machtig was hem wijders van alles naar zijns harten wens te verzorgen, indien hem iets mocht ontbreken. Zulks dat hij gans geen reden had zijn zo goedigen God alzo te vertoornen, en zijn boze lusten met zulke schandelijke middelen te voldoen. Ik zou u alzulks en alzulks daartoe doen.
9. Waarom hebt gij *dan* het woord des HEEREN veracht, Het zesde, zevende en

achtste gebod van de wet des Heeren. doende wat kwaad is in Zijn ogen? Gij hebt Uria, den Hethiet, met het zwaard verslagen, Beschikkende door Joab dat hij van de Ammonieten is omgebracht, gelijk in het volgende wordt verklaard. Zie boven, 2 Sam. 11:14,15,16,17. en zijn huisvrouw hebt gij u ter vrouwe genomen; en hem hebt gij met het zwaard van de kinderen Ammons doodgeslagen. Die onbesneden en vijanden van God en zijn volk waren.

10. Nu dan, het zwaard zal van uw huis niet afwijken tot in eeuwigheid; Dat is, een langen tijd, of uw levenlang; gelijk 1 Sam. 1:22. Zie ook Deut. 15:17. daarom dat gij Mij veracht hebt, en de huisvrouw van Uria, den Hethiet, genomen hebt, dat zij u ter vrouwe zij.

11. Zo zegt de HEERE: Zie, Ik zal kwaad over u verwekken uit uw huis, Versta, door Davids eigen zonen, Amnon, Absalom en Adonia, gelijk in 2 Sam. 13: en 1 Kon. 1: verhaald wordt. Door deze boosheid heeft God met een heilig en onstraffelijk oordeel David, om zijner zonden wil, scherpelijk getuchtigd en gekastijd. Zie 2 Sam. 12:12. en zal uw vrouwen nemen voor uw ogen, Dat is, bij uw leven, dat gij het met verdriet en hartzeer zult moeten horen en geloven, alsof gij het met uw ogen hadt gezien, zowel als gans Israël. Zie onder, 2 Sam. 16:22. en zal haar aan uw naaste geven; Namelijk, *Absalom*. die zal bij uw vrouwen liggen, voor de ogen dezer zon. Dat is, bij lichten, hellen dag, bij den zonneshijn; also wordt van zulke schepselen dikwijls gesproken alsof zij gehoor, gezicht en verstand hadden. Zie Deut. 32:1.

12. Want gij hebt het in het verborgen gedaan; maar Ik zal deze zaak doen voor gans Israel, en voor de zon.

13. Toen zeide David tot Nathan: Ik heb gezondigd tegen den HEERE! Zie

de verklaring van deze bekentenis in Ps. 51. En Nathan zeide tot David: De HEERE heeft ook uw zonde weggenomen, Hebreeuws eigenlijk, *doen overgaan, doorgaan, voorbijgaan*; dat is, vergeven, kwijtgescholden. Alzo onder, 2 Sam. 24:10; Job 7:21. Vergelijk 1 Kron. 21:8; Spreuk. 19:11; Amos 7:8; Micha 7:18, en Zach. 3:4. **gij zult niet sterven.** Dat is, Ik zal u om deze zonde met den dood noch tijdelijk noch eeuwiglijk straffen, hoewel gij het volgens uw eigen vonnis, 2 Sam. 12:5, en mijn rechtvaardigheid wel verdiend hadt.

14. Nochtans, dewijl gij door deze zaak de vijanden des HEEREN grotelijks Hebreeuws, *lasterende hebt doen lasteren*. Vooreerst, den Ammonieten, die, Uria en anderen van uw knechten doodgeslagen hebbende, hun goden, naar de wijze der heidenen, hebben geroemd, en den God Israëls, als onmachtig, gelasterd, en ten tweede, in het algemeen alle omliggende vijanden, die kwalijk van God en zijn volk spreken, dat zij van zulk een koning veel meer werk maken, die zo lelijke stukken bedrijft aan zijn goede onderzaten. Of, gij hebt hun oorzaak gegeven om lasterlijk te spreken, wanneer zij dit zullen vernemen. Vergelijk Rom. 2:24, en elders. **hebt doen lasteren, zal ook de zoon, die u geboren is, den dood sterven.** Hebreeuws, *stervende sterven*.

15. Toen ging Nathan naar zijn huis. En de HEERE sloeg het kind, dat de huisvrouw van Uria David gebaard had, Dat is, die Uria's huisvrouw geweest was. Vergelijk boven, 2 Sam. 2:2. dat het zeer krank werd.

16. En David zocht God Dat is hier te zeggen, hij bad God vuriglijk om des kinds gezondheid. Zie 2 Kron. 20:3,4; Ps. 27:8, en Ps. 34:5, en Ps. 77:3; Jes. 26:16, en Jes. 31:1; Jer. 50:4, enz. voor dat jongskens; en David vastte een vasten, en ging in, In zijn binnenkamer, of kabinet. en lag den nacht over op de aarde. Hebreeuws, *hij vernachtte en lag op de aarde*.

17. Toen maakten zich de oudsten van zijn huis Dat is, zijn voornaamste officieren of hovelingen, die in het volgende zijn knechten genoemd worden. op tot hem, om hem te doen opstaan van de aarde; maar hij wilde niet, en at geen brood met hen. Zie boven, 2 Sam. 3:35, en elders dikwijls.
18. En het geschiedde op den zevenden dag, dat het kind stierf; en Davids knechten vreesden hem aan te zeggen, dat het kind dood was, want zij zeiden: Ziet, als het kind nog levend was, spraken wij tot hem, maar hij hoorde naar onze stem niet, hoe zullen wij dan tot hem zeggen: Het kind is dood? Want het mocht kwaad doen. Dat is, dit mocht hem nog meer kwellen en bedroeven dan tevoren.
19. Maar David zag, dat zijn knechten mompelden; Binnensmonds en zachtjes, stillekens met elkander spraken, opdat het David niet mocht horen. zo merkte David, dat het kind dood was. Dies zeide David tot zijn knechten: Is het kind dood? En zij zeiden: Het is dood.
20. Toen stond David op van de aarde, en wies en zalfde zich, Zie Ruth 3:3. en veranderde zijn kleding, en ging in het huis des HEEREN, Versta, de tent, die David voor de ark had doen maken. Zie boven, 2 Sam. 6:17. en bad aan; daarna kwam hij in zijn huis, en eiste *brood*; en zij zetten hem brood voor, Gelijk boven, 2 Sam. 12:17, en in 2 Sam. 12:22. en hij at.
21. Zo zeiden zijn knechten tot hem: Wat is dit voor een ding, dat gij gedaan hebt? Om des levenden kinds wil hebt gij gevast en geweend; maar nadat het kind gestorven is, zijt gij opgestaan en hebt brood gegeten.
22. En hij zeide: Te weten, bij mijzelf, dat is, ik dacht. Als het kind nog leefde, heb ik gevast en geweend; want ik zeide: Te weten, bij mijzelf, dat is, ik dacht. Wie weet, de HEERE zou mij mogen genadig zijn, dat het kind levend bleve.
23. Maar nu is het dood, waarom zou ik nu vasten? Zal ik hem nog kunnen wederhalen? Te weten, in het leven. Ik zal wel tot hem gaan, Te weten, tot het kind, naar het lichaam in het graf, naar de ziel in den hemel. maar hij zal tot mij niet wederkomen. In dit leven.
24. Daarna troostte David zijn huisvrouw Bathseba, en ging tot haar in, en lag bij haar; en zij baarde een zoon, wiens naam zij noemde Salomo; Hebreeuws, *Schelomoh*. Dezen naam heeft David hem gegeven naar Gods bevel. Zie 1 Kron. 22:9. en de HEERE had hem lief.
25. En zond heen Te weten, de HEERE. Anders, *hij David zond hem onder de hand van den profeet Nathan dat is, om van Nathan geleerd en geregeerd te worden in des Heeren vreze, die zijn naam noemde Jedid-Jah.* door de hand van den profeet Nathan, Dat is, door den dienst. en noemde zijn naam Jedid-Jah, om des HEEREN wil. Dat is, omdat de Heere hem liefhad, gelijk 2 Sam. 12:24 gezegd is, en omdat hij een voorbeeld zou zijn van den Heere *Christus*, die de welbeminde Zoon Gods, de stichter van Gods huis en de rechte koning des vredes is. Zie boven 2 Sam. 7:13, enz. 1 Kron. 22:9,10; Ps. 45; Hooglied doorgaans; Jes. 9:5, enz.; Matth. 3:17; Luk. 1:32,33; Hebr. 3:6.
26. Joab nu krijgde Hier wordt nu vervolgd de historie, die begonnen is boven, 2 Sam. 11. tegen Rabba der kinderen Ammons; en hij nam de koninklijke stad in. Hebreeuws, *de stad des koninkrijks*. Waardoor men verstaan kan dat deel der stad, waar het koninklijke hof in was, dat aan het water gelegen of met wateren omsingeld mag geweest zijn. Zie 2 Sam. 12:27.
27. Toen zond Joab boden tot David, en zeide: Dat is, liet hem zeggen. Ik heb

gekrijgd tegen Rabba, ook heb ik de waterstad ingenomen. Zie 2 Sam. 12:26.

28. Zo verzamel gij nu het overige des volks, en beleger de stad, en neem ze in; opdat niet, zo ik de stad zou innemen, mijn naam over haar uitgeroepen worde. Of, *daarover genoemd worde*; dat is, opdat gij de eer daarvan moogt hebben, en niet ik, die de eer zou hebben indien men zeide: Joab heeft Rabba gewonnen.

29. Toen verzamelde David al dat volk, Het overige volk, gelijk in 2 Sam. 12:28 gezegd is. en toog naar Rabba; en hij krijgde tegen haar, en nam ze in.

30. En hij nam de kroon haars konings van zijn hoofd af, welker gewicht was *Anders, prijs, of, waardij.* een talent gouds, Zie Exod. 25:39. Een burgerlijk talent gouds zou bedragen twee en zestig pond en een half, het pond van twaalf onsen, hetwelk is zes en veertig ponden *elk pond van zestien onsen* en veertien onsen. met edelgesteente, en zij werd op Davids hoofd *gezet*; ook voerde hij uit een zeer groten roof der stad.

31. Het volk nu, Versta, zoveel van hen, als tot voorbeeldige straf nodig was. Onder, 2 Sam. 17:27, wordt verhaald van enen Sobi, die sommigen menen dat de zoon des konings van Rabba was, en niet alleen in het leven behouden, maar ook van David in zijns broeders Hanums plaats koning gemaakt is. dat daarin was, voerde hij uit, en legde het Deze harde straffen, in de oosterse landen *zo men meent* gebruikelijk, heeft David den Ammonieten aangedaan, omdat zij zijn vriendelijke intentie en daad zo bitterlijk misduid, en zijn gezanten, tegen alle volkenrecht, zo schandelijk behandeld hadden; zie boven, 2 Sam. 10:2,3,4, en daarenboven gruwelijke afgodendienaars, lasteraars en vijanden van God en zijn volk waren, die zonder twijfel zulke soorten van doden het volk Gods tirannelijk hadden aangedaan. Vergelijk boven 2 Sam. 8:2; Amos 1:3, en Hebr. 11:37, en zie van de getakte dorswagens Deut. 25:4. **onder zagen**, Dat

is, hij liet hen doorzagen, met ijzeren getakte dorswagens *gelijk koren* verpletteren, met bijlen doorhouwen en in tichelovens verbranden. en onder ijzeren dorswagens, en onder ijzeren bijlen, en deed hen door den ticheloven doorgaan; *Anders, door den oven van Malchen, dat is, Moloch* welken afgod zij hun kinderen gewoon waren te offeren, latende die passeren door het vuur. Zie 2 Kon. 16:3, en 2 Kon. 23:10; idem Lev. 18:21, en Lev. 20:2, enz. en alzo deed hij aan alle steden der kinderen Ammons. Daarna keerde David, en al het volk, weder naar Jeruzalem.

2 Samuël 13

1. En het geschiedde daarna, alzo Absalom, Davids zoon, een schone zuster had, Uit Maächa, dochter van Thalmai, koning van Gesur, boven 2 Sam. 3:3; uit deze had David ook Tamar; zijnde alzo Absalom en Tamar van één vader en ééne moeder geboren. welker naam was Tamar, dat Amnon, Davids zoon, haar lief kreeg. Uit Ahinoam, boven 2 Sam. 3:3.
2. En Amnon was benauwd tot krank wordens toe, om zijner zuster Thamars wil; want zij was een maagd, En dienvolgens zo nauw bewaard, dat het Amnon niet wel mogelijk scheen in het heimelijke met haar te spreken en haar machtig te worden. Vergelijk Spreuk. 30:19. zodat het in Amnons ogen zwaar was, Of, *onmogelijk.* Hebreeuws eigenlijk, *wonderlijk, verborgen.* Vergelijk Gen. 18:14. haar iets te doen.
3. Doch Amnon had een vriend, wiens naam was Jonadab, een zoon van Simea, Zie 1 Sam. 16:9, en onder 2 Sam. 21:21. Davids broeder; en Jonadab was een zeer wijs man. Dat is hier, zeer listig en kloek om een kwaden raad te vinden, gelijk hij hier gedaan heeft, inplaats dat hij Amnon behoorde bestraft en dit feit afgeraden te hebben, ja zelfs den koning,

desnoods daarvan gewaarschuwd. Vergelijk onder 2 Sam. 14:2; Ps. 58:6.

4. Die zeide tot hem: Waarom zijt gij van morgen tot morgen *Hebreeuws, in den morgen, in den morgen, of des morgens, des morgens*; dat is, alle morgen, alle dagen, van dag tot dag. Hij wil zeggen: Wat schort u dat gij er dagelijks zo mager uitziet? zo mager, *Hebreeuws, zo dun, uitgeteerd*. gij koningszoon, zult gij het mij niet te kennen geven? Toen zeide Amnon tot hem: Ik heb Thamar, de zuster van mijn broeder Absalom, lief.
5. En Jonadab zeide *Hebreeuws, Jehonadab*. tot hem: Leg u op uw leger, en maak u krank; *Of, stel u krank*; dat is, houd u alsof gij krank waart. als dan uw vader zal komen om u te zien, zo zult gij tot hem zeggen: Dat toch mijn zuster Thamar kome, dat zij mij met brood spijzige, *Dat is, gelijk volgt, wat spijs of enig eten bereide*. en de spijze voor mijn ogen toemake, opdat ik het aanzie, en van haar hand ete.
6. Amnon dan legde zich, en maakte zich krank. Toen nu de koning kwam om hem te zien, zeide Amnon tot den koning: Dat toch mijn zuster Thamar kome, dat zij twee koekjes voor mijn ogen toemake, *Of, stuifkens besla*. In het Hebreeuws zijn twee woorden, die beide komen van een woord, dat *het hart* betekent; alsof men zeide: *Hartelijke koekjes hartelijk make, of bereide*; dat is, enige koekjes waarvoor het *Hebreeuwse woord genomen wordt* alzo bakke, dat mij het toebereiden en bakken zowel als de spijs, mijn hart verkwikke en aangenaam zij. en ik van haar hand ete.
7. Toen zond David heen tot Thamar in het huis, zeggende: *Dat is, hij liet haar zeggen*. Ga toch heen in het huis van uw broeder Amnon, en maak hem een spijze.
8. En Thamar ging heen in het huis van haar broeder Amnon, (hij nu was nederliggende), en zij nam deeg, en

kneedde het, en maakte koekjes toe voor zijn ogen, en bakte de koekjes.

9. En zij nam een pan, en goot ze uit *Of, schudde ze*. voor zijn aangezicht; maar hij weigerde te eten. En Amnon zeide: Doet alle man van mij uitgaan. En alle man ging van hem uit.
10. Toen zeide Amnon tot Thamar: Breng de spijze in de kamer, dat ik van uw hand ete; zo nam Thamar de koekjes, die zij gemaakt had, en bracht ze haar broeder Amnon in de kamer.
11. Als zij ze nu tot hem nabij bracht, dat hij ate, zo greep hij haar, en zeide tot haar: Kom, lig bij mij, mijn zuster!
12. Maar zij zeide tot hem: Niet, mijn broeder, verkracht mij niet, *Zie Gen. 34:2*. want alzo doet men niet in Israel; doe deze dwaasheid niet.
13. Want ik, waarhenen zou ik mijn schande brengen? En gij, gij zoudt zijn als een der dwazen in Israel; zo spreek toch nu tot den koning, want hij zal mij van u niet onthouden. Het is te vermoeden dat zij dit gesproken heeft, om Amnons hand op ditmaal te ontgaan, niet twijfelende of de koning zou daarna middel vinden om zulk een huwelijk te beletten, dat in Gods wet verboden was, Lev. 18:9,11.
14. Doch hij wilde naar haar stem niet horen; maar sterker zijnde dan zij, zo verkrachtte hij haar, en lag bij haar.
15. Daarna haatte haar Amnon met een zeer groten haat; want de haat, waarmede hij haar haatte, was groter dan de liefde, waarmede hij haar had liefgehad; en Amnon zeide tot haar: Maak u op, ga weg.
16. Toen zeide zij tot hem: Er zijn geen oorzaken *Anders, laat er geen oorzaak zijn*; dat is, geef toch geen oorzaak tot een nieuw kwaad, waaruit meer kwaad zou volgen dat uit het voorgaande; gemerkt de zaak nu nog zou kunnen verborgen blijven,

- maar zo gij mij met schande openlijk van u verstoot, zal Gods naam bij de vijanden gelasterd, zijn volk geërgerd, gij en ik openlijk onteerd, de koning verstoord, en mijn broeder Absalom op u verbitterd worden en zich willen wreken. Op dit bidden van Thamar past het volgende bekwamelijk, waar Amnon haar bedde afslaat. om mij uit te drijven; dit kwaad zou groter zijn dan het andere, dat gij bij mij gedaan hebt; maar hij wilde naar haar niet horen.
17. En hij riep zijn jongen, die hem diende, en zeide: Drijf nu deze van mij uit naar buiten, Hatelijk en verachtelijk gesproken. en grendel de deur achter haar toe.
18. Zij nu had een veelervigen rok aan; Zie Gen. 37:3. want alzo werden des konings dochteren, die maagden waren, met mantels gekleed; en zijn dienaar bracht haar uit tot buiten, en grendelde de deur achter haar toe.
19. Toen nam Thamar Dat is, zij nam en wierp, of strooide. as op haar hoofd, Vergelijk boven, 2 Sam. 1:3. en scheurde den veelervigen rok, Zie Gen. 37:29. dien zij aanhad; en zij legde haar hand op haar hoofd, Naar de wijze der rouwdragende vrouwen. Zie Jer. 2:37. en ging vast henen en kreet. Hebreeuws, *ging gaande te weten, naar haar broeder Absalom, gelijk volgt en kreet*; dat is, al gaande en krijtende. Vergelijk onder, 2 Sam. 16:5.
20. En haar broeder Dat is, halfbroeder. Zie boven, 2 Sam. 13:1. Absalom zeide tot haar: Is uw broeder Dat is, halfbroeder. Zie boven, 2 Sam. 13:1. Amnon bij u geweest? Sommigen menen dat Absalom zijns broeders naam hier alzo verandert uit verachting; want zijn naam was Amnon. Nu dan, mijn zuster, zwijg stil, Om de eer onzes huises. hij is uw broeder Dat is, halfbroeder. Zie boven, 2 Sam. 13:1.; zet uw hart niet op deze zaak. Dat is, neem het niet al te zeer ter harte, kwel u daar niet over. Alzo bleef Thamar en was eenzaam in het huis van haar broeder Dat is, halfbroeder. Zie boven, 2 Sam. 13:1. Absalom.
21. Als de koning David al deze dingen hoorde, zo ontstak hij zeer. Hebreeuws, *hem ontstak zeer*; te weten, *de toorn*. Zie Gen. 4:5.
22. Doch Absalom sprak niet met Amnon, noch kwaad noch goed; Hebreeuws, *van het kwade af tot het goede toe*. Vergelijk Gen. 24:50, en Gen. 31:24. De zin is dat Absalom, hoewel verbitterd zijnde, nochtans dit tegen Amnon gans niet liet blijken, maar wachtte op gelegenheid van wraak. maar Absalom haatte Amnon, ter oorzake dat hij zijn zuster Thamar verkracht had.
23. En het geschiedde, na twee volle jaren, Hebreeuws, *twee jaren der dagen*. dat Absalom, *schaaps* scheerders had te Baal-Hazor, dat bij Efraim is; zo nodigde Absalom al des konings zonen. Gelijk men te dien tijde gewoon was grote gastmalen te maken bij het scheren der schapen. Zie Gen. 38:13, en 1 Sam. 25:2,4,6,36.
24. En Absalom kwam tot den koning, en zeide: Zie, nu heeft uw knecht *schaaps* scheerders; dat toch de koning en zijn knechten Dat is, officieren, hovelingen. met uw knecht gaan. Dat is, met mij.
25. Maar de koning zeide tot Absalom: Niet, mijn zoon, laat ons toch niet al te zamen gaan, opdat wij u niet bezwaarlijk zijn; Want de tegenwoordigheid des konings en van zijn officieren of hovelingen zou Absalom moeilijker en kostbaarder gevallen zijn. en hij hield bij hem aan, Absalom. doch hij wilde niet gaan, De koning. maar zegende hem. Dat is, wenste hem alles goeds. Gelijk boven, 2 Sam. 6:20, enz.
26. Toen zeide Absalom: Zo niet, laat toch mijn broeder Amnon met ons

- gaan. Maar de koning zeide tot hem: Waarom zou hij met u gaan?
27. Als Absalom bij hem aanhield, zo liet hij Amnon en al des konings zonen met hem gaan.
28. Absalom nu gebod zijn jongens, zeggende: Let er nu op, als Ammons hart vrolijk is van den wijn, *Hebreeuws, goed.* Zie Richt. 16:25. en ik tot ulieden zal zeggen: Slaat Amnon, dan zult gij hem doden; vreest niet; is het niet, *Of, is het niet also dat ik het,* enz. Dat is, gij doet het toch niet van uzelf, maar door mijn bevel en last; daarom zal ik er voor instaan, en niet gij. Zo vreest niet. omdat ik het u geboden heb? Zijt sterk en weest dapper. *Hebreeuws, tot kinderen, of, zonen der kloekheid, of, dapperheid.* Zie boven, 2 Sam. 3:34.
29. En Absaloms jongens deden aan Amnon, gelijk als Absalom geboden had. Toen stonden alle zonen des konings op, en reden een iegelijk op zijn muil, en vloden.
30. En het geschiedde, als zij op den weg waren, dat het gerucht tot David kwam, dat men zeide: Absalom heeft al de zonen des konings geslagen, en er is niet een van hen overgelaten.
31. Toen stond de koning op, en scheurde zijn klederen, *Gelijk boven, 2 Sam. 13:19.* en legde zich neder ter aarde; *Gelijk boven, 2 Sam. 12:16.* desgelijks stonden *Of, al zijn knechten, die er stonden, hadden gescheurde klederen, of, scheurden al zijn knechten, die daar stonden, de klederen.* *Hebreeuws, waren gescheurd, of, gescheurden van klederen.* al zijn knechten met gescheurde klederen.
32. Maar Jonadab, *Zie boven, 2 Sam. 13:3.* de zoon van Simea, Davids broeder, antwoordde en zeide: *Dat is, nam het woord, begon te spreken.* Zie Richt. 18:14. Mijn heer zegge niet, *Te weten, bij*
- zichzelf; dat is, denke niet, beelde zich niet in.* dat zij al de jongelingen, des konings zonen, gedood hebben; maar Amnon alleen is dood; want bij Absalom *Anders, op Absaloms mond; dat is, woord, zeggen of bevel.* is er op toegelegd, *Of, op Absaloms bevel is het geschied, dat besteld, of, opgezet was; of, is het een opzet geweest.* van den dag af, dat hij zijn zuster Tamar verkracht heeft.
33. Zo neme nu *Hebreeuws, legge, stelle.* mijn heer de koning de zaak niet in zijn hart, denkende: *Hebreeuws, zeggende; te weten, bij zichzelf; dat is, denkende, gelijk 2 Sam. 13:32.* al des konings zonen zijn dood; want Amnon alleen is dood.
34. Absalom nu vluchtte; en de jongen, die de wacht hield, *En, als hij wat vernam, daarvan een teken gaf met de bazuin, of kwam het aanzeggen, of, den vragenden aanzeide hetgeen hij zag.* hief zijn ogen op, en zag toe, en ziet, er kwam veel volks van den weg achter hem, *Namelijk, Absalom, die dien weg heen getogen was naar Baäl-hazor, en nu vandaar vluchtte naar Gesur.* aan de zijde van het gebergte.
35. Toen zeide Jonadab tot den koning: Zie, de zonen des konings komen; naar het woord uws knechts, *Dat is, gelijk ik gezegd heb, zo is het.* Zie 2 Sam. 13:32. also is het geschied.
36. En het geschiedde, als hij geeindigd had te spreken, ziet, zo kwamen de zonen des konings, en hieven hun stemmen op en weenden; en de koning ook en al zijn knechten weenden met een zeer groot geweent.
37. (Absalom dan vluchtte, en toog tot Thalmai, den zoon van Ammihur, *Hebreeuws, Ammichur.* Deze Thalmai was Absaloms grootvader van moeders wege. Zie

boven, 2 Sam. 3:3. koning van Gesur. Zie boven, 2 Sam. 3:3, en onder, 2 Sam. 15:8.) En hij droeg rouw David. over zijn zoon, al die dagen. Dat is, vele dagen, te weten, de drie jaren, die Absalom te Gesur geweest is, gelijk volgt; want daarna legde de koning den rouw af. Anders wordt dit gemeenlijk verstaan van *al de dagen des levens*; welke woorden, *des levens*, dikwijls daarbij worden gevoegd.

38. Alzo vluchtte Absalom, en toog naar Gesur; en hij was aldaar drie jaren.

39. Toen verlangde Of, *bezweek, werd verteerd*; idem, *de begeerte, de lust verteerde David*. Het Hebreeuwse woord is gesteld in het vrouwelijke geslacht, zulks dat het op David niet past, maar wel op *zijne ziel*, welk woord hier ingevoegd is uit Ps. 84:3, en Ps. 119:81; waar dergelijke manier van spreken alzo voluit gevonden wordt. Zie ook Job 19:27. *de ziel* van den koning David zeer om naar Absalom uit te trekken; Dit kan men verstaan van *te doen uittrekken*; dat is, iemand uit de zenden om Absalom weder te halen. want hij had zich getroost over Amnon, Dat is, hij had den rouw over Amnons dood afgelegd. Zie Gen. 37:35, en Gen. 38:12. dat hij dood was.

2 Samuël 14

1. Als nu Joab, de zoon van Zeruja, merkte, dat des konings hart Dat zijn hart alzo over hem hing, dat hij hem gaarne zou zien wedergehaald, maar dat het hem ontbreken mocht aan bekwame gelegenheid of een eerlijk voorwendsel, zo bedenkt hij een behendig middel daartoe, hetwelk in het volgende verhaald wordt. over Absalom was;

2. Zo zond Joab heen naar Thekoa, Een stadje, gelegen op een berg, aan de noordelijke grenzen van Juda, niet ver van Jeruzalem. Zie 2 Kron. 11:6. en nam van daar een wijze vrouw; Vergelijk boven, 2 Sam. 13:3. en hij zeide tot haar: Stel u

toch, alsof gij rouw droegt, en trek nu rouwklederen aan, en zalf u niet met olie, Zie Ruth 3:3. en wees als een vrouw, die nu vele dagen rouw gedragen heeft over een dode;

3. En ga in tot den koning, en spreek tot hem naar dit woord. En Joab legde Dat is, zeide haar voor, zoals zij tot den koning nazeggen zou. Vergelijk Exod. 4:15. de woorden in haar mond.

4. En de Thekoietische vrouw zeide tot den koning, als zij op haar aangezicht ter aarde was gevallen, Tot een teken van ootmoedigen eerbied, gelijk Ruth 2:10; 1 Sam. 20:41, en 1 Sam. 25:23,24, onder 2 Sam. 22; 1 Kon. 18:7, enz. en zich nedergebogen had, Zie Gen. 18:2. zo zeide zij: Behoud, o koning! Of, *verlos, schaf heil*.

5. En de koning zeide tot haar: Wat is u? En zij zeide: Zekerlijk, ik ben een weduwwrouw, en mijn man is gestorven.

6. Nu had uw dienstmaagd twee zonen, en deze beiden twistten in het veld, en er was geen scheider tussen hen; *Redder of verlosser*. Derhalve kon ook niemand van de gelegenheid der misdaad getuigen. Zie Deut. 19:15, enz. en de een sloeg den ander, en doodde hem.

7. En zie, het ganse geslacht Om het recht van bloedwraak tegen den doodslager uit te voeren. Zie Num. 35:19; Deut. 19:12. is opgestaan tegen uw dienstmaagd, en hebben gezegd: Geef dien hier, die zijn broeder geslagen heeft, dat wij hem voor de ziel Dat is, het leven, of de persoon. zijns broeders, dien hij doodgeslagen heeft, doden, en ook den erfgenaam Dewijl deze zoon alleen zijns vaders naam zou dragen en erfgenaam zijn. Zie Deut. 25:6; Ruth 4:5,10. verdelgen; alzo zullen zij mijn kool, Dat is, mijn enigen overigen zoon doden, door welken het geslacht zou kunnen worden voortgeplant en

bewaard, gelijk van een kool een vuur kan gemaakt en bewaard worden. **die overgebleven is, uitblussen, opdat zij mijn man geen naam** Dewijl deze zoon alleen zijns vaders naam zou dragen en erfgenaam zijn. Zie Deut. 25:6; Ruth 4:5,10. **noch overblijfsel laten** Hebreeuws, *stellen*. op den aardbodem.

8. Toen zeide de koning tot deze vrouw: Ga naar uw huis, en ik zal voor u gebieden. *Over u, of, om u, u aangaande*. De zin is: Ik zal bevel geven dat uw zoon geen leed geschiede. Of, *gelijk sommigen* ik zal de zaak doen onderzoeken door rechters.
9. En de Thekoietische vrouw zeide tot den koning: Mijn heer koning, de **ongerechtigheid** Indien er enige mocht zijn in dit uw vonnis, die neem ik op mij, als verzekerd zijnde van mijns zoons onschuld, of de billijkheid uwer sententie. **zij op mij en op mijns vaders huis; de koning daarentegen, en zijn stoel, zij onschuldig.**
10. En de koning zeide: Spreekt iemand tegen u, zo breng hem tot mij; en hij zal u voortaan niet meer aantasten. Hebreeuws, *niet toedoen*, of, *voortvaren om u aan te roeren*, dat is, u te kwellen, lastig te vallen.
11. En zij zeide: De koning gedenke toch aan den HEERE, Het schijnt dat zij ziet op de wet van God gegeven, Num. 35:11,12. Sommigen verstaan dat zij door deze woorden van den koning een eed verzoekt. Anderen dat zij ziet op het exempel van Kaïn den broedermoorder, welken God verschoond heeft. **uw God**, Dat is, zijnen. **dat de bloedwrekers niet te vele worden om te verderven**, De zin is: Dewijl er veel bloedverwanten en veel bloedwrekers zijn, zo nodig zijn dat de koning niet één alleen, maar allen bevel geve, anders zou lichtelijk de een of de ander, geen bevel hebbende, mijn zoon mogen doden. **dat zij mijn zoon niet verdelgen.** Toen zeide hij: **Zo waarachtig als de HEERE**

leeft, indien er een Versta hierop: Zo doe mij God dt en dat. Zie van zulk eedzweren Gen. 14:23. **van de haren uws zoons** Dat is, ik zal beschikken dat uw zoon in het minste niet zal beschadigd worden. Zie 1 Sam. 14:45; 1 Kon. 1:52; Hand. 27:34, en vergelijk Matth. 10:30. **op de aarde zal vallen!**

12. Toen zeide deze vrouw: Laat toch uw dienstmaagd een woord tot mijn heer den koning spreken. En hij zeide: Spreek.
13. En de vrouw zeide: **Waarom hebt gij dan zulks** Te weten, dat gij in uw vonnis terstond veroordeeld hebt, als onbillijk en onbetamelijk zijnde. **tegen Gods volk gedaan?** Dat naar Absaloms wederkomst verlangt, opdat hij in zijns ouden vaders plaats tot hun best zou mogen regeren. **Want daaruit, dat de koning dit woord gesproken heeft,** Dat is, de voorgaande sententie over de zaak mijns zoons. **is hij als een schuldige, dewijl de koning zijn verstotene** Namelijk, Absalom, wiens zaak, zij wil zeggen, gelijk te zijn met de zaak van haar zoon; hoewel er groot onderscheid tussen was, dewijl Absalom zijn broeder niet in het gevecht of onverhoeds, maar verradelijk had doen vermoorden. Zie boven, 2 Sam. 13:28. **niet wederhaalt.**
14. **Want wij zullen den dood sterven,** Hebreeuws, *stervende sterven*; te weten, indien Absalom niet wederkomt. Anderen verstaan deze en de volgende woorden van den natuurlijken dood, alsof zij zeide: Verhaast toch Absaloms dood niet, hij zal toch vroeg genoeg sterven, gelijk wij allen eens moeten sterven, en staan niet op vóór den jongsten dag. **en wezen als water, dat, ter aarde uitgestort zijnde, niet verzameld wordt.** Dat is, niet weder kan bijeengebracht worden, als het op aarde weggegoten is. **God dan** Om zijns volks wil, opdat wij niet, van Absalom beroofd zijnde, na uw dood, zonder hoofd en beschermer zouden zijn en een roof onzer vijanden worden. **zal de ziel niet wegnemen,** Of, *heeft zijne ziel niet weggenomen*; dat is, het leven van Absalom. Anders, en God *zal geen*

- persoon aannemen*; te weten, dat iemand den dood zou ontgaan. maar Hij zal gedachten denken, Dat is, *en hij te weten, de koning zal gedachten denken*, enz. middel beschikken, verschaffen, de zaak daarheen richten. Versta, opdat na zijn dood het rijk van een navolger moge voorzien zijn. dat Hij den verstotene Absalom. niet van Zich verstote. Zodat hij niet weder tot Gods volk zou komen.
15. Nu dan, dat ik gekomen ben, om ditzelve woord tot den koning, mijn heer, te spreken, *is* omdat het volk mij vreesachtig gemaakt heeft; Sprekende dagelijks, gelijk in 2 Sam. 14:14 verhaald is, uit vrees dat Absalom wel gans mocht wegblijven. zo zeide uw dienstmaagd: Te weten, bij zichzelf, dat is, dacht; also 2 Sam. 14:17. Ik zal nu tot den koning spreken; misschien zal de koning het woord zijner dienstmaagd doen. Dat is, den raad, voorslag.
16. Want de koning zal horen, om zijn dienstmaagd te redden En dan voorts van gelijken moeten doen aan zijn zoon Absalom, om de gelijkheid dezer beide zaken. van de hand des mans, die *voorheeft* mij en mijn zoon te zamen van Gods erve te verdelgen. Dat is, uit Gods volk, zijnde hem zo lief als iemand zijn erfdeel wezen kan.
17. Wijders zeide uw dienstmaagd: Dat is, dacht, gelijk 2 Sam. 14:15. Het woord mijns heren, Dat is, de uitspraak, het vonnis. des konings, zij toch tot rust; Wensender wijze gesproken. Of, *zal nu tot rust zijn*; dat is, zal dienen tot troost en gerustheid, niet alleen voor mij en mijn zoon, maar bijgevolg ook voor Absalom, den koning zelf en het ganse volk, dat naar Absalom verlangt. want gelijk een Engel Gods, Zo wijs als enz. Zie 2 Sam. 14:20. also is mijn heer de koning, om te horen het goede en het kwade; Dat is, om te verstaan, te oordelen wat goed of wat kwaad is. Alzo onder 2 Sam. 19:27. en de HEERE, uw God, zal met u zijn. Of, *zij met u*.
18. Toen antwoordde de koning, en zeide tot de vrouw: Verberg nu niet voor mij de zaak, die ik u vragen zal. En de vrouw zeide: Mijn heer de koning spreke toch.
19. En de koning zeide: Is Joabs hand met u Dat is, doet gij dit alles niet door ingeven en beleid van Joab? in dit alles? En de vrouw antwoordde en zeide: *Zo waarachtig als uw ziel leeft*, mijn heer koning, indien iemand Anders, *indien er ter rechter- of ter linkerhand is af te wijken*, enz. Zij wil zeggen: Men zou toch den koning met leugens niet kunnen bedriegen, alzo hij terstond merkt wat van de zaak is. ter rechter- of ter linkerhand zou kunnen afwijken van alles, wat mijn heer de koning gesproken heeft; want uw knecht Joab heeft het mij geboden, en die heeft al deze woorden in den mond Gelijk boven, 2 Sam. 14:3. uwer dienstmaagd gelegd;
20. Dat ik de gestalte Hebreuws, *het aangezicht*. dezer zaak also omwenden zou, Eerst spreken van mijn zaak, en des konings vonnis daarvan hebbende, alsdan de zaak wenden en toepassen op Absalom. zulks heeft uw knecht Joab gedaan; doch mijn heer is wijs, naar de wijsheid van een Engel Gods, Gelijk 2 Sam. 14:17. om te merken alles, wat op de aarde is. Of, *wat in dat land omgaat*.
21. Toen zeide de koning tot Joab: Zie nu, ik heb deze zaak gedaan; Dat is, ik heb het verzoek, dat gij door de Thekoietische vrouw mij hebt doen voorstellen, toegestaan; of, *gij hebt deze zaak gedaan*; dat is, alzo beleid. zo ga henen, haal den jongeling Absalom weder. Hebreuws, *jongen*; hoewel hij een man was. Zie van het Hebreeuwse woord Gen. 22:5.
22. Toen viel Joab op zijn aangezicht ter aarde, en boog zich, en dankte

- den koning; *Hebreeuws, zegende.* en Joab zeide: Heden heeft uw knecht gemerkt, *Dat is, ik.* dat ik genade gevonden heb in uw ogen, mijn heer koning! Omdat de koning het woord *Dat is, het verzoek, den raad.* van zijn knecht *Anders, uws knechts.* gedaan heeft.
23. Alzo maakte zich Joab op, en toog naar Gesur; *Zie boven, 2 Sam. 3:3, en 2 Sam. 13:37.* en hij bracht Absalom te Jeruzalem.
24. En de koning zeide: Dat hij in zijn huis kere, *Absalom.* en mijn aangezicht niet zie. *Zie Gen. 43:3.* Dit diende eensdeels om Absalom te meer in betrachting zijner misdaad op te houden; anderdeels om de ergernis en ongerustheid te vermijden, die bij de vromen en des konings kinderen had mogen ontstaan, indien Absalom terstond in gelijken graad met zijne broeders ware hersteld. Alzo keerde Absalom in zijn huis, en zag des konings aangezicht niet.
25. Nu was er in gans Israel geen man zo schoon als Absalom, zeer te prijzen; van zijn voetzool af tot zijn hoofdschedel toe was er geen gebrek in hem.
26. En als hij zijn hoofd beschoor, *Dat is, liet scheren, en alzo in het volgende.* (nu geschiedde het ten einde van elk jaar, *Hebreeuws, van dagen tot dagen;* dat is, van jaar tot jaar, of elk jaar. *Zie Lev. 25:29.* dat hij het beschoor, *Dat is, liet scheren, en alzo in het volgende.* omdat het hem te zwaar was, zo beschoor hij het), zo woog het haar zijns hoofds tweehonderd sikkelen, naar des konings gewicht. *Dat is, naar het gewicht van den gemenen burgerlijken sikkels, en niet den heiligen. Zie Gen. 20:16. Hebreeuws, Naar den steen des konings;* dat is, naar het koninklijk gewicht. *Zie Lev. 19:36, en Deut. 25:13.*
27. Ook werden Absalom drie zonen geboren, en een dochter, welker naam was Thamar; deze was een vrouw, schoon van aanzien.
28. Alzo bleef Absalom twee volle jaren te Jeruzalem, *Hebreeuws, twee jaren der dagen.* *Zie Gen. 41:1.* dat hij des konings aangezicht niet zag.
29. Daarom zond Absalom tot Joab, dat hij hem tot den koning zond; maar hij wilde niet tot hem komen. Zo zond hij nog ten anderen male; evenwel wilde hij niet komen.
30. Zo zeide hij tot zijn knechten: *Absalom.* Ziet, het stuk akkers van Joab is aan de zijde van het mijne, *Hebreeuws, aan mijn hand;* dat is, zijde. De zin is: aan de zijde van mijn akker. en hij heeft gerst daarop; gaat heen, en steekt het aan met vuur, en Absaloms knechten staken dat stuk akkers aan met vuur.
31. Toen maakte zich Joab op en kwam tot Absalom in het huis, en zeide tot hem: Waarom hebben uw knechten het stuk akkers, dat mijn is, met vuur aangestoken?
32. En Absalom zeide tot Joab: Zie, ik heb tot u gezonden, zeggende: Kom herwaarts, dat ik u tot den koning zende, om te zeggen: Waarom ben ik van Gesur gekomen? Het ware mij goed, dat ik nog daar ware; nu dan, *Dit spreekt nu Absalom tot Joab.* laat mij het aangezicht des konings zien; is er dan nog een misdaad in mij, *Zo stout spreekt hij, omdat hij des konings goedertierenheid wel wist.* zo dode hij mij.
33. Toen ging Joab in tot den koning, en zeide het hem aan. *Dat hij van Absalom in last had.* Toen riep hij Absalom, en hij kwam tot den koning in, en boog zich voor hem op zijn aangezicht ter aarde, voor des konings aangezicht; en de koning kuste Absalom. Tot een teken van

volkomen genade en verzoening. Vergelijk Gen. 27:26.

2 Samuël 15

1. En het geschiedde daarna, dat Absalom zich liet bereiden wagenen en paarden, en vijftig mannen, lopende voor zijn aangezicht henen. Versta, trawanten, lijfgarde, of lakeien, enz., gelijk 1 Kon. 1:5; zie ook 1 Sam. 8:11. Aldus heeft zich Absalom op een nieuwe manier willen voordoen, om het volk in te planten dat hij zich gedroeg als erfgenaam van de kroon: zijnde Amnon, de eerstgeborene, dood, en misschien ook Chilead, de tweede, of immers van geen betekenis. Het kan ook zijn dat hij hiermede Salomo heeft willen voorkomen, van wiens successie hij Gods raad en zijns vaders voornemen mag hebben vernomen.
2. Ook maakte zich Absalom des morgens vroeg op, en stond aan de zijde van den weg der poort. Van des konings hof. En het geschiedde, dat Absalom allen man, die een geschil had, om tot den koning ten gerichte te komen, tot zich riep, en zeide: Uit welke stad zijt gij? Als hij dan zeide: Uw knecht is uit een der stammen Israels;
3. Zo zeide Absalom tot hem: Zie, *Of, let op uw zaken, zij zijn goed en recht.* uw zaken zijn goed en recht; maar gij hebt geen verhoorder Dat is, daar is niemand van des konings wege, die uw zaken behoorlijk onderzoekt en u aan recht helpt. van des konings wege.
4. Voorts zeide Absalom: Och, *Hebreeuws, wie zal mij stellen;* enz. Een manier van wensen. Vergelijk Richt. 9:29. dat men mij ten rechter stelde in het land! Dat alle man tot mij kwame, die een geschil of rechtzaak heeft, dat ik hem recht sprake.
5. Het geschiedde ook, als iemand naderde, om zich voor hem te buigen, zo reikte hij zijn hand uit, en greep hem, en kuste hem.
6. En naar die wijze *Hebreeuws, naar dit woord, of naar deze zaak;* dat is, aldus, op deze wijze. deed Absalom aan gans Israel, die tot den koning ten gerichte kwamen. Alzo stal Absalom Dat is, hij gewon en trok tot zich de genegenheid der Israëlieten. Vergelijk Gen. 31:20. het hart der mannen van Israel.
7. Ten einde nu van veertig jaren Waarvan af deze veertig jaren te rekenen zijn, is onzeker, alzo de heilige Schrift dat niet vermeld en verscheiden gevoelen daarvan is. is het geschied, dat Absalom tot den koning zeide: Laat mij toch heengaan, en mijn gelofte, Hij bedekt zijn heilloze samenzwering met een schijn van heiligheid, om zijn vader te bedriegen, en voor het gemene volk zijn regeerzucht te verbergen. die ik den HEERE beloofd heb, te Hebron betalen. Een plaats, die door veel aanmerkelijke zaken zeer vermaard was in Israël. Zie Gen. 23:2, boven, 2 Sam. 2:3, en 2 Sam. 5:1, enz.
8. Want uw knecht Dat is, ik heb, enz. heeft een gelofte beloofd, als ik te Gesur in Syrie woonde, Zie boven, 2 Sam. 13:37,38. zeggende: Indien de HEERE mij zekerlijk *Hebreeuws, wederbrengende zal wederbrengen.* weder te Jeruzalem zal brengen, zo zal ik den HEERE dienen. Dat is, een bijzonderen godsdienst doen met offeranden te offeren, en den Heere alzo voor zijn weldaad, aan mij bewezen, te danken, gelijk mijn gelofte medebrengt.
9. Toen zeide de koning tot hem: Ga in vrede. Alzo maakte hij zich op, en ging naar Hebron.
10. Absalom nu had verspieders uitgezonden Die het volk, alrede tot Absalom genegen zijnde, 2 Sam. 15:2, tot afval van David mochten bereiden en moedig maken, om Absalom te volgen. in alle stammen van Israel, om te zeggen: Als gij het geluid der bazuin zult

- horen, zo zult gij zeggen: Absalom is koning te Hebron. *Of, regeert.*
11. En er gingen met Absalom van Jeruzalem tweehonderd mannen, genodigd zijnde, Om Absaloms dankfeest bij te wonen, zonder in het minst te weten van zijn samenzwering, gelijk volgt. doch gaande in hun eenvoudigheid, want zij wisten *van geen zaak.*
 12. Absalom zond ook om Achitofel, den Giloniet, Davids raad, uit zijn stad, *uit Gilo te halen,* als hij offeranden offerde. En de verbintenis werd sterk, en het volk kwam toe en vermeerderde bij Absalom.
 13. Toen kwam er een boodschapper tot David, zeggende: Het hart van een iegelijk in Israel *volgt* Absalom na.
 14. Zo zeide David tot al zijn knechten, die met hem te Jeruzalem waren: Maakt u op, en laat ons vlieden, want er zou voor ons geen ontkomen zijn Indien wij lang hier vertoefden, hij zou ons overvallen, wij zouden zijn hand niet kunnen ontkomen. **voor** Absaloms aangezicht; haast u, om weg te gaan, opdat hij niet misschien haaste, en ons achterhale, en een kwaad over ons drijve, *Hebreeuws, aandrijve.* en deze stad *Dat is, de inwoners van Jeruzalem.* sla met de scherpte des zwaards. *Hebreeuws, aan den mond des zwaards.*
 15. Toen zeiden de knechten des konings tot den koning: Naar alles, wat mijn heer de koning verkiezen zal, ziet, *hier* zijn uw knechten. *Dat is, wij zijn bereid en willig om u te volgen, en te doen wat u belieft, wat gij gebiedt. Vergelijk onder, 2 Sam. 19:38, en Ps. 25:12. Zie ook Gen. 22:1.*
 16. En de koning ging uit met zijn ganse huis te voet; *Hebreeuws, op, of met zijn voeten;* en zo in het volgende.

- Vergelijk 2 Sam. 15:30. Anders, *aan zijn voeten;* dat is, achter hem, of hem volgende. doch de koning liet tien bijwijken, *Hebreeuws, tien wijven, bijwijken.* om het huis te bewaren.
17. Als nu de koning met al het volk te voet was uitgegaan, zo bleven zij staan in een verre plaats. *Hebreeuws, in een huis dat is, plaats der verheid.* De zin is: als zij een stuk wegs van de stad gekomen waren, hielden zij stil, om zich in orde te stellen en alzo over de beek Kidron te gaan.
 18. En al zijn knechten *Dat is, officieren en hovelingen, gelijk dikwijls.* gingen aan zijn zijde heen, ook al de Krethi *Dat is, zijn lijfgarde. Zie 1 Kon. 1:38.* en al de Plethi, en al de Gethieten, zeshonderd man, die van Gath *Zie boven, 2 Sam. 6:10, en 2 Sam. 8:1.* te voet gekomen waren, *Hebreeuws, op zijn voeten.* Versta, dat een ieder van hen te voet gekomen was. gingen voor des konings aangezicht heen.
 19. Zo zeide de koning tot Ithai, Den overste der zes honderd, die van Gath tot David gekomen waren, houdende garnizoen *gelijk sommigen menen* in de stad Gath, die David den Filistijnen afgenomen had. *Zie boven, 2 Sam. 8:1.* Deze is van David mede gebruikt als een krijgsoverste; onder, 2 Sam. 18:2. den Gethiet: **Waarom zoudt gij ook met ons gaan? Keer weder, en blijf bij den koning;** *Te weten, Absalom, die nu van het volk voor koning gehouden wordt.* **want gij zijt vreemd,** *Zodat Absalom geen oorzaak kan hebben, om u suspect te houden; en dienvolgens zult gij vrijelijk met Absaloms verlof, weder naar Gath mogen trekken, daar gij, bij mij blijvende, uw staat en bijhebbend volk in gevaar zoudt stellen.* en ook zult gij weder vertrekken naar uw plaats.
 20. Gisteren zijt gij gekomen, *Dat is, onlangs.* en heden zou ik u met ons omvoeren om te gaan? Zo ik toch gaan moet, waarheen ik gaan kan, keer weder; en breng uw broederen

wederom; weldadigheid en trouw zij met u. Dat is, gelijke weldadigheid en trouw moet u wedervaren als gij aan mij bewezen hebt. Anders, *vergeld uwen broederen, die met u zijn, weldadigheid en trouw.*

21. Maar Ithai antwoordde den koning, en zeide: *Zo waarachtig als de HEERE leeft, en mijn heer de koning leeft, in de plaats, waar mijn heer de koning zal zijn, hetzij ten dode, hetzij ten leven, daar zal uw knecht voorzeker ook zijn!*

22. Toen zeide David tot Ithai: Zo kom, en ga over. Over, of door de beek Kidron, gelijk in het volgende verhaald wordt. Alzo ging Ithai, de Gethiet, over, en al zijn mannen, en al de kinderen die met hem waren.

23. En het ganse land weende Dat is, alle inwoners des lands, omtrent Jeruzalem gelegen. met luider stem, Hebreeuws, *groter.* als al het volk overging; Of, *doorging;* alzo sommigen menen dat er ondiepten geweest zijn, waar men te voet kon doorgaan. ook ging de koning over de beek Kidron, Lopende oostwaarts voorbij Jeruzalem, langs den voet van den Olijfberg. Over deze beek ging ook onze Zaligmaker *Jezus Christus,* Joh. 18:1, als Hij voor ons zou gevangen worden en lijden. en al het volk ging over, recht naar den weg Hebreeuws, *naar het aangezicht des wegs,* enz. der woestijn. Liggende tussen Jeruzalem en de Jordaan, anders ook genoemd *het vlakke veld.* Zie onder, 2 Sam. 15:28, en 2 Sam. 16:2, en 2 Sam. 17:16; idem boven, 2 Sam. 2:29.

24. En ziet, Zadok Zie boven, 2 Sam. 8:17. was ook daar, en al de Levieten met hem, dragende de ark des verbonds van God, en zij zetten de ark Gods neder; en Abjathar Zie van dezen 1 Sam. 22:20, enz., en 1 Sam. 30:7,8, onder, 2 Sam. 20:25; 1 Kon. 1:7, en 1 Kon. 2:26,27. klom op, Het kan zijn dat hij van de hoogte des Olijfbergs heeft willen toezien, wanneer al het volk, dat David uit Jeruzalem volgde, zou over

de beek Kidron gegaan zijn, en dat er niemand meer was te verwachten. Vergelijk Joz. 3:17. totdat al het volk uit de stad geeindigd had over te gaan.

25. Toen zeide de koning tot Zadok: Breng de ark Gods weder in de stad; indien ik genade zal vinden in des HEEREN ogen, zo zal Hij mij wederhalen, en zal ze mij laten zien, mitsgaders Zijn woning. Anders, *haar woning;* namelijk der ark. Versta, den tabernakel, waar de ark te dien tijde in gesteld en God dienvolgens aldaar op een bijzondere wijze met zijn genade tegenwoordig was. Zie boven, 2 Sam. 6:17.

26. Maar indien Hij alzo zal zeggen: Ik heb geen lust tot u; Alsof hij zeide: Belieft het hem daarentegen mij wijders te kastijden, ik ben bereid om mij zijnen wil te onderwerpen. zie, *hier* ben ik, Zie Gen. 22:1. Hij doe mij, zo als het in Zijn ogen goed is. Dat is, zoals het hem zal welgevalen, of goeddunken.

27. Voorts zeide de koning tot den priester Zadok: Zijt gij *niet* een ziener? Dat is, een leraar, die op het volk moet toezien? Anders, *gij zijt de ziener;* dat is, gelijk als een profeet zie 1 Sam. 9:9, omdat hij den Heere vraagde door *urim* en *thummim,* en van hem antwoord ontving. Hij mag ook daarenboven een profeet geweest zijn. Sommigen nemen het aldus: *Ziet gij niet?* Te weten, hoe de zaken gaan en wat nodig is. Keer weder in de stad met vrede; ook ulieder beide zonen, Ahimaaz, uw zoon, en Jonathan, Abjathars zoon, met u.

28. Zie, ik zal vertoeven in de vlakke velden der woestijn, totdat er een woord Dat is, enig bescheid van hetgeen te Jeruzalem passeert, of van Absalom wordt voorgenomen. van ulieden kome, dat men mij aanzegge.

29. Alzo bracht Zadok, en Abjathar, de ark Gods weder te Jeruzalem, en zij bleven aldaar.

30. En David ging op door den opgang der olijven, Die op den Olijfberg bij menigte stonden. opgaande en wenende, en het hoofd was hem bewonden; Dit waren tekenen van rouw, schaamte en vernedering. Zie ook van toedekken of verhullen des hoofds, onder, 2 Sam. 19:4; Esth. 6:12; Jer. 14:3,4; Ezech. 31:15; en van barrevoets of ongeschoeid gaan, Jes. 20:2,3,4; Jer. 2:25. en hij zelf ging barrevoets; ook had al het volk, dat met hem was, een iegelijk zijn hoofd bedekt, en zij gingen op, opgaande en wenende.
31. Toen gaf men David te kennen, *Anders, toen verklaarde David, zeggende, enz. zeggende: Achitofel is onder degenen, die zich met Absalom hebben verbonden. Dies zeide David: O, HEERE! maak toch* Hebreeuws, *maak zot, verdwaas.* Vergelijk onder, 2 Sam. 16:23. Achitofels raad tot zothed.
32. En het geschiedde, als David tot op de hoogte kwam, Te weten, van den Olijfberg, vanwaar hij de stad en woning des Heeren, waarin de ark *een voorbeeld van den Messias Jezus Christus* haar verblijf had, en waarheen de gelovigen des Ouden Testaments, absent of ballingen zijnde, hun aangezicht in het bidden plachten te richten, tot een teken dat zij hun gebeden fondeerden op de verdiensten van den *Messias*. Vergelijk 1 Kon. 8:44,48; Dan. 6:11. dat hij aldaar God aanbad; ziet, toen ontmoette hem Husai, de Archiet, hebbende zijn rok gescheurd, Zie boven, 2 Sam. 1:2. en aarde op zijn hoofd.
33. En David zeide tot hem: Zo gij met mij voortgaat, zo zult gij mij tot een last zijn; Hebreeuws, *een last op mij zijn.*
34. Maar zo gij weder in de stad gaat, en tot Absalom zegt: Uw knecht, Een afgebroken rede, gelijk men nu ook spreekt, voor: ik ben uw knecht, ik zal uw knecht zijn. *Anders, O koning, ik zal uw knecht zijn, gelijk ik uws vaders knecht tevoren geweest ben,*

alzo zal ik nu uw knecht zijn. ik zal des konings zijn; ik ben wel uws vaders knecht van te voren geweest, Hebreeuws, van toen af. maar nu zal ik uw knecht zijn; zo zoudt gij mij den raad van Achitofel te niet maken.

35. En zijn niet Dat is, die zijn voorzeker aldaar. Van zulk een manier van vragen, zie Richt. 4:6, en elders dikwijls. Zadok en Abjathar, de priesters, aldaar met u? Zo zal het geschieden, dat gij alle ding, dat gij uit des konings huis zult horen, den priesteren, Zadok en Abjathar, zult te kennen geven.
36. Ziet, hun beide zonen zijn aldaar bij hen, Ahimaaz, Zadoks, en Jonathan, Abjathars zoon; zo zult gij lieden door hun hand Dat is, dienst. tot mij zenden alle ding, dat gij zult horen.
37. Alzo kwam Husai, Davids vriend, in de stad; en Absalom kwam te Jeruzalem.

2 Samuël 16

1. Als nu David een weinig van de hoogte Des Olijfbergs. was voortgegaan, ziet, toen ontmoette hem Ziba, Mefiboseths jongen, Dat is, knecht of dienaar. Zie van dezen boven, 2 Sam. 9:2, enz. met een paar gezadelde ezelen, *Anders, gegorde, geladene.* en daarop tweehonderd broden, met honderd stukken rozijnen, en honderd *stukken* zomervruchten, en een lederen zak wijns.
2. En de koning zeide tot Ziba: Wat zult gij daarmede? Hebreeuws, *wat zullen u die?* En Ziba zeide: De ezels zijn voor het huis des konings, Als daar waren enige vrouwen, mitsgaders de vrienden en hovelingen des konings, benevens de koning zelf, die te voet ging; boven, 2 Sam. 15:16,17,30. om op te rijden en het brood en de zomervruchten, om te eten voor de jongens; en de wijn,

- opdat de moeden in de woestijn drinken. Zie boven, 2 Sam. 15:23, en onder, 2 Sam. 17:29.
3. Toen zeide de koning: Waar is dan de zoon Mefiboseth. uws heren? Jonathans. En Ziba zeide tot den koning: Zie, hij blijft te Jeruzalem, want hij zeide: Een schandelijke ontrouw aan zijn heer, met een stoute leugen, die David, zonder onderzoek, al te haast geloofd heeft. Zie onder, 2 Sam. 19:26,27. Heden zal mij het huis Israels mijns vaders koninkrijk wedergeven.
4. Zo zeide de koning tot Ziba: Zie, het zal het uwe zijn Een haastig oordeel van zo wijzen koning. Zie onder, 2 Sam. 19:27, enz. alles wat Mefiboseth heeft. Zie boven, 2 Sam. 9:7,9. En Ziba zeide: Ik buig mij neder, Tot teken van eerbied en dankbaarheid, gelijk boven, 2 Sam. 14:22. Hierom was het Ziba te doen, die deze gelegenheid waarnam om zijn particulier profijt te doen met Davids nood. laat mij genade vinden in uw ogen, mijn heer koning!
5. Als nu de koning David tot aan Bahurim kwam, Zie boven, 2 Sam. 3:16, en onder, 2 Sam. 19:16. ziet, toen kwam van daar een man uit, van het geslacht van het huis van Saul, wiens naam was Simei, Hebreeuws, *Schimi*. de zoon van Gera; hij ging steeds voort, Hebreeuws, *hij ging*, of *kwam uit*, *uitgaande*, of, *uitkomende*, en *vloekte*; dat is, hij ging algaande en vloekende. en vloekte.
6. En hij wierp David met stenen, mitsgaders alle knechten van den koning David, hoewel Niettegenstaande dat deze allen aan Davids zijde gingen, bestond hij zulk een stout stuk. al het volk en al de helden aan zijn rechter- en aan zijn linkerhand waren.
7. Aldus nu zeide Simei in zijn vloeken: Of, *als*, of *terwijl hij hem David vloekte*. Ga uit, ga uit, gij, man des bloeds, Hebreeuws, *man der bloeden*; dat is, gij moordenaar, gij bloeddorstige, bloedgierige; zie Ps. 5:7. en gij, Belials man! Zie Deut. 13:13.
8. De HEERE heeft op u Zie Richt. 9:24. doen wederkomen al het bloed van Sauls huis, Hij scheldt David als een auteur van Abners en Isboeths moord, waardoor hij wil zeggen dat David aan de kroon geraakt is van gans Israël. in wiens plaats gij geregeerd hebt; nu heeft de HEERE het koninkrijk gegeven in de hand van Absalom, uw zoon; zie nu, gij zijt in uw ongeluk, Hebreeuws, *kwaad*; dat is, ellende, straf uwer zonde. omdat gij een man des bloeds zijt.
9. Toen zeide Abisai, de zoon van Zeruja, tot den koning: Waarom zou deze dode hond Zie boven, 2 Sam. 9:8. mijn heer den koning vloeken? Laat mij toch overgaan en zijn kop wegnemen.
10. Maar de koning zeide: Wat heb ik met u te doen, Hebreeuws, *wat is mij en ulieden?* of *wat hebben ik en gijlieden?* te weten, met elkander te doen. Alsof hij zeide: Wat zijt gij mij altijd lastig met uw toorn en hevigheid, waardoor gij geneigd zijt terstond met het zwaard vaardig te zijn. Alzo onder, 2 Sam. 19:22; Richt. 11:12, enz. gij zonen van Zeruja? Ja, Of, *dat hij vloekte*. laat hem vloeken; want de HEERE toch heeft tot hem gezegd: Versta dit niet eigenlijk alsof God, òf uitwendiglijk door zijn woord, òf inwendiglijk door zijn Heiligen Geest zulks zou hebben bevolen; maar, door gelijkenis, van de heimelijke regering en voorzienigheid Gods, door welke Hij dezen Simeï den satan en zijn eigen boze lusten heeft overgegeven, en zijn boosheid, die hij van zichzelf had, alzo geregeerd, dat hij ze nu tegen David aanwendt, om dien vaderlijk te kastijden en te vernederen, en de boosheid van Simeï daarna rechtvaardiglijk te straffen. Vergelijk 1 Sam. 18:10,11; 1 Kon. 22:21,22; 1 Kron. 21:1, en boven, 2 Sam. 12:11,12, onder, 2 Sam. 24:1. **Vloek David; wie zou dan zeggen:** Te weten, tot den Heere. Alhoewel nu God David geen onrecht deed, zo beging nochtans Simeï een grote misdaad, die David

- oordeelde strafbaar te zijn. Zie 1 Kon. 2:9. Waarom hebt gij also gedaan?
11. Voorts zeide David tot Abisai en tot al zijn knechten: Ziet, mijn zoon, die van mijn lijf is voortgekomen, zoekt mijn ziel; Dat is, staat naar mijn leven. Zie boven, 2 Sam. 4:8. hoeveel te meer dan nu deze zoon van Jemini? Dat is, deze Benjaminit, gelijk Richt. 19:16, Simeï was van Sauls geslacht, boven, 2 Sam. 16:5, en Saul was uit den stam Benjamin. Zie boven, 2 Sam. 3:19, en onder, 2 Sam. 19:16. Laat hem worden, dat hij vloeke, want de HEERE heeft het hem gezegd. Zie op 2 Sam. 16:10.
12. Misschien zal de HEERE mijn ellende aanzien; Anders, *mijn oog*; dat is, mijn tranen. en de HEERE zal mij goed vergelden voor zijn vloek, Dat is, waarmede Simeï mij op dezen dag vloekt; of, God zal mij misschien, zelfs ook op dezen dag, wat goeds beschermen voor dezen vloek. te dezen dage.
13. Alzo ging David met zijn liederen op den weg; en Simeï ging al voort Hebreeuws, *ging gaande*. langs de zijde des bergs tegen hem over, David. en vloekte, en wierp met stenen van tegenover hem, Of, *tegen hem aan*. en stooft met stof. Dat is, hij verwekte stof en schopte, of wierp het op David en zijn volk; of hij wierp met aarden kluiten, zodat David en de zijnen van derzelve stof bestoven werden.
14. En de koning kwam in, en al het volk, dat met hem was, moede zijnde; en hij verkwikte zich aldaar.
15. Absalom nu en al het volk, de mannen van Israel, kwamen te Jeruzalem, en Achitofel met hem. Absalom.
16. En het geschiedde, als Husai, de Archiet, Davids vriend, tot Absalom kwam, dat Husai tot Absalom zeide: De koning leve, Dat is: Ik wens den koning geluk en heil met een lang leven. de koning leve!
17. Maar Absalom zeide tot Husai: Is dit uw weldadigheid aan uw vriend? Waarom zijt gij niet met uw vriend getogen?
18. En Husai zeide tot Absalom: Neen, maar welken de HEERE verkiest, en al dit volk, en alle mannen van Israel, diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blijven.
19. En ten andere, wien zou ik dienen? Zou het niet zijn voor het aangezicht zijns zoons? Davids. Gelijk als ik voor het aangezicht uws vaders gediend heb, alzo zal ik voor uw aangezicht zijn.
20. Toen zeide Absalom tot Achitofel: Geeft onder ulieden raad, wat zullen wij doen?
21. En Achitofel zeide tot Absalom: Ga in tot de bijwijven uws vaders, Dat is, beslaap haar. Zie Gen. 6:4. die hij gelaten heeft om het huis te bewaren; zo zal gans Israel horen, Dat is, dat horende, zullen zij verstaan en merken dat gij met ernst tegen uw vader gaat, en naar hem niet vraagt, zulks dat zij niet hebben te vrezen, dat gij u met uw vader mocht verzoenen, en zij alsdan in perikel van straf blijven. dat gij bij uw vader stinkende zijt geworden, Zie Gen. 34:30. en de handen van allen, die met u zijn, zullen gesterkt worden. Dat is, zij zullen moed en courage nemen, om met u tegen uw vader dapperlijk en zonder schromen aan te gaan. Gelijk daarentegen, het *slap worden der handen* betekent moed en courage te verliezen. Zie boven, 2 Sam. 4:1.
22. Zo spanden zij Absalom een tent op het dak; Zie Deut. 22:8, en boven, 2 Sam. 11:2. en Absalom ging in tot de bijwijven zijns vaders, voor de ogen van het ganse Israel.
23. En in die dagen was Achitofels raad, dien hij raadde, als of men Dat is, zo veel en hoog geacht, alsof de raad van God zelven kwam. Zulks dat David wel reden

had om te bidden tot God, gelijk te zien, boven, 2 Sam. 15:31. Hoe nu God David verhoord en Achitofel met zijn raad te schande gemaakt heeft, zie daarvan in 2 Sam. 17. naar Gods woord gevraagd had; also was alle raad van Achitofel, zo bij David als bij Absalom.

2 Samuël 17

1. Voorts zeide Achitofel tot Absalom: Laat mij nu twaalf duizend mannen uitlezen, dat ik mij opmake en David dezen nacht achterna jage.
2. Zo zal ik over hem komen, daar hij moede en slap van handen is, Zie boven, 2 Sam. 4:1. en zal hem verschrikken, en al het volk, dat met hem is, zal vluchten; dan zal ik den koning alleen slaan.
3. En ik zal al het volk tot u doen wederkeren; de man, Hij wil zeggen: Het is u toch om David te doen; het volk zoudt gij gaarne tot u trekken. Als ik nu David zal hebben omgebracht, daarmede zal het gedaan zijn, zo zal ik het volk lichtelijk tot u wenden, ja zijn dood is inderdaadde wederkering van al het volk, dat tevreden zal zijn en u voor koning aannemen, als maar David vankant is. Anders, *als zij allen wederkeren hij is toch de man, dien gij zoekt zo zal al het volk tevreden zijn.* dien gij zoekt, is gelijk het wederkeren van allen; zo zal al het volk in vrede zijn. Hebreeuws, *zal vrede zijn.* Vergelijk 1 Sam. 25:6; onder 2 Sam. 20:8; Job 21:9, enz.
4. Dit woord nu Of, *deze zaak*, deze raad. was recht Dat is, beviel Absalom wel, docht hem recht en goed te zijn. in Absaloms ogen, en in de ogen van alle oudsten Israels.
5. Doch Absalom zeide: Roep toch ook Husai, den Archiet, en laat ons horen, wat hij ook zegt. Hebreeuws, *wat hij ook hebbe in zijn mond.*
6. En als Husai tot Absalom inkwam, zo sprak Absalom tot hem, zeggende: Aldus heeft Achitofel gesproken;

Hebreeuws, *naar ditzelve woord*; dat is aldus, in deze manier heeft hij geraden. zullen wij zijn woord doen? Zo niet, spreek gij. Geef gij ook uw raad.

7. Toen zeide Husai tot Absalom: De raad, dien Achitofel op ditmaal geraden heeft, Alsof hij zeide: Hij is anders een kloek raadsheer, maar hierin heeft hij gefeild. is niet goed.
8. Wijders zeide Husai: Gij kent uw vader en zijn mannen, dat zij helden zijn, dat zij bitter van gemoed zijn, Hebreeuws, *ziel*; gelijk Richt. 18:25; dat is, bitterlijk vertoornd. als een beer, die van de jongen beroofd is in het veld; daartoe is uw vader een krijgsman, en zal niet vernachten met het volk. Maar zich van hen afgeven, en ergens in een onbekende plaats versteken of verzekeren, gelijk hij in zijn ballingschap bij Sauls tijden dikwijls gedaan had.
9. Zie, nu heeft hij zich verstoken in een der holen, of in een der plaatsen. Die hem van Sauls tijden af bekend zijn. En het zal geschieden, als er in het eerst *sommigen* onder hen vallen, Onder degenen, die David vervolgen. Anders, *door hen*; dat is, door Davids krijgslieden mochten geslagen worden. dat een ieder, Hebreeuws, *de horende zal horen en zeggen.* die het zal horen, alsdan zal zeggen: Er is een slag geschied onder het volk, dat Absalom navolgt. Hebreeuws, *achter Absalom is.*
10. Zo zou hij, die ook een dapper man is, Hebreeuws, *een zoon, of, kind der dapperheid, kloekheid.* Zie boven, 2 Sam. 3:34. Alzo in het volgende. wiens hart is als een leeuwenhart, te enen male smelten; Hebreeuws, *smeltende smelten*; dat is, gans moedeloos en versaagd worden. Zie Deut. 1:28. want gans Israel weet, dat uw vader een held is, en het dappere mannen zijn, die met hem zijn.

11. Maar ik rade, dat in alle haast Hebreeuws, *verzameld wordende verzameld worden.* tot u verzameld worde gans Israel, van Dan tot Ber-seba toe, De twee uiterste landpalen in het noorden en zuiden. als zand, dat aan de zee is, in menigte; en dat uw persoon Hebreeuws, *uw aangezicht.* medega in den strijd.
12. Dan zullen wij tot hem komen, in een der plaatsen, waar hij gevonden wordt, en hem gemakkelijk overvallen, *Of, belegeren, of tegen hem zijn.* gelijk als de dauw op den aardbodem valt; en er zal van hem, en van al de mannen, die met hem zijn, ook niet een worden overgelaten.
13. En indien hij zich in een stad zal begeven, zo zal gans Israel koorden tot dezelve stad aandragen, en wij zullen ze tot in de beek nedertrekken, *Dat is, in de gracht.* totdat ook niet een steentje aldaar gevonden worde. Te weten, op den anderen liggende; hij wil zeggen: Wij zullen de stad lichtelijk en geheelijk verwoesten of uitroeien.
14. Toen zeide Absalom, en alle man van Israel: De raad van Husai, den Archiet, is beter dan Achitofels raad. Doch de HEERE had het geboden, *Dat is, alzo gewild, verordineerd, en door zijn Goddelijke voorzienigheid ten beste van David geschikt.* Vergelijk boven, 2 Sam. 16:10,11,12, en zie Lev. 25:21; Amos 6:11, en Amos 9:3; Nah. 1:14; idem Ps. 33:9, en Ps. 111:9, en Ps. 148:5. # Ps 148.5 om den goeden raad *Dienstiger voor Absalom, om David te overvallen en geen tijd van rust te geven; hoewel deze raad in zichzelf onrechtvaardig was.* van Achitofel te vernietigen, opdat de HEERE het kwaad *De werverdiende straf, waarvan in het volgende.* over Absalom bracht.
15. En Husai zeide tot Zadok en tot Abjathar, de priesters: Alzo en alzo heeft Achitofel Absalom en den oudsten van Israel geraden, maar alzo en alzo heb ik geraden.
16. Nu dan, zendt haastelijk henen, en boodschaft David, zeggende: Vernacht dezen nacht niet in de vlakke velden der woestijn, en ook ga spoedig Hebreeuws, *overgaande gaat over.* over; Over de Jordaan, gelijk in het volgende verklaard wordt. opdat de koning niet verslonden worde, en al het volk, dat met hem is.
17. Jonathan *Zie boven, 2 Sam. 15:27,28.* nu en Ahimaaz stonden bij de fontein Rogel; *Dat is, zij verhielden zich daar, en verwachtten tijding, die zij David mochten overbrengen. Van de plaats, zie Joz. 15:7, en Joz. 18:16.* en een dienstmaagd ging henen *Die men zonder nadenken tot een fontein kon zenden, om iets te wassen of om water te halen.* en zeide het hun aan; en zij gingen henen en zeiden het den koning David aan; want zij mochten zich niet zien laten, *Dat is, zij durfden in de stad niet komen, en alsdan weder uitgaan naar David, om geen achterdenken te geven.* dat zij in de stad kwamen.
18. Een jongen dan nog zag hen, en zeide het Absalom aan; doch die beiden gingen haastelijk, en kwamen in eens mans huis te Bahurim, dewelke een put had in zijn voorhof, Versta, een open plaats aan zijn huis. en zij daalden daarin.
19. En de vrouw nam en spreidde een deksel over het opene van den put, Hebreeuws, *het aangezicht.* en strooide gort daarop. Alzo werd de zaak niet bekend.
20. Toen nu Absaloms knechten tot de vrouw in het huis kwamen, zeiden zij: Waar zijn Ahimaaz en Jonathan? En de vrouw zeide tot hen: Zij zijn over dat waterriviertje gegaan. *Of, waterveer.* En toen zij hen

- gezocht en niet gevonden hadden, keerden zij weder naar Jeruzalem.
21. En het geschiedde, nadat zij weggegaan waren, Absaloms knechten. zo klommen zij uit den put, en gingen henen en boodschapten het den koning David; en zij zeiden tot David: Maakt ulieden op, en gaat haastelijk over het water, De Jordaan, gelijk volgt. want also Gelijk boven verhaald is. heeft Achitofel tegen ulieden geraden.
22. Toen maakte zich David op, en al het volk, dat met hem was; en zij gingen over de Jordaan. Aan het morgenlicht ontbrak er niet tot een toe, Bij nacht gingen zij allen over, zodat er in den morgen niet een aan de andere zijde gebleven was. die niet over de Jordaan gegaan was.
23. Als nu Achitofel zag, dat zijn raad niet gedaan was, zadelde hij den ezel, en maakte zich op, en toog naar zijn huis in zijn stad, Boven genoemd *Gilo*; 2 Sam. 15:12. en gaf bevel aan zijn huis, Of, *gaf, stelde orde, disponeerde over zijn huis*; dat is, huisgezin en goederen; hetwelk zoveel is als: hij verklaarde zijn uitersten wil, en maakte zijn testament. Vergelijk 2 Kon. 20:1; Jes. 38:1. en verhing zich. Alzo stierf hij, en werd begraven in zijns vaders graf.
24. David nu kwam te Mahanaim, Zie boven, 2 Sam. 2:8. en Absalom toog over de Jordaan, hij en alle mannen van Israel met hem.
25. En Absalom had Amasa in Joabs plaats gesteld over het heir. Amasa nu was eens mans zoon, wiens naam was Jethra, Hebreeuws, *Jithra* de Israëliet, anders genoemd Jether, 1 Kron. 2:17, alwaar hij genoemd wordt een *Ismaëliet*; waaruit door sommigen wordt afgenomen dat hij van afkomst een Ismaëliet was, maar, bekeerd zijnde, het volk Gods ingelijfd en ten aanzien van dien een Israëliet genoemd. Anderen

- menen dat hij een Israëliet was van afkomst, maar onder de Ismaëlieten gewoond en verkeerd had, en daarvan ook alzo genoemd. de Israeliet, die ingegaan was Dat is, die bij haar gelegen had. Zie Gen. 6:4. tot *Abigail*, 1 Kron. 2:16,17 genoemd *Abigail*. Deze was Davids zuster, gelijk Zeruja ook was. dochter van Nahas, Huisvrouw *gelijk sommigen menen* van Isai, Davids vader. Anderen menen dat Isai zelf anders *Nahas* genoemd is geweest. Hebreeuws, *Nachasch*. zuster van Zeruja, Joabs moeder.
26. Israel nu en Absalom legerden zich in het land van Gilead. Waar Manahaim ook gelegen was, om David van alle kanten te omsingelen, volgens den raad van Husai.
27. En het geschiedde, als David te Mahanaim gekomen was, dat Sobi, Hebreeuws, *Schobi*. Enigen menen dat deze een broeder was van *Hanun*, waarvan boven, 2 Sam. 10:1 enz., gesproken is, en dat David *Hanun*, toen hij Rabba innam *boven 2 Sam. 12:30,31* afgezet of ook gedood hebbende, dezen broeder in zijn plaats tot koning heeft gesteld, die overzulks hier zijn dankbaarheid zou hebben bewezen. de zoon van Nahas, van Rabba der kinderen Ammons, en Machir, Zie boven, 2 Sam. 9:4,5. de zoon van Ammiel, van Lodebar, en Barzillai, Zie onder, 2 Sam. 19:31,32, enz. de Gileadiet, van Rogelim,
28. Beddewerk, en schalen, en aarden vaten, Hebreeuws, *vaten der formeerders*; dat is, des pottenbakkers. en tarwe, en gerst, en meel, en geroost koren, en bonen, en linzen, ook geroost, Te weten, de bonen en linzen.
29. En honig, en boter, en schapen, en koeienkazen, brachten tot David, en tot het volk, dat met hem was, om te eten, want zij zeiden: Te weten, bij zichzelf; dat is, dachten, horende van Davids vluchten uit Jeruzalem, en haastig passeren door de woestijn, dat zij ontwijfelbaar aldaar aan alles gebrek zouden

hebben geleden; daarom hadden zij deze provisie bereid om hen te verversen. Dit volk is hongerig, en moede, en dorstig in de woestijn. Of, *van de woestijn*.

2 Samuël 18

1. En David monsterde het volk, dat met hem was; en hij stelde over hen oversten van duizenden, en oversten van honderden.
2. Voorts zond David het volk uit, een derde deel onder de hand van Joab, en een derde deel onder de hand van Abisai, den zoon van Zeruja, Joabs broeder, en een derde deel onder de hand van Ithai, Zie boven, 2 Sam. 15:19. den Gethiet. En de koning zeide tot het volk: Ik zal ook zelf zekerlijk met ulieden uittrekken.
3. Maar het volk zeide: Gij zult niet uittrekken; want of wij te enen male vloten, zij zullen het hart Dat is, zij zullen daarnaar niet vragen, zullen daarvan geen groot werk maken, want het is hun niet om ons, maar om uw persoon te doen. op ons niet stellen; ja, of de helft van ons stierf, zij zullen het hart Dat is, zij zullen daarnaar niet vragen, zullen daarvan geen groot werk maken, want het is hun niet om ons, maar om uw persoon te doen. op ons niet stellen; maar *gij zijt* nu als tien duizend onzer. Zo zal het nu beter zijn, dat gij ons uit de stad Mahanaïm; gelijk boven, 2 Sam. 17:24,27. ter hulpe zijt. Hebreeuws, *om te helpen*; wanneer wij zouden mogen verlegen zijn.
4. Toen zeide de koning tot hen: Ik zal doen, wat goed is in uw ogen. Dat is, wat u behaagt, of goeddunkt. De koning nu stond aan de zijde van de poort, Of, *op de plaats*, tussen de twee poorten, onder 2 Sam. 18:24. Hebreeuws eigenlijk, *hand*, maar van zulk een gebruik dezes woords, zie Deut. 23:12, en onder 2 Sam.

18:18, en elders. en al het volk trok uit bij honderden en bij duizenden.

5. En de koning gebod Joab, en Abisai, en Ithai, zeggende: *Handelt* mij zachtkens met den jongeling, met Absalom. En al het volk hoorde het, als de koning aan al de oversten van Absaloms zaak gebod.
6. Alzo toog het volk uit in het veld, Israel tegemoet, en de strijd geschiedde bij Efraïms woud. Dit woud was niet ver van Mahanaïm gelegen, aan de oostzijde van de Jordaan in Gilead, in den stam Gad; maar heeft den naam van Efraïms woud, *zoals enigen menen* gekregen van Efraïms nederlaag, ten tijde van Jeftha den Gileadiet. Zie Richt. 12:14,5. Efraïms land was aan de westzijde van de Jordaan, in het land Kanaän.
7. En het volk van Israel werd aldaar voor het aangezicht van Davids knechten geslagen; en aldaar geschiedde te dienzelven dage een grote slag, van twintig duizend. Der Israëlieten, die van Davids volk geslagen werden.
8. Want de strijd werd aldaar verspreid over al dat land. En het woud verteerde Dat is, die in het woud vluchtende, of gedreven zijnde, daarin omkwamen, zich in het een en het ander verwarrende, verwondende en in kuilen vallende, misschien ook van beesten verscheurd zijnde, of van honger en dorst stervende. meer van het volk, Hebreeuws, *het woud vermenigvuldigde te verteren*, enz. dan die het zwaard verteerde Dat is, die in het woud vluchtende, of gedreven zijnde, daarin omkwamen, zich in het een en het ander verwarrende, verwondende en in kuilen vallende, misschien ook van beesten verscheurd zijnde, of van honger en dorst stervende., te denzelven dage.
9. Absalom nu ontmoette voor het aangezicht der knechten Davids; en Absalom reed op een muildier; en

als het muildier kwam onder de dichte takken *Hebreeuws, de dichtigheid.* van een groten eik, zo werd zijn hoofd vast *Vermits zijn lang haar waarvan boven, 2 Sam. 14:26* om de dichte takken van den elk slingerde, en daaraan vastrukte. aan den eik, dat hij hangen bleef *Hebreeuws, gegeven werd.* tussen den hemel en tussen de aarde, en het muildier, dat onder hem was, ging door.

10. Als dat een man zag, zo gaf hij het Joab te kennen, en zeide: Zie, ik heb Absalom zien hangen aan een eik.

11. Toen zeide Joab tot den man, die het hem te kennen gaf: Zie toch, gij hebt het gezien, waarom dan hebt gij hem niet aldaar ter aarde geslagen, alzo het aan mij *stond* om u tien zilverlingen en een gordel te geven? *Zie Gen. 20:16.*

12. Maar die man zeide tot Joab: En of ik al duizend zilverlingen op mijn handen mocht wegen, *Dat is, mij toegewogen zijnde, in mijn handen ontvangen of tellen.* zo zou ik mijn hand aan des konings zoon niet slaan; want de koning heeft u, en Abisai, en Ithai, voor onze oren geboden, zeggende: **Hoedt u,** *Versta, aan te roeren, of leed te doen. Hebreeuws eigenlijk, bezwaar, of let er op, neem waar, neem in acht, zie toe, gelijk wij zeggen wie aan, of tegen den jongeling, van Absalom.* De zin is: wie hem leed doet, dien zal ik, enz., het is een afgebroken rede bij ons ook gebruikelijk. Of, *let er op dat hem niemand leed doe. Anders, een ieder lette op den jongeling, op Absalom. wie gij zijt, van den jongeling, van Absalom.*

13. Of ik *Dat is, of i, Absalom gedood hebbende, het valselijk mocht ontkennen, zo zou het toch niet verborgen blijven voor den koning, en dan zou ik gevaar mijns levens lopen. Anders, aan mijn ziel; dat is, aan, of tegen Absaloms leven of persoon. al valselijk tegen mijn ziel handelde, zo zou toch geen ding voor den koning*

verborgen worden; ook gij zelf zoudt er u van tegenover stellen. Dat is, gij zoudt mij verlaten en van verre blijven staan, zonder mij te helpen. Vergelijk Ps. 38:12. Anders, *tegenstellen.*

14. Toen zeide Joab: Ik zal *Of hij zeide: Het is geen tijd hier bij u Hebreeuws, voor uw aangezicht.* lang te staan. Ik zal doen zo ik het versta. hier bij u *Hebreeuws, voor uw aangezicht.* alzo niet vertoeven; en hij nam drie pijlen, *Versta, werppijlen, kleine spiesjes, of enig dergelijk scherp geweer in den oorlog te dien tijde gebruikelijk.* en stak ze in Absaloms hart, *Dat is, in het midden zijns lichaams, omtrent het hart; want het blijkt 2 Sam. 18:15, dat hij nog geleefd heeft. daar hij nog levend was in het midden van den eik. Hebreeuws, in het hart van den eik; zie Deut. 4:11.*

15. En tien jongens, wapendragers van Joab, omringden *hem,* en zij sloegen Absalom, en doodden hem.

16. Toen blies Joab met de bazuin, en al het volk keerde af van Israel achterna te jagen, want Joab hield het volk terug.

17. En zij namen Absalom, en wierpen hem in het woud, in een groten kuil, en stelden op hem een zeer groten steenhoop; *Een geheel ander gedenkteken, door Gods rechtvaardig oordeel opgericht, dan hetgeen hij zichzelf in zijn leven had doen stellen. Zie 2 Sam. 18:18. en gans Israel vluchtte, een iegelijk naar zijn tent. Dat is, woonplaatsen.*

18. Absalom nu had genomen, en in zijn leven voor zich opgericht een pilaar, die in het koningsdal is; *Zie Gen. 14:17. want hij zeide: Ik heb geen zoon, Hieruit wordt afgenomen dat Absaloms zonen, waarvan boven, 2 Sam. 14:27 te dezer tijd gestorven waren. om aan mijn naam te doen gedenken; en hij had dien pilaar genoemd naar zijn naam; daarom wordt hij tot op dezen dag genoemd: Absaloms*

hand. Dat is, gedenkteken, of *hand*; dat is, zijn werk. Sommigen menen dat het een pilaar geweest is, alzo genoemd van de gedaante ener hand. Anders, *plaats*, of *ruimte*. Zie boven, 2 Sam. 18:4. Vergelijk 1 Sam. 15:12.

19. Toen zeide Ahimaaz, Zadoks zoon: Laat mij toch heenlopen, en den koning boodschappen, dat de HEERE hem recht gedaan heeft. Dat is, recht doende verlost heeft. Alzo onder 2 Sam. 18:31. Vergelijk de aantekeningen Richt. 2:16. van de hand zijner vijanden.

20. Maar Joab zeide tot hem: Gij zult dezen dag geen boodschapper zijn, Hebreeuws, *geen man des boodschaps, of der tijding*. Vergelijk boven, 2 Sam. 8:10. maar op een anderen dag zult gij boodschappen; dezen dag nu zult gij niet boodschappen, daarom dat des konings zoon dood is. Hij wil zeggen: Gij zoudt een tijding brengen, die den koning niet aangenaam zou zijn. Anders, *want het zou zijn van den doden zoon des konings*.

21. En Joab zeide tot Cuschi: Of, *den Moriaan*, of Arabier, zie Num. 12:1; zijnde ook een van Davids knechten, gelijk af te nemen is uit 2 Sam. 18:31. Dezen schijnt Joab verkoren te hebben omdat hij een vreemdeling was. Sommigen houden het voor een eigennaam. Ga heen, en zeg den koning aan, wat gij gezien hebt; en Cuschi boog zich voor Joab, en liep heen.

22. Doch Ahimaaz, Zadoks zoon, voer nog voort en zeide tot Joab: Wat het ook zij, Of hij zeide: Het zij zo het wil, daar kome van wat er van kome. Alzo in 2 Sam. 18:23. Het schijnt dat hij zich wat beters liet voorstaan dan Joab gezegd had. laat mij toch ook Cuschi achterna lopen. En Joab zeide: Waarom zoudt gij nu heenlopen, mijn zoon! Dat is, lieve jongeling, dien ik als een zoon bemin. Alzo plegen personen, die ouder en meerder zijn, de jongeren en minderen lieflijk aan te spreken. Zie Gen. 43:29. Zo gij toch geen bekwame boodschap hebt?

Hebreeuws, *vindende*; dat is, genoegzaam, bekwaam, wel passende, voegende. Vergelijk Num. 11:22. Anders, *dewijl het u geen profijtelijke boodschap zou zijn, of, dewijl zij u niets aanbrengen zou*; dat is, geen bodenloon of gunst, maar het contrarie. Of aldus: *dewijl u toch geen goede boodschap voorkomt*.

23. Wat het ook zij, zeide hij, Ahimaaz. laat mij heenlopen; zo zeide hij tot hem: Joab. Loop heen. En Ahimaaz liep den weg van het effen veld, en kwam Cuschi voorbij.

24. David nu zat tussen de twee poorten; en de wachter ging op het dak der poort aan den muur, en hief zijn ogen op, en zag, en ziet, er liep een man alleen.

25. Zo riep de wachter, en zeide het den koning aan; en de koning zeide: Indien hij alleen is, zo is er een boodschap in zijn mond; en hij ging Ahimaaz, dien de wachter eerst zag. Hebreeuws, *hij ging gaande*. al voort en naderde.

26. Toen zag de wachter een anderen man lopende, en de wachter riep tot den poortier en zeide: Zie, er loopt *nog* een man alleen. Toen zeide de koning: Die is ook een boodschapper.

27. Voorts zeide de wachter: Ik zie den loop des eersten aan, als den loop van Ahimaaz, Zadoks zoon. Toen zeide de koning: Dat is een goed man, en hij zal met een goede boodschap komen.

28. Ahimaaz dan riep en zeide tot den koning Vrede! Dat is, alles is wel, ik breng wat goeds, wil hij zeggen. En hij boog zich voor den koning met het aangezicht ter aarde, en hij zeide: Geloofd zij de HEERE, Hebreeuws, *gezegend*. uw God, Die de mannen, dewelke hun hand tegen mijn heer den koning ophieven, heeft overgegeven. Of, *besloten*; te weten, in de hand van Davids

volk. Alzo 1 Sam. 24:19, en 1 Sam. 26:8, en elders.

29. Toen zeide de koning: Is het wel Hebreuws, *heeft hij vrede?* Alzo onder, 2 Sam. 18:32. met den jongeling, met Absalom? En Ahimaaz zeide: Hebbende zich op Joabs redenen nader bedacht, verzwijgt hij de tijding van Absalom. Ik zag een groot rumoer, *Of, een grote menigte.* als Joab, den knecht des konings, *Cuschi.* en *mij* uw knecht afzond, maar ik weet niet wat.
30. En de koning zeide: Ga om, stel u hier; zo ging hij om, en bleef staan.
31. En ziet, Cuschi kwam aan; en Cuschi zeide: Mijn heer den koning wordt geboodschapt, dat u de HEERE heden heeft recht gedaan *Gelijk boven, 2 Sam. 18:19.* van de hand van al degenen, die tegen u opstonden.
32. Toen zeide de koning tot Cuschi: Is het wel *Gelijk 2 Sam. 18:29.* met den jongeling, met Absalom? En Cuschi zeide: De vijanden van mijn heer den koning, en allen, die tegen u ten kwade opstaan, moeten worden als die jongeling.
33. Toen werd de koning zeer beroerd, en ging op naar de opperzaal der poort, en weende; en in zijn gaan zeide hij alzo: David heeft verscheidene oorzaken gehad om zich hartelijk te bedroeven over dit ongeval, inzonderheid wanneer hij, *boven zijns zoons tijdelijken dood, mocht vrezen zijn eeuwigen ondergang.* Mijn zoon Absalom, mijn zoon, mijn zoon Absalom! Och, dat ik, *Hebreuws, wie zal geven, of, wie gave dat,* enz. Zie van zulk een manier van spreken in het wenssen, *Exod. 16:3; Deut. 5:29,* enz. ik voor u gestorven ware, Absalom, mijn zoon, mijn zoon!

2 Samuël 19

1. En Joab werd aangezegd: Zie, de koning weent, en bedrijft rouw over Absalom.
2. Toen werd de verlossing *Of, heil, overwinning, victorie;* dat is, de vreugde, die het volk zou getoond hebben over de victorie, werd veranderd in rouw. te dienzelven dage het ganse volk tot rouw; want het volk had te dienzelven dage horen zeggen: Het smart den koning *Of, de koning is zeer bedroefd.* over zijn zoon.
3. En het volk kwam te dienzelven dage steelsgewijze *Hebreuws, het volk stal zich om te komen, of, komende.* in de stad, Mahanaïm. gelijk als het volk zich wegsteelt, dat beschaamd is, wanneer zij in den strijd gevloeden zijn.
4. De koning nu had zijn aangezicht toegewonden, *Of, bedekt.* Tot een teken van groten rouw. Zie *boven, 2 Sam. 15:30.* en de koning riep met luider stem: Mijn zoon Absalom, *Zie boven, 2 Sam. 18:33.* Absalom, mijn zoon, mijn zoon!
5. Toen kwam Joab tot den koning in het huis, en zeide: Gij hebt heden beschaamd het aangezicht van al uw knechten, die uw ziel, en de ziel uwer zonen *Dat is hier, uw leven of persoon, gelijk elders dikwijls.* en uwer dochteren, en de ziel uwer vrouwen, en de ziel uwer bijwijven heden hebben bevrijd;
6. Liefhebbende die u haten, en hatende die u liefhebben; want gij geeft heden te kennen, dat oversten en knechten bij u niets zijn; want ik merk heden, dat zo Absalom leefde, en wij heden allen dood waren, dat het alsdan recht zou zijn in uw ogen.
7. Zo sta nu op, ga uit, en spreek naar het hart *Zie Gen. 34:3.* uwer knechten; want ik zweer bij den HEERE, als gij

niet uitgaat, zo er een man dezen nacht bij u zal vernachten! Versta daarop, *zo doe mij God dit en dat*. Een manier van eedzweren, gelijk dikwijls. En dit zal u kwader zijn, dan al het kwaad, dat over u gekomen is van uw jeugd af tot nu toe.

8. Toen stond de koning op, en zette zich in de poort. En zij lieten al het volk weten, zeggende: Ziet, de koning zit in de poort. Toen kwam al het volk voor des konings aangezicht, maar Israel was gevloeden, een iegelijk naar zijn tenten. *Dat is, woonplaatsen*.

9. En al het volk, in alle stammen van Israel, was onder zich twistende, *Met berouw en schaamte zichzelf veroordelende*. zeggende: De koning heeft ons gered van de hand onzer vijanden en hij heeft ons bevrijd van de hand der Filistijnen, en nu is hij uit het land gevlucht voor Absalom;

10. En Absalom, dien wij over ons gezalfd hadden, *Dat is, dien wij tot koning hadden verkozen en meenden te doen zalven*. is in den strijd gestorven; nu dan, waarom zwijgt gijlieden *Of, zijt stil*. Zie Richt. 18:9. van den koning weder te halen? *David, onzen wettelijken en weldadigen koning*.

11. Toen zond de koning David tot Zadok en tot Abjathar, de priesteren, zeggende: Spreekt tot de oudsten van Juda, *Dat is, hij zond heen en liet hun zeggen*. zeggende: Waarom zoudt gijlieden de laatsten zijn, om den koning weder te halen in zijn huis? *In het koninklijke hof te Jeruzalem. (Want de rede In de voorgaande verzen verhaald. van het ganse Israel was tot den koning gekomen in zijn huis. Te Mahanaïm.)*

12. Gij zijt mijn broederen; mijn been en mijn vlees zijt gij; Zie boven, 2 Sam. 5:1. Alzo in 2 Sam. 19:13. waarom zoudt

gij dan de laatsten zijn, om den koning weder te halen?

13. En tot Amasa zult gijlieden zeggen: Priesters, Zadok en Abjathar. Zijt gij niet mijn been en mijn vlees? *Want hij was Davids zusters zoon. Zie boven, 2 Sam. 17:25. God doe mij zo, Van zulk zweren, zie Ruth 1:17, en 1 Kon. 19:2. en doe er zo toe, zo gij niet krijgsoverste zult zijn voor mijn aangezicht, te allen dage, in Joabs plaats. Zie boven, 2 Sam. 3:39.*

14. Alzo neigde hij het hart *Te weten, David. Sommigen duiden het op Amasa. aller mannen van Juda, als van een enigen man; Dat zij zo eendrachtig waren als een enig man. Zie Richt. 20:1. en zij zonden henen tot den koning, zeggende: Keer weder, gij en al uw knechten.*

15. Toen keerde de koning weder, en kwam tot aan de Jordaan; en Juda kwam te Gilgal, om den koning tegemoet te gaan, dat zij den koning over de Jordaan voerden.

16. En Simeï, de zoon van Gera, een zoon van Jemini, *Dat is, een Benjamiet. Zie boven, 2 Sam. 16:11. die van Bahurim was, Zie boven, 2 Sam. 3:16, en 2 Sam. 16:5. haastte zich, en kwam af met de mannen van Juda, den koning David tegemoet;*

17. En duizend man van Benjamin met hem; ook Ziba, de knecht van Sauls huis, *Hebreeuws, jongen. Zie boven, 2 Sam. 9:2, en 2 Sam. 16:1, enz. Deze vreesde dat David gelijk ook geschied is zijn bedriegelijke ontrouw, aan Mefiboseth begaan, zou vernemen; daarom zoekt hij met deze gediensigheid des konings hart daartegen te verzachten, hetwelk hem ook gelukt is. en zijn vijftien zonen Gelijk boven, 2 Sam. 9:10. en zijn twintig knechten met hem; en zij togen vaardiglijk *Of, zij maakten de Jordaan vaardig; dat is zij maakten alles klaar en**

gereed voor den koning en zijn huis, om over te varen. over de Jordaan, voor den koning. Dat is, eer de koning nog aan het veer der Jordaan gekomen was om over te varen, zo waren zij al over, en hadden alles gereed gemaakt.

18. Als nu de pont overvoer, Of, *schouw, veerschuit, pleit.* om het huis des konings Dat is, den koning, met zijn hofgezin. over te halen, en te doen, wat goed was in zijn ogen, zo viel Simei, de zoon van Gera, neder voor het aangezicht des konings, als hij over de Jordaan voer; *Anders, als hij overgevaren was, of overvaren zou.*

19. En hij zeide tot den koning: Mijn heer rekene mij niet toe de misdaad, en gedenke niet, wat uw knecht verkeerdelijk gedaan heeft, te dien dage, als mijn heer de koning uit Jeruzalem uitging, dat het de koning zich ter harte zoude nemen. Dat is, daarop letten, en mij naar mijn verdienste doen straffen. Hebreeuws, *in, of aan zijn hart stellen.*

20. Want uw knecht Dat is, ik weet. weet *het* zekerlijk, ik heb gezondigd; doch zie, ik ben heden gekomen, de eerste van het ganse huis van Jozef, Hierdoor verstaat hij niet alleen Efraïm en Manasse, maar ook Benjamin, *uit welken stam hij was, 2 Sam. 19:16* omdat Jozef en Benjamin volle broeders waren van één vader en één moeder, zodat ook Benjamin onder de banier van Efraïm optoog, Num. 10:22,23,24. Sommigen verstaan dat hij wil zeggen: Hij is eerder gekomen dan iemand van de tien stammen, of Efraïm en Manasse, doch het schijnt dat hier door het *huis Jozefs* in het algemeen verstaan worden de Israëlieten, tegengesteld tegen den stam van Juda. om mijn heer den koning tegemoet af te komen.

21. Toen antwoordde Abisai, de zoon van Zeruja, en zeide: Zou dan Simei hiervoor Omdat hij om genade bidt, en den koning aldus tegemoet gekomen is. niet

gedood worden? Zo hij toch den gezalfde des HEEREN Vergelijk 1 Sam. 24:7. Van Davids zalving ten koning, 2 Sam. 5:2. gevloekt heeft.

22. Maar David zeide: Wat heb ik Zie boven, 2 Sam. 16:10. met ulieden te doen, gij zonen van Zeruja! Dat gij mij heden Hij wil zeggen, wederom als van nieuw, enz. ten satan zoude zijn? Dat is, *wederpartijder;* tegenstrijder, die mij hinderlijk is en tegenvalt in mijn voornemen, Matth. 16:23. Zie wijders Job 1:6. Zou heden Hij wil zeggen, wederom als van nieuw, enz. iemand gedood worden in Israel? Want weet ik niet, dat ik heden Hij wil zeggen, wederom als van nieuw, enz. koning geworden ben over Israel?

23. En de koning zeide tot Simei: Gij zult niet sterven. Versta, heden, en voorts gedurende mijn regering zal ik u niet doen straffen. Dewijl nochtans Simei's misdaad zeer ergerlijk en grof was, ook het algemeen merkelijk rakende, zo heeft David niet gewild dat hij ten enenmale of voor altoos ongestraft zou blijven. Zie 1 Kon. 2:8,9. En de koning zwoer hem.

24. Mefiboseth, Sauls zoon, Dat is, kindskind. Want Mefiboseth was Jonathans zoon, boven, 2 Sam. 9:3,6, enz. kwam ook af den koning tegemoet; en hij had zijn voeten Hebreeuws, *had zijn voeten niet gemaakt noch zijn knevelbaard gemaakt;* dat is, *gelijk dit woord dikwijls elders genomen wordt* toegemaakt, bereid, toegeschikt. Vergelijk inzonderheid Deut. 21:12. Dit waren alle tekenen van grote droefheid en rouw, die Mefiboseth had over Davids ongeluk, die hem zoveel goeds gedaan had. Vergelijk boven, 2 Sam. 12:20. niet schoongemaakt, noch zijn knevelbaard beschoren, noch zijn klederen gewassen, van dien dag af, dat de koning was weggegaan, Van Jeruzalem, vluchtende voor Absalom. tot dien dag toe, dat hij met vrede wederkwam.

25. En het geschiedde, als hij te Jeruzalem Nadat de koning binnen Jeruzalem gekomen was. Het schijnt dat hij onderweg geen gelegenheid gehad heeft, of zich ontzien heeft den koning aan te spreken. Anders, als Jeruzalem dat is, de inwoners van Jeruzalem den koning tegemoet kwam, waaronder zich Mefiboseth mede gevoegd heeft, om den koning aan de Jordaan te ontmoeten. den koning tegemoet kwam, dat de koning tot hem zeide: Waarom zijt gij niet met mij getogen, Mefiboseth?

26. En hij zeide: Mijn heer koning, mijn knecht Ziba. heeft mij bedrogen; want uw knecht zeide: Ik zal mij een ezel zadelen, en daarop rijden, en tot den koning trekken, want uw knecht is kreupel.

27. Daartoe heeft hij uw knecht bij mijn heer den koning valselijk aangedragen; Zie boven, 2 Sam. 16:3. doch mijn heer de koning is als een engel Gods; Gelijk boven, 2 Sam. 14:17. doe dan, wat goed is in uw ogen.

28. Want al mijns vaders huis Dat is, van mijn grootvader Saul. is niet geweest, dan maar lieden des doods Dat is, die allen den dood verdiend hadden. Vergelijk Gen. 20:3; 2 Sam. 12:5. voor mijn heer den koning; nochtans hebt gij uw knecht gezet onder degenen, die aan uw tafel eten; Zie boven, 2 Sam. 9:7,10,13. wat heb ik dan meer voor gerechtigheid, en meer te roepen aan den koning? Te klagen over het onrecht, dat mij mijn knecht gedaan heeft.

29. Toen zeide de koning tot hem: Waarom spreekt gij meer van uw zaken? Ik heb gezegd: Te weten, toen mij voorkwam dat Ziba u ongelijk had gedaan; of ik zeg; dat is, verordineer en beveel. Zoveel had Ziba met zijn praktijken bij dezen, anderszins zeer wijzen koning, uitgericht, dat hij een verering bekomt, inplaats dat hij vanwege zijn schandelijke ontrouw aan Mefiboseth bewezen, en leugentaal,

waarmede hij den koning had bedrogen, verdiend had gestraft te worden. Gij en Ziba, deelt het land.

30. En Mefiboseth zeide tot den koning: Hij neme het ook gans weg, naardien Alsof hij zeide: Het is mij genoeg, dat het gemeen wel gaat. Aan mijn particulier is weinig gelegen; of, die schade zal ik door overdenking van het algemene welvaren geduldiglijk opnemen. mijn heer de koning met vrede in zijn huis is gekomen.

31. Barzillai, Zie boven, 2 Sam. 17:27, en 1 Kon. 2:7. de Gileadiet, kwam ook af Eer de koning over de Jordaan toog. van Rogelim; en hij toog met den koning over de Jordaan, om hem over de Jordaan te geleiden.

32. Barzillai nu was zeer oud, een man van tachtig jaren; Hebreeuws, een zoon. en hij had den koning onderhouden, toen hij te Mahanaim zijn verblijf had; want hij was een zeer groot man. Van vermogen of middelen; gelijk 1 Sam. 25:2.

33. En de koning zeide tot Barzillai: Trekt gij met mij over, en ik zal u bij mij te Jeruzalem onderhouden.

34. Maar Barzillai zeide tot den koning: Hoe veel Alsof hij zeide: Ik heb toch maar weinig tijds te leven, waartoe dan de moeite? zullen de dagen der jaren mijns levens zijn, dat ik met den koning zou optrekken naar Jeruzalem?

35. Ik ben heden tachtig jaren oud; Hebreeuws, een zoon van tachtig jaar. ZOU ik kunnen onderscheiden Hij wil zeggen dat hij te oud is om in zulks alles vermaak te nemen, dat het hem beter paste bij zijn graf te zijn en tot zijn sterfdag zich te bereiden. tussen goed en kwaad? Zou uw knecht kunnen smaken, wat ik eet en wat ik drink? Zoude ik meer kunnen horen naar de stem der zangers en zangeressen? En waarom

- zou uw knecht mijn heer den koning verder tot een last zijn?
36. Uw knecht zal maar een weinig met den koning over de Jordaan gaan; waarom toch zou mij de koning zulk een vergelding doen? Voor een kleine weldaad zo grote vergelding.
37. Laat toch uw knecht wederkeren, dat ik sterve in mijn stad, bij het graf mijns vaders en mijner moeder; maar zie, daar is uw knecht Chimham, Onder, 2 Sam. 19:40, genoemd *Chimham*, een van Barzillai's zonen, gelijk afgenomen wordt uit 1 Kon. 2:7. laat dien met mijn heer den koning overtrekken, en doe hem, wat goed is in uw ogen.
38. Toen zeide de koning: Chimham zal met mij overtrekken, en ik zal hem doen, wat goed is in uw ogen; Dat u aangenaam en welgevallig zal mogen zijn. ja, alles, wat gij op mij begeren zult, Hebreeuws, *verkiezen zult*; te weten, om van mij te begeren, of wat u believen, behagen zal, wat u lief en aangenaam zal zijn. Zie boven, 2 Sam. 15:15. zal ik u doen.
39. Toen nu al het volk over de Jordaan gegaan was, en de koning ook was overgegaan, Met de schouw; gelijk 2 Sam. 19:18. kuste de koning Barzillai, Nemende van hem afscheid, met dankzegging en wensing alles goeds. Zie Gen. 29:11. en zegende hem; alzo keerde hij weder naar zijn plaats. Barzillai keerde weder naar Rogelim.
40. En de koning toog voort naar Gilgal, en Chimham toog met hem voort; en al het volk van Juda had den koning overgevoerd, Of, *geleidde den koning*; en alzo in 2 Sam. 19:41. als ook een gedeelte Hebreeuws, *de helft*; hetwelk altemet voor een gedeelte genomen wordt. van het volk Israels.
41. En ziet, alle mannen van Israel kwamen tot den koning; en zij zeiden tot den koning: Waarom

- hebben u onze broeders, de mannen van Juda, gestolen, Dat is, als steelsgewijze, zonder ons te ontbieden, alleen geleid. en hebben den koning en zijn huis over de Jordaan gevoerd, Of, *gevoerd*? Alle mannen Davids nu waren bij hem; te weten, bij den koning, die al zijn officieren en krijgslieden bij zich had. en alle mannen Davids met hem? Dat is, Davids officieren en krijgslieden waren allen met David, en hielden het met die van Juda, die David zelf daartoe bewogen had, boven 2 Sam. 19:11,12,14. Hierom spraken die van Juda te stouter.
42. Toen antwoordden alle mannen van Juda tegen de mannen van Israel: Omdat de koning ons na verwant is; Hebreeuws, *mij*; te weten, den stam van Juda. en waarom zijt gij nu toornig over deze zaak? Hebben wij dan Zij willen zeggen: Meent gij dat de koning ons daartoe gekocht heeft door goede beloften of geschenken? enigszins gegeten Hebreeuws, *etende gegeten*. van des konings *kost*, Hebreeuws, *van den koning*. of heeft hij ons een geschenk geschonken?
43. En de mannen van Israel antwoordden den mannen van Juda, en zeiden: Wij hebben Hebreeuws, *ik*; te weten, Israël; en alzo in het volgende. tien delen Hebreeuws, *handen*. Dit zeggen zij omdat zij tien stammen waren, en overzulks tien stemmen hadden. aan den koning, Dat is, aan den koning in het algemeen, of aan het koninkrijk, en ook aan dezen koning David, dien wij met onzen algemene stemmen gekozen hebben; 2 Sam. 5:1. en ook aan David, wij, meer dan gij; waarom hebt gij ons dan gering geacht, dat ons woord Dat is, dat wij niet de voorstemming en den voortocht gehad hebben in deze zaak. niet het eerste geweest is, om onzen koning weder te halen? Maar het woord der mannen van Juda was harder Dat is, sterker, krachtiger, zulks dat die van Israël

tegen hen niet konden opkomen, maar moesten aflaten. dan het woord der mannen van Israel.

2 Samuël 20

1. Toen was daar bij geval een Belials man, Zie Deut. 13:13. wiens naam was Seba, Hebreeuws, *Scheba*. een zoon van Bichri, een man van Jemini; Zie boven, 2 Sam. 16:11. die blies met de bazuin, en zeide: Wij hebben geen deel aan David, en wij hebben geen erfenis aan den zoon van Isai, een iegelijk Versta hierop, vertrekke, begeve zich. naar zijn tenten, o Israel!
2. Toen toog alle man van Israel op van achter David, Dat is, zij verlieten David en volgden Seba na. Seba, den zoon van Bichri, achterna; maar de mannen van Juda kleefden hun koning aan, Zij verlieten hem niet, gelijk de andere stammen, maar bleven bij hem, geleidende hem voorts tot Jeruzalem toe. van de Jordaan af tot aan Jeruzalem.
3. Toen nu David in zijn huis te Jeruzalem kwam, nam de koning de tien vrouwen, Zie boven, 2 Sam. 15:16. *zijn* bijwijven, die hij gelaten had, om het huis te bewaren, en deed ze De oorzaak, zie boven, 2 Sam. 16:22. in een huis van bewaring, en onderhield ze, maar ging tot haar niet in. Zie Gen. 6:4. En zij waren opgesloten Hebreeuws, *gebonden*; dat is, alzo besloten, alsof zij gevangen en gebonden waren geweest; tenware dan, dat zij in Absaloms feit mochten hebben geconsenteerd. tot op den dag van haarlieder dood, levende als weduwen. *In weduwschap des levens*; dat is, levende als weduwen, of als weduwen zijnde, haar leefdagen. Of, weduwen welker man nog leefde.
4. Voorts zeide de koning tot Amasa: Roep mij de mannen van Juda te zamen, tegen den derden dag; Of, binnen drie dagen. Hebreeuws, *den derden*

der dagen. en gij, stel u *dan* hier. Dat is, stel u dan in en houd u bij mij, om last van mij te ontvangen; want David had hem generaal-krijgsoverste gemaakt in Joabs plaats; boven, 2 Sam. 19:13.

5. En Amasa ging heen, om Juda bijeen te roepen; maar hij bleef achter, Anders, *hij liet hen*, namelijk die van Juda *vertoeven*; dat is, hij gaf hun langer tijd. boven den gezetten tijd, dien hij hem gezet had. David.
6. Toen zeide David tot Abisai: Joabs broeder, zijnde mede een krijgsoverste. Zie boven, 2 Sam. 18:2, dien David hierin gebruikt, om Joab *die anderszins de naaste zou geweest zijn* geen gelegenheid te geven, dat hij zich in de plaats van Amasa mocht indringen, met belediging van Amasa, dien de koning het generaalschap met ede beloofd had. Nu zal ons Seba, de zoon van Bichri, meer kwaads doen, dan Absalom; neem gij de knechten uws heren, Dat is, mijn officieren en soldaten. Sommigen verstaan hier Amasa, die nu, als generaal, Abisai's heer genoemd wordt. en jaag hem achterna, opdat hij niet misschien vaste steden voor zich vinde, en zich aan onze ogen onttrekke.
7. Toen togen uit, hem achterna, de mannen van Joab, Dat is, Joabs soldaten, alsook Joab zelf. en de Krethi, Zie 1 Kon. 1:38. en de Plethi, en al de helden. Dezen togen uit van Jeruzalem, om Seba, den zoon van Bichri, achterna te jagen.
8. Als zij nu waren bij den groten steen, die bij Gibeon is, Zie Joz. 10. zo kwam Amasa voor hun aangezicht. Dat is, hij kwam hun recht in het gemoet, wederkerende van de reis, waartoe hem de koning gezonden had, of, Hij kwam voor, of nevens hen heen, langs den weg, daar zij mogen hebben vertoefd. En Joab was omgord over zijn kleeid, Of, *krijgsrok, kazak, krijgsmantel*; een kleeid *gelijk enigen menen* in den krijg gebruikelijk en te dien tijd

bekend. dat hij aan had, *Hebreeuws, zijner kleding.* en daarop was een gordel, daar het zwaard aan vastgemaakt was op zijn lenden in zijn schede; en als hij voortging, Te weten, Joab, aftredende uit zijn orde, of de plaats, waar zij vertoefden om Amasa te groeten. **zo viel het uit.** Te weten, het zwaard; zulks, dat Amasa, hebbende het zwaard zien vallen, daarop niet verdacht was, dat Joab het met de linkerhand opgenomen had, gelijk sommigen uit 2 Sam. 20:9 afnemen.

9. En Joab zeide tot Amasa: Is het wel met u, *Hebreeuws, zijt gij vrede?* Gelijk 1 Sam. 25:6, en boven, 2 Sam. 17:3. **mijn broeder?** Dat is, neef, bloedvriend. Zij waren twee zusterskinderen, 1 Kron. 2:16,17. Zie ook boven, 2 Sam. 17:25. **En Joab vatte** *Hebreeuws, Joabs rechterhand vatte den baard van Amasa.* met de rechterhand den baard van Amasa, om hem te kussen. Gelijk in het groeten gebruikelijk was, Gen. 29:11.

10. En Amasa hoedde zich niet voor het zwaard, dat in Joabs hand was; zo sloeg *Dat is, stak.* hij hem daarmede aan de vijfde rib, Zie boven, 2 Sam. 2:23. en hij stortte zijn ingewand ter aarde uit, en hij sloeg *Dat is, stak.* hem niet ten tweeden male, *Hebreeuws, hij verdubbelde, of wederhaalde niet aan hem;* te weten den slag; dat is, hij stak hem niet ten tweeden male, dewijl hij van den eersten steek terstond stierf. Vergelijk 1 Sam. 26:8; Job 29:22. en hij stierf. Toen jaagden Joab en zijn broeder Abisai, Seba, den zoon van Bichri, achterna.

11. Maar een man, van Joabs jongens, *Dat is, dienaars.* bleef bij hem staan, en hij zeide: Wie is er, *Dat is, allen, die het met Joab en David houden, die volgen Joab na.* Vergelijk Deut. 20:5, enz. Alzo dringt zich Joab bij het krijgsvolk terstond weder in het generaalschap, in de plaats van Amasa, dien hij daarom vermoord had. **die lust heeft aan Joab, en wie is er, die**

voor David is, die volge Joab na! *Hebreeuws, zij achter Joab;* gelijk boven dikwijls, en in het volgende.

12. Amasa nu lag in het bloed gewenteld, midden op de straat. Als die man zag, In 2 Sam. 20:11 vermeld. **dat al het volk** *Dat dien weg passeerde, gelijk in het einde van 2 Sam. 20:12 verklaard wordt.* staan bleef, zo deed hij Amasa weg van de straat in het veld, en wierp een kleed op hem, dewijl hij zag, dat al wie bij hem kwam, bleef staan.

13. Toen hij nu van de straat weggenomen was, toog alle man voort, Joab na, om Seba, den zoon van Bichri, achterna te jagen.

14. En hij toog heen Joab, die den vluchtenden Seba door Efraïm, Manasse, Issaschar, Zebulon en Nafthali vervolgde tot aan Abel toe, waar hij nu was. **door alle stammen van Israel, naar Abel, te weten, Beth-Maacha, en het ganse Berim;** *Een landstreek bij Abel gelegen.* en zij verzamelden zich, *De Israëlieten van de gemelde plaatsen volgden ook Joab.* en kwamen hem ook na.

15. En zij kwamen en belegerden hem Seba, den rebel. in Abel Beth-Maacha, en zij wierpen *Hebreeuws, zij stortten uit.* een wal op *Een opgehoogden aarden dijk; dat is, een bolwerk, of wal.* Alzo 2 Kon. 19:32; Jer. 32:24, en Jer. 33:4. **tegen de stad, dat hij aan den buitenmuur stond; en al het volk, dat met Joab was, verdorven den muur,** *Hebreeuws, waren verdervende, om den muur neder te vellen;* dat is, houwende, stotende, brekende, misschien ook ondergravende; want van het Hebreeuwse woord dat hier gebruikt wordt, komt een ander, dat ook *een groef* betekent. om dien neder te vellen.

16. Toen riep een wijze vrouw uit de stad: *Van den stadsmuur af.* **Hoort, hoort, zegt toch tot Joab: Nader tot hiertoe, dat ik tot u spreke.**

17. Toen hij nu tot haar naderde, zeide de vrouw: Zijt gij Joab? En hij zeide: Ik ben het; en zij zeide tot hem: Hoor de woorden uwer dienstmaagd; en hij zeide: Ik hoor.

18. Toen sprak zij, zeggende: In voortijden spraken zij gemeenlijk, Hebreeuws, *sprekende spraken zij*. zeggende: Zij zullen zonder twijfel Hebreeuws, *vragende zullen zij vragen, of raadvrage zullen zij raad vragen*. Het schijnt een oud spreekwoord geweest te zijn, tot eer der inwoners van deze stad gebruikt, omdat aldaar kloeke en wijze lieden gevonden werden, blijkende alhier uit het exempel dezer vrouw. **te Abel vragen; en alzo volbrachten zij het.** Dat is, als men den raad van deze stad volgde, zo ging het wel. Of, *zo eindigden zij het geschil*. Anders, *alzo zullen zij het volbrengen, of eindigen*.

19. Ik ben een Zij spreekt in den naam der stad Abel. van de vreedzamen, van de getrouwen in Israel, en gij zoekt te doden een stad, Hebreeuws, *een stad en een moeder*; enz.; dat is, een hoofdstad, hebbende onder haar andere steden en dorpen. Of, versta door de *moeder* de inwoners ener stad, die als ene moeder is van andere, die zij, als een moeder den kinderen, met wijzen en goeden raad pleegt voor te gaan. die een moeder is in Israel; waarom zoudt gij het erfdeel des HEEREN Dat is, zijn volk, dat Hij bemint, als een mens zijn erfdeel. **verslinden?**

20. Toen antwoordde Joab, en zeide: Het zij verre, het zij verre van mij, dat ik zou verslinden, Hebreeuws, *zo ik zal verslinden*, enz. Versta hierop, *zo doe mij God dit en dat*, gelijk in het eedzweren gebruikelijk. en dat ik zou verderven.

21. De zaak is niet alzo; Hij wil zeggen: Ik ben daarom niet gekomen, maar om Seba te hebben. maar een man van het gebergte van Efraim, wiens naam is Seba, de zoon van Bichri, heeft zijn hand Heeft zich opgeworpen en een rebellie gesticht. **opgeheven tegen den koning,**

tegen David; lever hem alleen, zo zal ik van deze stad aftrekken. Toen zeide de vrouw tot Joab: Zie, zijn hoofd zal tot u over den muur geworpen worden.

22. En de vrouw kwam in tot al het volk, met haar wijsheid; Met wijze redenen de inwoners bewegende om te doen wat zij Joab beloofd had. en zij hieuwen Seba, den zoon van Bichri, het hoofd af, en wierpen het tot Joab. Toen blies hij met de bazuin, en zij verstrooiden zich De belegeraars. van de stad, een iegelijk naar zijn tenten; en Joab keerde weder naar Jeruzalem tot den koning.

23. Joab nu was over het ganse heil van Israel; en Benaja, de zoon van Jojada, over de Krethi en over de Plethi; Zie boven, 2 Sam. 20:7.

24. En Adoram was over de schatting; Anders, *uitschot*. Zie 1 Kon. 4:6. en Josafat, de zoon van Ahilud, was kanselier; Zie 1 Kon. 4:3.

25. En Seja was schrijver; Hebreeuws, *Scheja*. Boven, 2 Sam. 8:17 *naar sommiger gevoelen* genoemd *Seraja*. en Zadok en Abjathar waren priesters. Zie Num. 3:32, en 2 Kon. 23:4.

26. En ook was Ira, de Jairiet, Davids opperofficier. Hebreeuws, *Cohen*. Zie boven, 2 Sam. 8:18.

2 Samuël 21

1. En er was in Davids dagen een honger, drie jaren, jaar achter jaar; en David zocht Om van God door *urim* en *thummim* de oorzaak van dezen duren tijd te weten, en alsdan behoorlijke middelen te gebruiken tot stilling van Gods toorn. Zie Num. 27:21. **het aangezicht des HEEREN.** En de HEERE zeide: Het is om Saul en om des bloedhuizes wil, omdat hij de Gibeonieten gedood heeft. Tegen de belofte, die hun met ede gedaan was, gelijk volgt. Zie Joz. 9:15,18, enz.;

om deze misdaad wordt het ganse land gestraft, dewijl het volk Sauls verkeerden ijver geprezen, of immers *gelijk het dan dikwijls gebeurt* niet had belet, noch daarover enige vergoeding aan de Gibeonieten tot dezen tijd toe gedaan was. Van deze daad Sauls heeft de Heilige Schrift tevoren niets vermeld.

2. Toen riep de koning de Gibeonieten, en zeide tot hen: (De Gibeonieten nu waren niet van de kinderen Israels, maar van het overblijfsel der Amorieten; Dat is, overgebleven van de vorige heidense inwoners van het land Kanaän, die God bevolen had te verdelgen, en in het algemeen ook Amorieten genoemd worden. Anders waren zij *Hevieten*, Joz. 9:7, en Joz. 11:19. en de kinderen Israels hadden hun gezworen, maar Saul zocht hen te slaan in zijn ijver Versta, een ongeregelden en geveinsden ijver, waardoor hij meende te verbeteren wat door Jozua en andere vrome regenten, naar zijn zin, verzuimd of kwalijk gedaan was. Maar het streed tegen den eed, die bij Gods naam, door zijn bijzondere voorzienigheid, gedaan was. Waarom ook God hierover nu vertoornd was, gelijk uit deze landplaag en Gods antwoord blijkt. voor de kinderen van Israel en Juda.)
3. David dan zeide tot de Gibeonieten: Wat zal ik ulieden doen, en waarmede zal ik verzoenen, dat gij Hebreuws, *dat zij*; te weten, uw landslieden. het erfdeel des HEEREN zegent? Dat is, dat gij niet meer tot God klaagt, maar het volk Gods *gelijk 2 Sam. 20:19* deze straf helpt afbidden, en alles goeds weder toebidden.
4. Toen zeiden de Gibeonieten tot hem: Het is ons niet *te doen om* zilver en goud met Saul en met zijn huis; ook is het ons niet om iemand te doden in Israel. En hij zeide: De koning. Wat zegt gij dan, dat ik u doen zal?
5. En zij zeiden tot den koning: De man die ons te niet gemaakt, Te weten, Saul; zo onwaardiglijk spreken zij van hem. en tegen ons gedacht heeft, Voorgehad,

voorgenomen, gepraktiseerd heeft. dat wij zouden verdelgd worden, zonder te kunnen bestaan in enige landpale van Israel;

6. Laat ons zeven mannen van zijn zonen gegeven worden, Dat is, van zijn nakomelingen, kinderen, of kindskinderen, enz. behorende tot het bloedhuis Sauls, vermeld 2 Sam. 21:1. dat wij hen den HEERE ophangen Tot zijn eer, bij wiens naam de eed gedaan is van ons te verschonen; of om hem te bevredigen. te Gibeon Sauls, o, gij verkorene des HEEREN! Gelijk zij verachtelijk in 2 Sam. 21:5 gesproken hebben van Saul, zo spreken zij hier ter contrarie David zeer eerbiediglijk aan. Anders, *des verkorenen des Heeren*, verstaande zulks van Saul; dien zij also zouden noemen om zijn misdaad aan hen begaan, tegen den eed Gods, te vergroten. En de koning zeide: Ik zal hen geven.
7. Doch de koning verschoonde Mefiboseth, den zoon van Jonathan, den zoon van Saul, om den eed des HEEREN, Zie 1 Sam. 20:15,16,17. die tussen hen was, tussen David en tussen Jonathan, Sauls zoon.
8. Maar de koning nam de twee zonen van Rizpa, Sauls bijwif, boven, 2 Sam. 3:7, en onder, 2 Sam. 21:11. dochter van Aja, die zij Saul gebaard had, Armoni en Mefiboseth; daartoe de vijf zonen van Michals *zuster*, Namelijk, *Merab*, die dezen Adriël tot een man gehad heeft, 1 Sam. 18:19. Alzo wordt het woord *broeder* van sommigen ingevoerd, onder, 2 Sam. 21:19, en *zoon*, Jer. 32:12. Sommigen verstaan hier door *Michals zonen* de zonen van haar zuster Merab, die Michal zou hebben opgevoed, en derhalve genoemd geweest haar moeder. Vergelijk Ruth 4:17. Sauls dochter, die zij Adriel, den zoon van Barzillai, den Meholathiet, Hebreuws, *Mecholatiet*. Uit Manasse aan de westzijde der Jordaan, waar Abel-Mehola lag. Zie #Richt. 7:22, tot onderscheiding van Barzillai, den *Gileadiet*,

- Davids vriend, boven, 2 Sam. 19:31, enz. gebaard had;
9. En hij gaf hen in de hand der Gibeonieten, die ze ophingen op den berg Te Gibeon Sauls, gelijk boven, 2 Sam. 21:6, niet ver van Silo, Gibeon en Nob, in welke plaatsen de tent der samenkomst geweest is. Zie boven, 2 Sam. 6:17. voor het aangezicht des HEEREN; en die zeven vielen tegelijk; Dat is, kwamen om. en zij werden gedood in de dagen van den oogst, in de eerste dagen, in het begin van den gersteoogst.
10. Toen nam Rizpa, de dochter van Aja, een zak, Dat is, een grof kleed, als een tent, om daaronder des nachts en des daags, uit moederlijke liefde bij de dode lichamen harer kinderen te blijven, die men anders gewoonlijk naar de wet, Deut. 21:23, op denzelfden dag had moeten afnemen en begraven; maar het schijnt dat dezen hebben moeten hangen, totdat God door den regen betoonde met het land verzoend te zijn, dewijl God de duurte door droogte veroorzaakt had. en spande dien Anders, spreidde. voor zich uit op een rotssteen, van het begin van den oogst, totdat er water op hen drupte van den hemel; De dode lichamen. en zij liet het gevogelte des hemels op hen niet rusten des daags, Om de dode lichamen ongeschonden te houden ter begrafenis. noch het gedierte van het veld des nachts.
11. En het werd David aangezegd, wat Rizpa, de dochter van Aja, Sauls bijwif, gedaan had.
12. Zo ging David henen, en nam de beenderen van Saul, en de beenderen van Jonathan, zijn zoon, van de burgeren van Jabes in Gilead, die dezelve gestolen hadden Zie de historie 1 Sam. 31:10,11,12,13. van de straat Beth-San, alwaar de Filistijnen ze hadden opgehangen, ten dage als de Filistijnen Saul sloegen op Gilboa. Het gebergte van Gilboa.
13. En hij bracht van daar op de beenderen van Saul, Nadat de lichamen verbrand waren, gelijk afgenomen wordt uit 1 Sam. 31:12. Zie aldaar. en de beenderen van Jonathan, zijn zoon; ook verzamelden zij de beenderen der gehangenen.
14. En zij begroeven de beenderen van Saul en zijn zoon Jonathan in het land van Benjamin te Zela, Zie Joz. 18:28. in het graf van zijn vader Kis, Zie 1 Sam. 9:1,2. en deden alles, wat de koning geboden had. Alzo werd God na dezen den lande verbeden. Dat is, den inwoners des lands, den Israëlieten, zodat Hij de plaag des hongers wegnam en weder regen gaf met vruchtbaarheid. Vergelijk onder, 2 Sam. 24:25.
15. Voorts hadden de Filistijnen Anders, hadden gehad; verstaande, dat deze krijgen tegen de Filistijnen hier wel tot een besluit van Davids victoriën worden verhaald, maar al tevoren zouden geschied zijn. nog een krijg tegen Israel. En David toog af, en zijn knechten met hem, en streden tegen de Filistijnen, dat David moede werd.
16. En Isbi Benob, die van de kinderen van Raza was, Anders, van den reus, die te Gath woonde, onder 2 Sam. 21:22. Alzo in het volgende. en het gewicht zijner spies Of, van het ijzer, scherp, of de spits zijner spies. driehonderd gewicht kopers, Zie 1 Sam. 17:5. en hij was aangegord met een nieuw zwaard; Of, opnieuw; dat is, gewapend op een nieuwe wijze, tevoren in den krijg niet gebruikelijk. deze dacht David te slaan. Hebreeuws, zeide; te weten, bij zichzelf, dat is, dacht; gelijk elders.
17. Maar Abisai, de zoon van Zeruja, hielp hem, en sloeg den Filistijn, en doodde hem. Toen zwoeren hem de mannen van David, De officieren en krijgslieden van David zwoeren David.

zeggende: Gij zult niet meer met ons uittrekken ten strijde, opdat gij de lamp van Israel niet uitblust.

18. En het geschiedde daarna, dat er wederom een krijg was te Gob Gelegen bij Gezer, waar dit geschied is, 1 Kron. 20:4, in Efraïm, bij Benjamins grenzen, naar der Filistijnen land toe. tegen de Filistijnen. Toen sloeg Sibbechai, de Husathiet, Hebreeuws, *Chuschatiet*. Saf, Ook genoemd *Sippai*, 1 Kron. 20:4. die van de kinderen van Rafa was.

19. Voorts was er nog een krijg te Gob tegen de Filistijnen; en Elhanan, Hebreeuws, *Elchanan*. de zoon van Jaare-Oregim, sloeg Beth-Halachmi, *dewelke was met Anders, broeder van Goliath*. Hetwelk sommigen hier invoegen uit 1 Kron. 20:5, waar hij genoemd wordt *Lachmi*; welke plaats de lezer met deze kan vergelijken. Goliath, Dien David verslagen had, 1 Sam. 17. den Gethiet, wiens spiesenhout was als een weversboom.

20. Nog was er ook een krijg te Gath; Een vermaarde stad der Filistijnen, gelegen aan de Middellandse zee. en er was een zeer lang man, Hebreeuws, *een man van mate*; dat is, bovenmate groot. Vergelijk Num. 13:33. die zes vingers had Hebreeuws, *de vingers zijner handen en de vingers zijner voeten waren zes en zes, vier en twintig in getal*. aan zijn handen, en zes tenen aan zijn voeten, vier en twintig in getal, en deze was ook aan Rafa geboren.

21. En hij hoonde Israel; maar Jonathan, de zoon van Simea, Hebreeuws, *Schima*, ook genoemd *Schamma*, 1 Sam. 16:9. Davids broeder, sloeg hem.

22. Deze vier waren aan Rafa geboren te Gath; en zij vielen Gelijk Goliath ook tevoren van David was omgebracht, 1 Sam. 17, die hier ook is geweest hun hoofd en voorganger, waarom hem mede toegeschreven wordt hetgeen zijn knechten

gedaan hebben. Anders, *en*; dat is, te weten. door de hand van David, en door de hand zijner knechten. Dat is, zijner officieren en helden.

2 Samuël 22

1. En David sprak de woorden dezes lieds tot den HEERE, ten dage als de HEERE hem verlost had uit de hand van al zijn vijanden, en uit de hand van Saul. Dat is, voornamelijk uit Sauls hand, wiens vervolging de allergevaarlijkste voor David was. Vergelijk Mark. 16:7.
2. Hij zeide dan: De HEERE is mij mijn Vergelijk met die lied Ps. 18. **Steenrots**, Zie Deut. 32:4,31. Alzo onder, 2 Sam. 22:47. en mijn Burg, en mijn Uithelper.
3. God is mijn Rots, Hebreeuws, *God mijn rotssteens*. ik zal op Hem betrouwen; Of, *tot Hem toevlucht nemen*; alzo 2 Sam. 22:31. Vergelijk Ruth 2:12. mijn Schild en de Hoorn mijns heils, Dat is, die mij met zijn sterkte voorvecht, beschermt en behoudt; een gelijkenis genomen van de beesten, die zich met de hoornen verweren en beschermen. Vergelijk Num. 23:22, en Num. 24:8; Deut. 33:17. mijn Hoog Vertrek Hebreeuws, *hoogte, hoge plaats*. Als een hoogte, waar ik mij berg en verzekerd ben. Deze en andere gelijkenissen zijn genomen van de middelen, die men toen gebruikte om zich voor der vijanden geweld te verbergen en te beschermen, als op rotsen, hoogten, torens, bergen, vestingen, enz. en mijn Toevlucht, mijn Verlosser! Van geweld hebt Gij mij verlost!
4. Ik riep den HEERE aan, Hebreeuws eigenlijk, *zal aanroepen*; en zo dikwijls in het volgende. De Hebreëen gebruiken veel in het verhalen van gepasseerde geschiedenissen woorden, die anderszins eigenlijk den toekomenden tijd betekenen; gelijk zij ze somtijds ook gebruiken voor den tegenwoordigen tijd, of iets, dat doorgaans en gewoonlijk geschiedt. Die te prijzen is, Of, *geprezen*. en ik werd verlost van mijn vijanden.

5. **Want baren des doods** Met deze zeer schone, hooggaande verbloemde redenen wil David zeggen dat zijn noden zodanig geweest zijn, dat hij zonder Gods wonderlijke en krachtige verlossing een verloren man ware geweest. **hadden mij omvangen; beken Belials** Dat is, van heilloos en ondeugend gespuis, of des duivels en zijner instrumenten. Zie Deut. 13:13. **verschrikten mij.**
6. **Banden der hel omringden mij; Of, des grafs;** dat is, benauwdheden, die den dood dreigden. Anders, *smarten der hel.* **strikken des doods bejegenden mij.**
7. **Als mij bange was, riep ik den HEERE aan, en riep tot mijn God; en Hij hoorde mijn stem uit Zijn paleis,** Dat is, uit den hemel, vanwaar Hij de volgende wonderen tot Davids verlossing beschikte. Anders, *tempel;* dat is, tabernakel. Zie Ps. 5:8. **en mijn geroep kwam** Dit woord is hier ingevoegd uit Ps. 18:7. **in Zijn oren.**
8. **Toen daverde en beefde de aarde;** Dit is een figuurlijke beschrijving van aardbeving en schrikkelijke stormen, waardoor God, van David aangeroepen zijnde, voor hem en zijn volk tegen de vijanden gestreden heeft. Vergelijk Richt. 5:20,21; Ps. 29:5,6,7, enz., en Ps. 144:5,6,7; van *fondamenten, pilaren en krachten* des hemels, zie Job 26:11. **de fundamenten des hemels beroerden zich, en daverden, omdat Hij ontstoken was.** Hebreeuws, *omdat hem ontstoken was;* te weten, de toorn.
9. **Rook ging op van Zijn neus, en een vuur uit Zijn mond verteerde; kolen werden daarvan aangestoken.** Of, *van hem;* te weten, den Heere.
10. **En Hij boog den hemel, en daalde neder;** Menselijk van God gesproken, ten aanzien zijner werkingen in de tucht, waardoor Hij zijn bijzondere tegenwoordigheid bewijst, met stormwinden, slagregen, donder, bliksem, hagel, enz., gelijk volgt. **en donkerheid was onder Zijn voeten.**
11. **En Hij voer op een cherub,** Dat is, engel. Zie Gen. 3:24, waardoor heirscharen der engelen worden verstaan, die God tot zijn dienst gebruikt naar zijn believen. **en vloog, en werd gezien op de vleugelen des winds.**
12. **En Hij zette duisternis rondom Zich tot tenten, een samenbinding der wateren,** In de dikke zwarte wolken houdt God de wateren als samengebonden, ontbindende en nederstortende dezelve als het hem belieft. Zie Job 26:8. **wolken des hemels.**
13. **Van den glans** Beschrijving van den bliksem, gelijk 2 Sam. 22:9. **voor Hem henen werden kolen des vuurs aangestoken.**
14. **De HEERE donderde van den hemel, en de Allerhoogste gaf Zijn stem.** Het geluid der donderslagen. Zie Ps. 29:3.
15. **En Hij zond pijlen uit en verstrooide ze; bliksemen en verschrikte ze.** Of, *versloeg hen, verdeed hen;* te weten, de vijanden.
16. **En de diepe kolken der zee** Van de schrikkelijke stormen, gelijk volgt. **werden gezien, de gronden der wereld werden ontdekt, door het schelden des HEEREN,** Zie Ps. 9:6. **van het geblaas des winds van Zijn neus.** Of, *zijns toorns.* Gods toorn wordt alzo beschreven, bij gelijkenis van mensen genomen. Vergelijk Job 4:9; Ps. 74:1.
17. **Hij zond** Te weten, zijn hulp, of zijn heilige engelen; of, *Hij stak uit;* te weten, zijn rechterhand, als wanneer men iemand van boven aangrijpt en uit watersnood optrekt. **van de hoogte, Hij nam mij, Hij trok mij op uit grote wateren.** Of, *vele geweldige wateren;* dat is, uit diepe noden en benauwdheden, in welke ik als verzonken was, die mij als een sterke watervloed overvielen en dreigden te versmoren of weg te rukken. Zie ook deze gelijkenis Job 22:11; Ps. 32:6, en Ps. 66:12, en Ps. 69:2,3, en Ps. 124:4; Jes. 43:2; Ezech. 26:19, enz.

18. Hij verloste mij van mijn sterken vijand, van mijn haters, omdat zij machtiger waren dan ik.
19. Zij hadden mij bejegend ten dage mijns ongevals; Vergelijk 1 Sam. 23:24,25,26. Het Hebreeuwse woord betekent verderf, ondergang, dodelijk gevaar. Zie Deut. 32:35. Het betekent anders *damp*, Gen. 2:6, waarbij *alook bij duisternis* de ellenden en perijkelen niet kwalijk worden vergeleken. maar de HEERE was mij een Steunsel.
20. En Hij voerde mij uit in de ruimte, en rukte mij uit, want Hij had lust aan mij.
21. De HEERE vergold mij naar mijn gerechtigheid; Dat is, onschuld, of gerechtigheid mijner zaak. Want Davids vijanden hadden ongelijk, hatende en vervolgende hem ten onrechte; waar hij ter contrarie bekommerd was om zich aan zijn allerbitterste vervolgers, of om hunnentwil, niet te bezondigen, als blijkbaar aan Saul gebleken is, en in het volgende verhaald wordt. Anders wist David zeer wel dat hij een zondaar was, en zijn zaligheid bij den Heere, uit genade, door het beloofde zaad, den *Messias*, moest verkrijgen, volgens zijn eigen veelvoudige bekentenissen, zelfs hier in 2 Sam. 22:24. Zie 2 Sam. 11:12, en Ps. 51, enz. Hij gaf mij weder naar de reinigheid Zie Gen. 20:5. mijner handen.
22. Want ik heb des HEEREN wegen gehouden, en ben van mijn God niet goddelooslijk Anders, *ik heb niet goddeloos gehandeld mits afwijkende van mijn God.* afgegaan.
23. Want al Zijn rechten waren voor mij, en Zijn inzettingen, daarvan week ik niet af.
24. Maar ik was oprecht voor Hem; en ik wachtte mij voor mijn ongerechtigheid. Dat ik van de verdorvenheid en boosheid, die in mij is, niet mocht verleid worden, om iets onrechts te doen.
25. Zo gaf mij de HEERE weder naar mijn gerechtigheid, naar mijn reinigheid, voor Zijn ogen. Dat is, die Hij wel wist, die hem bekend was.
26. Bij den goedertierene houdt Gij U goedertieren; bij den oprechten held houdt Gij U oprecht.
27. Bij den reine houdt Gij U rein; maar bij den verkeerde houdt Gij U verdraaid. Of, *als een worstelaar*, door wonderlijke, onverwachte en dikwijls onbegrijpelijke wegen verstrikkende, vangende, nedervellende, en alzo rechtvaardiglijk straffende den goddeloze, die kromme en verkeerde wegen tegen U en de vromen ingaat. Anders, *onsmakelijk*; dat is, wederwillig, onlustig, naar het gevoelen dergenen, die verstaan dat hier een ander woord in het Hebreeuws gebruikt wordt, gelijk Ps. 18:27. Vergelijk voorts Lev. 26:24,27,28.
28. En Gij verlost het bedrukte volk; maar Uw ogen zijn tegen de hogen, Dat is, hoogmoedige, hoogdragende. Gij zult hen vernederen.
29. Want Gij zijt mijn Lamp, Of, *kaars, lantaarn*; dat is, oorzaak en auteur van al mijn voorspoed, blijdschap en troost. o HEERE, en de HEERE doet mijn duisternis Dat is, tegenspoed, droefenis, ellende. Zie Gen. 15:12. opklaren. Hebreeuws eigenlijk, *Hij doet mijn duisternis blinken, Hij maakt haar blinkende.*
30. Want met U Dat is, door uw krachtige hulp. loop ik door een bende; Anders, *verbreek, of doorbreek ik.* met mijn God spring ik over een muur.
31. Gods Hebreeuws, *God, zijn weg is volmaakt.* Anders, *God is volmaakt in zijn weg.* weg is volmaakt; Zie Gen. 18:19. de rede des HEEREN is doorlouterd; Als een metaal, dat van alle schuim en onzuiverheid door de kunst van den goudsmid gezuiverd is. Zie Ps. 12:7. Hij is een Schild De HEERE. allen, die op Hem betrouwen.

32. Want wie is God, behalve de HEERE, en wie is een rotssteen, Gelijk boven, 2 Sam. 22:2,3. behalve onze God?
33. God is mijn Sterkte *en* Kracht; of, *in het heir.* en Hij heeft mijn weg Mijn pas, dat ik in spijt mijner vijanden heb kunnen passeren waar ik scheen besloten te zijn. volkomen geopend. Hebreeuws, *losgemaakt.*
34. Hij maakt mijn voeten gelijk als der hinden, Snel en ligt in het lopen. Vergelijk boven, 2 Sam. 1:23. en stelt mij op mijn hoogten. Waar ik mij op begaf, om tegen mijn vijanden verzekerd te zijn; gelijk hij ten tijde van Saul dikwijls heeft moeten doen. Anderszins kan men dit vergelijken met Deut. 32:13, en Deut. 33:29, verstaande dit van de vaste sloten en burchten, die God David heeft doen winnen.
35. Hij leert Dat is, maakt ze bekwaam. mijn handen ten strijde, zodat een stalen boog Of, *koperen.* met mijn armen verbroken is.
36. Ook hebt Gij mij gegeven het schild Uws heils, Dat is, uw heilzaam, overwinnend, verlossend schild; of uw heil, dat mij als een schild geweest is. *en door Uw verootmoedigen* Dat is, door het kruis, dat mij anderszins zou hebben moeten verderven, hebt Gij mij wonderbaarlijk verhoogd, machtig en groot gemaakt. Anders, *door uw verhoren;* dat is, doordien Gij mijn bidden verhoord hebt. Hiervoor staat Ps. 18:36 *door uw zachtmoedigheid.* hebt Gij mij groot gemaakt.
37. Gij hebt mijn voetstap Of, *gang, tred,* dat ik vrijelijk en vastelijk in mijn weg voortging, om mijn vijanden te slaan en uw volk in zekerheid te stellen, gelijk in het volgende verklaard wordt. ruim gemaakt onder mij; en mijn enkelen hebben niet gewankeld.
38. Ik vervolgde Anders, *ik zal,* enz. en zo in 2 Sam. 22:39. mijn vijanden, en verdelgde hen, en keerde niet weder, totdat ik ze verdaan had.
39. En ik verteerde hen, en doorstak ze, dat zij niet weder opstonden; maar zij vielen onder mijn voeten.
40. Want Gij omgorddet mij met kracht ten strijde; Gij deedt onder mij nederbukken, die tegen mij opstonden.
41. En Gij gaaft mij den nek mijner vijanden, Dat zij voor mij vluchtten; of Gij hebt mij hun nek als toegehouden; dat ik dien doorhieuw. Zie Gen. 49:8, Exod. 23:27. mijner haters, en ik vernielde hen.
42. Zij zagen uit, maar er was geen verlosser; naar den HEERE, maar Hij antwoordde hun niet.
43. Toen vergruisde ik hen als stof der aarde; ik stampte ze, ik breidde hen uit als slijk der straten.
44. Ook hebt Gij mij uitgeholpen van de twisten mijns volks, Die Israël had, eensdeels met de omliggende heidense vijanden, en nu door mijn overwinningen zijn geeindigd; anderdeels *waarop dit voornamelijk schijnt te zien* met mijzelf, ten tijde van Saul, Isboeth, Absalom en Seba, die allen ellendiglijk zijn omgekomen, en Israël is mij eendrachtiglijk onderworpen. Gij hebt mij bewaard In zoveel perijkelen tot het koninkrijk. tot een hoofd der heidenen; het volk, *dat* ik niet kende, heeft mij gediend.
45. Vreemden Hebreeuws, *zonen,* of *kinderen eens vreemden;* also in 2 Sam. 22:46; dat is, vreemde natiën, die van God en zijn volk vreemd zijn, hebben mij gehoorzaamheid en dienstbaarheid beloofd uit vrees, hoewel zij het van harte niet meenden. hebben zich mij geveinsdelijk Hebreeuws, *hebben mij gelogen, gehuicheld, geveinsd,* gelijk huichelaars bij der vromen voorspoed plegen te doen. Zie Deut. 33:29. onderworpen; zo haast Hebreeuws, *ten gehore,* of *met het horen der oren,* zo haast zij hoorden wat God door mij gedaan had. als *hun oor van mij* hoorde, hebben zij mij gehoorzaamd.

46. Vreemden zijn vervallen, Gelijk bladeren en bloemen, die verwelken en afvallen. en hebben zich aangegord Om mij te ontmoeten uit hun vastigheden, of zijn *al bevende* uit hun besloten plaatsen gewapend voortgekomen, zijnde versaagd en vertwijfelende. Anders, *hebben gesidderd*; gelijk Ps. 18:46; dat is, al sidderende verlopen. uit hun sloten.

47. De HEERE leeft, en geloofd Hebreeuws, *gezegend*. zij mijn Rotssteen; en verhoogd zij God, Dat is, hooglijk geroemd. de Rotssteen mijns heils!

48. De God, Die mij volkomene Hebreeuws, *wraken*; dat is, volkomen wraak. wraak geeft, en de volken onder mij nederwerpt;

49. En Die mij uitvoert van mijn vijanden; en Gij verhoogt mij boven degenen, die tegen mij opstaan; Gij redt mij van den man alles gewelds. Hebreeuws, *der geweld*; te weten, van Saul, die mij met ongelijk en geweld geduriglijk heeft nagetracht, en anderen die met wrevelig opzet tegen mij zijn opgestaan. Zie Ps. 5:7, en Ps. 140:2,5.

50. Daarom zal ik U, Hier profeteert David van de beroeping der heidenen tot de gemeenschap des Heeren *Christus*, Rom. 15:9. Gelijk ontwijfelbaar meer andere dingen in deze lofpsalm mede zien op het koninkrijk onzes Heeren *Jezus Christus*, wiens voorbeeld David geweest is. o HEERE, loven onder de heidenen, en Uw Naam zal ik psalmzingen.

51. *Hij* is een Toren Anders, *die groot maakt*, gelijk Ps. 18:51. *der verlossingen* Of, *overwinningen*. Zie boven, 2 Sam. 8:6. Zijns konings, Davids. en Hij doet goedertierenheid aan Zijn gezalfde, aan David en aan zijn zaad, Die een voorbeeld en voorvader was *naar het vlees* van onzen Heere *Jezus Christus*, die ook genoemd is, *David*, Jer. 39:9; Ezech. 34:23,24; Hos. 3:5, en gesproken uit zijn zaad, Hand. 13:23; Rom. 1:3, hebbende ook zijn eigen geestelijk zaad, dat is, de kinderen, die hem

God gegeven heeft, Hebr. 2:13. tot in eeuwigheid. Vergelijk 2 Sam. 7:12,13.

2 Samuël 23

1. Voorts zijn dit de laatste woorden van David. Voor zijn dood, naar het exempel van Jakob, Gen. 49, en Mozes, Deut. 32, en Deut. 33. David, de zoon van Isai zegt, en de man, die hoog is opgericht, Verheven uit nederigen stand, en gezalfd tot koning over Gods volk. de gezalfde van Jakobs God, en liefelijk in psalmen van Israel, zegt:
2. De Geest des HEEREN heeft door mij gesproken, en Zijn rede is op mijn tong geweest.
3. De God Israels heeft gezegd, de Rotssteen Israels heeft tot mij gesproken: Anders, *van mij*; verstaande dat David hier verhaalt de profetieën, die God aangaande zijn persoon, koninkrijk en huis geopenbaard had, eensdeels aan David zelve, anderdeels aan de profeten Samuel, Nathan, enz. *Er zal zijn een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige*, Zie Jes. 53:11; Jer. 23:5,6, en Jer. 33:15,16; Zach. 9:9 met de aantekeningen. een Heerser *in de vreze Gods*. Vergelijk Jes. 11:2,3.
4. En Hij zal zijn gelijk het licht des morgens, Dat is, de komst van den *Messias*, en de verrichting van zijn zaligmakend ambt, zal zo lieflijk, aangenaam, nuttig en vruchtbaar zijn voor zijn kerk, als de zaken, in deze gelijkenis verhaald, voor de aarde en haar gewas zijn. Vergelijk met 2 Sam. 23:4, Hos. 6:3; Ps. 110:3; idem Jes. 60:1,2; Mal. 4:2; Luk. 1:78, en voorts Jes. 44:3,4, enz., en Jes. 55:10,11, enz. # Isa 55.10,11 *wanneer de zon opgaat, des morgens zonder wolken, wanneer van den glans na den regen de grasscheutjes uit de aarde voortkomen*.
5. Hoewel mijn huis David belijdt hier zijne en zijns huizes zonden en onwaardigheid. Vergelijk 2 Sam. 7:18,19, enz., en zie 2 Sam. 11, 2 Sam. 12, 2 Sam. 13, 2 Sam. 15, enz., en

roemt daartegen Gods onverdiende weldadigheid, hem bewezen door het eeuwig en onveranderlijk genadeverbond, zijnde gegrond in den *Messias*, wiens dag David *gelijk Abraham* door het geloof ziende, daarop getroost en verheugd in den Heere ontslapen is. Vergelijk 2 Sam. 22:51, en Ps. 72:20, met de aantekeningen. **alzo niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd** Dat is, hetwelk in Gods eeuwigen raad, tot zijn eer en zaligheid zijns volks, met alle middelen daartoe behorende, wijselijk besloten en voorgeschikt is, en tot de eindelijke vervulling toe zo vast bewaard is en gehouden zal worden, dat de poorten der hel daartegen niet zullen vermogen. Vergelijk Matth. 16:18; Hand. 13:23,32,33, enz.; Ef. 1:3,4, enz.; 1 Petr. 1:5,10,11, enz. **en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil, en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten.** Dat is, hoewel de beloofde *Scheut*, of *Spruit* van Isai en David, de Middelaar des verbonds, de *Messias*, nog niet is gekomen. Vergelijk Jes. 4:2, en Jes. 11:1; Jer. 23:5, en Jer. 33:15; Zach. 3:8, en Zach. 6:12. Sommigen verstaan dat David in 2 Sam. 23:4,5 tegen elkander stelt de vergankelijkheid der dingen, die in 2 Sam. 23:4 verhaald staan, en de eeuwigheid zijns koninkrijks en van zijn huis in den *Messias*, die uit zijn zaad voortkomen zou, en zetten deze verzen aldus over: 4 *En gelijk een licht des morgens, wanneer de zon opgaat; des morgens zonder wolken zijnde, van den glans, van den regen, de grasscheutjes uit de aarde uitspruiten;* 5 *dat alzo mijn huis bij God niet zal zijn; want Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld; in alles wel toegerust en bewaard; voorzeker al mijn heil en welgevallen is, dat Hij het niet zal doen uitspruiten. Als hetwelk nu reeds uitgesproten is, en in de eeuwigheid niet zal vergaan.*

6. Maar de *mannen Belials* Dat is, verworpenen, goddelozen, deugnieten, verachters en vijanden van het koninkrijk van *Christus*. Zie van dit woord Deut. 13:13. zullen altemaal zijn als doornen, die

weggeworpen worden, omdat men ze met de hand niet kan vatten;

7. Maar een iegelijk, die ze zal aantasten, voorziet zich Hebreuws, *wordt vervuld*; dat is, hij vult zijn hand, hij voorziet zich eerst met enig instrument, waarmede hij de doornen onbeschadigd kan behandelen. met ijzer en het hout ener spies; en zij zullen ganselijk Hebreuws, *verbrandende verbrand worden. met vuur verbrand worden ter zelve plaats.* Waar zij zijn gewassen, of heengeworpen waar zij liggen. Hebreuws eigenlijk, *in de zitplaats, of verblijfplaats, of stoel.*

8. Dit zijn de namen der helden, Alzo worden hier genoemd Davids voornaamste krijgsofficieren, vanwege hun bijzondere dapperheid, manhaftigheid en onversaagdheid in den oorlog. De orde, die onder hen naar hun dapperheid en verdienste van David is aangesteld, is zeer aanmerkelijk. die David gehad heeft: Josheb Baschebeth, 1 Kron. 11:11 wordt hij genoemd *Jaschobham*; uit welke plaats het woord *zoon* hier ook is ingevoegd, gelijk ook aldaar *Chachmoni* wordt gesteld voor *Tachkemoni. de zoon van Tachkemoni, de voornaamste Hebreuws, het hoofd der hoofdliden.* Deze was Adino, de Ezriet, *die zich stelde tegen achthonderd, die van hem verslagen werden op eenmaal.*

9. En na hem was Eleazar, de zoon van Dodo, zoon van Ahohi, 1 Kron. 11:12. *De Ahohiet. deze was onder de drie helden met David, toen zij de Filistijnen beschimpten, Of, hoon, spijt aandeden, met uitdagen, enz. Anders, toen zij zichzelve waagden, of hun zielen versmaadden, of, verachtten, tegen de Filistijnen;* dat is, toen zij hun leven of personen waagden, in perikel stelden. Zie Richt. 5:18, waar die manier van spreken alzo volgehouden wordt. *die* aldaar ten strijde verzameld waren, en de

- mannen van Israel waren opgetogen.
10. Deze stond op, en sloeg onder de Filistijnen, totdat zijn hand moede werd, ja, zijn hand aan het zwaard kleefde; en de HEERE wrocht een groot heil *Of, een grote overwinning; alzo 2 Sam. 23:12, en boven, 2 Sam. 22:51, zie aldaar.* ten zelve dage; en het volk Dat bereids opgetogen was, keerde weder terug en volgde hem, niet om te strijden *dewijl hij de victorie bevochten had,* maar om te roven. keerde wederom hem na, alleenlijk om te plunderen.
11. Na hem nu was Samma, de zoon van Age, de Harariet. Toen de Filistijnen verzameld waren in een dorp, *Anders, in een hoop gelijk onder, 2 Sam. 23:13, of, tot voeding,* om fourage te halen. en aldaar een stuk akkers was vol linzen, *Alsook gersten, 1 Kron. 11:13,* welke de Filistijnen mogen hebben willen wegvoeren, of in den brand steken. en het volk voor het aangezicht der Filistijnen vluchtte;
12. Zo stelde hij zich in het midden van dat stuk, en verlostte dat, *Of, hield dat in.* en sloeg de Filistijnen; en de HEERE wrocht een groot heil.
13. Ook gingen af drie van de dertig hoofden, *Of, deze drie de voornaamste boven de dertig.* en kwamen in den oogst tot David, in de spelonk van Adullam; *Zie 1 Sam. 22:1.* en de hoop Hiervoor *1 Kron. 11:15 leger.* Van het Hebreeuwse woord, zie *Ps. 68:11.* der Filistijnen had zich gelegd in het dal Rafaim. *Of, der reuzen.* *Zie boven, 2 Sam. 5:18.*
14. En David was toen in een vesting; *Zie 1 Sam. 22:4,5.* Sommigen verstaan hier den burg Zion, waar vandaan David *hebbende die ingenomen* uitgetogen is naar Addullam tegen de Filistijnen. en de bezetting der Filistijnen was toen te Bethlehem.
15. En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij *Dat is: Och dat mij iemand, enz.* Een manier van wenssen bij de Hebreëen, gelijk elders dikwijls. water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?
16. Toen braken die drie helden door het leger der Filistijnen, en putten water uit Bethlehems bornput, die in de poort is, en droegen het, en kwamen tot David; doch hij wilde dat niet drinken, maar goot het uit voor den HEERE.
17. En zeide: Het zij verre van mij, o HEERE, dat ik dit zou doen; zou *ik drinken* het bloed der mannen, die heengegaan zijn met gevaar van hun leven? *Hebreeuws, met, of, op hunne zielen.* En hij wilde het niet drinken. Dit deden die drie helden.
18. Abisai, Joabs broeder, de zoon van Zeruja, die was ook een hoofd van drieen; *Of, hoofdlieden.* en die hief zijn spies *Of, zwaaide, velde, drilde, enz.* op tegen driehonderd, die *van hem* verslagen werden; en hij had een naam onder die drie. *Dat is, welker hoofd hij was, maar niet de drie eersten, die genoemd zijn 2 Sam. 23:8,9,11, en alzo in het begin van 2 Sam. 23:19.*
19. Was hij niet de heerlijkste van die drie? Daarom was hij hun tot een overste. Maar hij kwam niet tot aan die *eerste* drie.
20. Voorts Benaja, de zoon van Jojada, de zoon van een dapperen man, groot van daden, van Kabzeel; *Hebreeuws, Kabtseel;* een stad, gelegen in het zuidende van Juda; *Joz. 15:21.* die sloeg twee sterke leeuwen *Hebreeuws, Ariël;* dat is, *leeuw Gods.* Sommigen verstaan door dit woord eigenlijk leeuwen, sommigen mannen als leeuwen. Anderen, *twee sterke plaatsen,* genoemd *Ariël,* die hij ingenomen, of het garnizoen daarvan geslagen heeft. van Moab; ook ging hij af, en sloeg een

leeuw in het midden van een kuil in den sneeuwtijd. Als de wilde beesten allerhongerigst en wreed zijn.

21. Daartoe sloeg hij een Egyptischen man, een man van aanzien; Vanwege bijzondere lengte en anderszins uitstekende. Zie 1 Kron. 11:23. en in de hand des Egyptenaars was een spies, Zie 1 Kron. 11:23. maar hij ging tot hem af met een staf; en hij rukte de spies uit de hand des Egyptenaars, en doodde hem met zijn *eigen* spies.
22. Die dingen deed Benaja, de zoon van Jojada; dies had hij een naam onder de drie helden.
23. Hij was de heerlijkste van de dertig, maar tot die drie *eersten* kwam hij niet; en David stelde hem over zijn trawanten. Hebreeuws, *tot zijn horing, of, over zijn toeluistering, of, gehoorzaamheid*; dat is, over de mannen zijner gehoorzaamheid. Versta, de *trawanten*, die steeds bij en om hem moesten zijn, om zijne bevelen te horen en te gehoorzamen. Sommigen verstaan hier de koninklijke garde, genoemd de Krethi en Plethi. Zie boven, 2 Sam. 8:18, en 2 Sam. 20:23. Vergelijk 1 Sam. 22:14.
24. Asahel, Joabs broeder, was onder de dertig; Elhanan, de zoon van Dodo, van Bethlehem;
25. Samma, de Harodiet; Zie Richt. 7:1. Elika, de Harodiet; Zie Richt. 7:1.
26. Helez, de Paltiet; Ira, de zoon van Ikes, de Thekoiet; Zie boven, 2 Sam. 14:2.
27. Abi-ezer, de Anetothiet; Zie Joz. 21:18; 1 Kon. 2:26; Jer. 1:1, en Jer. 11:21. Mebunnai, de Husathiet;
28. Zalmon, de Ahohiet; Maharai, de Netofathiet;
29. Heleb, de zoon van Baena, de Netofathiet; Ithai, de zoon van Ribai, van Gibeon Zie Richt. 19, en Richt. 20. der kinderen Benjamins;
30. Benaja, de Pirhathoniet; Zie Richt. 12:13. Hiddai, van de beken Of, *dalen, valleien*. van Gaas; Een berg in Efraïm

gelegen, alwaar Jozua begraven was, Richt. 2:9, en een of meer beken waren spruitende, die tot in de Middellandse zee liepen, naar uitwijzen der kaarten.

31. Abi-Albon, de Arbathiet; Azmaveth, de Barhumiet;
32. Eljachba, de Saalboniet; van de zonen van Jazen, Jonathan;
33. Samma, de Harariet; Ahiam, de zoon van Sarar, de Harariet;
34. Elifelet, de zoon van Ahasbai, de zoon van een Maachathiet; Eliam, de zoon van Achitofel, de Giloniet; Zie boven, 2 Sam. 15:12.
35. Hezrai, de Karmeliet; Paerai, de Arbiet;
36. Jig-al, de zoon van Nathan, van Zoba; Bani, de Gadiet;
37. Zelek, de Ammoniet; Naharai, de Beerothiet, de wapendrager van Joab, den zoon van Zeruja;
38. Ira, de Jethriet; Gareb, de Jethriet;
39. Uria, de Hethiet, zeven en dertig Joab die generaal krijgsoverste en de naaste na den koning was, onder dit getal *naar het algemeen gevoelen* mede begrepen zijnde, hoewel het den Heiligen Geest niet liefd heeft zijn naam daaronder te stellen. 1 Kron. 11: wordt een groter getal verhaald dan hier, omdat enigen inplaats der verstorvenen gesteld, of ook anderszins bijgevoegd mogen zijn. in alles.

2 Samuël 24

1. En de toorn des HEEREN voer voort Dit schijnt te zien op den voorgemelden driejarigen honger, waarvan boven, 2 Sam. 21:1, enz. te ontsteken tegen Israel; en Hij porde Te weten, de Heere. Niet dat Hij zulks zou hebben ingegeven, maar omdat Hij, naar zijn rechtvaardig oordeel, door zijn verborgen regering, den satan zulks heeft willen toelaten, en hem gebruiken tot een verdiende straf der Israëlieten, en tot kastijding en vernedering van David; uit vergelijking van 1 Kron. 21:1, waar deze

historie wordt wederhaald. David aan tegen henlieden, Te weten, tegen de Israëlieten; dat is, tot straf der Israëlieten. Anders, *onder henlieden*. zeggende: Zie boven, 2 Sam. 16:10, en vergelijk 1 Sam. 26:19, en 1 Kon. 22:22. Ga, tel Israel en Juda.

2. De koning dan zeide tot Joab, den krijgsoverste, die bij hem was: Trek nu om, door alle stammen van Israel, van Dan tot Ber-seba toe, De twee uiterste landpalen van Kanaän. Dan in het noorden en Berseba in het zuiden. en tel het volk, Gij en uw gezelschap, dat gij mede zult nemen, zullen tellen allen die tot den strijd bekwaam zijn, van twintig jaren af en daar boven. Zie Num. 1:3, en onder, 2 Sam. 24:9. Doch sommigen menen dat Davids zonde principaal daarin bestaan heeft dat David ook bevolen heeft te tellen die onder de twintig jaar waren, ten strijde bekwaam. Waaruit ook *naar hun gevoelen* ontstaan zou de verscheidenheid van het getal verhaal hier 2 Sam. 24:9, en 1 Kron. 21:5. opdat ik Hiermede toont David dat hij door enkele nieuwsgierigheid en hoogmoed gedreven wordt; hetwelk Joab en andere oversten merkende, gezocht hebben David dit te ontraden. Vergelijk 1 Kron. 21:3,6, en 1 Kron. 27:23. het getal des volks wete.
3. Toen zeide Joab tot den koning: Nu doe de HEERE, uw God, tot dit volk, zoals deze Zoals elke stam nu is. en die nu zijn, honderdmaal meer, dat de ogen van mijn heer den koning het aanzien; maar waarom heeft mijn heer de koning lust tot deze Zoals elke stam nu is. zaak?
4. Doch des konings woord nam de overhand tegen Joab, en tegen de oversten des heirs. Alzo toog Joab uit, met de oversten des heirs, van des konings aangezicht, om het volk Israel te tellen.
5. En zij gingen over de Jordaan, en legerden zich bij Aroer, ter rechterhand der stad, die in het

midden Aroër was gelegen in den stam van Gad, midden tussen de beide beken Arnons, waarvan de ene afliep in de Jordaan, de andere tot in de Dode zee. Zie ook Deut. 2:36. is van de beek van Gad, en aan Jaezer. Gelegen aan de beek Arnon, waar zij van het noorden naar het zuiden loopt.

6. Voorts kwamen zij in Gilead, Strekkende van de beek Arnon tot aan de noordpalen van Kanaän. en in het lage land Hodsi; Hebreeuws, *het land Tachtim Chodschi*; dat sommigen vertalen, *het land dergenen, die in de laagte wonen, nieuwelijks bewoond, of verkregen*, te weten, bij Sauls tijd, gelijk sommigen menen. Zie 1 Kron. 5:10. Anderen duiden het op der Ammonieten en Moabieten land, waarvan boven 2 Sam. 8:2, en 2 Sam. 12:29,30,31. Sommigen houden het voor een eigenaam van zekere streek. ook kwamen zij tot Dan-Jaan, en rondom bij Sidon. Zie Richt. 18:7.
7. En zij kwamen tot de vesting van Tyrus, Zie Joz. 19:29. en alle steden der Hevieten en der Kanaanieten; en zij kwamen uit aan het zuiden van Juda te Ber-seba.
8. Alzo togen zij om door het ganse land; en ten einde van negen maanden en twintig dagen kwamen zij te Jeruzalem.
9. En Joab gaf de som van het getelde volk Hebreeuws, *der telling*. aan den koning; en in Israel waren achthonderd duizend Te weten, naar sommiger gevoelen, boven het ordinaire en bekende krijgsvolk, bedragende 288.000 met de oversten, hebbende onder zich 24.000, gelijk verhaald wordt 1 Kron. 27:1, enz. Dezen onder dit getal mede gerekend zijnde, vindt men omtrent het grotere getal, dat 1 Kron. 21:5 staat. Zie wijder 2 Sam. 24:2. strijdbare mannen, die het zwaard uittrokken, Zie Richt. 8:10. en de mannen van Juda waren vijfhonderd duizend Het ordinaire bestelde krijgsvolk van Juda, daaronder *naar sommiger gevoelen* mede gerekend zijnde, hetwelk 1 Kron. 21:5 is

uitgelaten *omdat zij daar alrede gerekend waren onder de elf honderd duizend* en waarvan de oversten verhaald zouden zijn boven, 2 Sam. 23:8, enz. Het is ook aanmerkelijk dat Joab de stammen van Levi en Benjamin niet heeft willen tellen, misschien ook niet de stad Jeruzalem. Zie 1 Kron. 21:6, en 1 Kron. 27:24. man.

10. En Davids hart sloeg hem, Vanwege nadenken, droefenis, schrik en berouw over zijn begane zonde. Zie dezelfde manier van spreken 1 Sam. 24:6, met de aantekeningen. nadat hij het volk geteld had; en David zeide tot den HEERE: Ik heb zeer gezondigd *in* hetgeen ik gedaan heb; maar nu, o HEERE, neem toch de misdaad Zie boven, 2 Sam. 12:13. Uws knechts weg, want ik heb zeer zottelijk gedaan.

11. Als nu David des morgens opstond, zo geschiedde het woord des HEEREN tot den profeet Gad, Zie van dezen 1 Sam. 22:5; 1 Kron. 29:29. Davids ziener, Zie 1 Sam. 9:9. zeggende:

12. Ga heen, en spreek tot David: Alzo zegt de HEERE: Drie dingen draag ik u voor; Of, *leg ik u op*; dat is, Ik stel u drie plagen voor; welke gij zult kiezen, die zal ik u opleggen of toezenden. **verkies** u een uit die, dat ik u doe.

13. Zo kwam Gad tot David, en maakte het hem bekend, en zeide tot hem: Zal u een honger van zeven jaren De voorgaande drie jaren *waarvan boven, 2 Sam. 21:1*, en het vierde *waarin dit geschiedde* daarbij gerekend, zijn het zeven jaren; welverstaande den tijd hieronder gerekend, in welchen de honger is opgehouden; anders maar drie, welk getal staat 1 Kron. 21:12. Sommigen nemen zeven jaren voor een langen tijd, waarvoor drie jaren staan in de Kronieken. Enigen menen dat God in het handelen met David eerst wel zeven, en daarna, die verzachtende, minder *te weten, drie* heeft voorgesteld. **in uw land komen? Of wilt gij drie maanden vlieden voor het aangezicht uwer**

vijanden, dat die u vervolgen? Hebreeuws, *dat hij te weten een ieder uwer vijanden u vervolge*; versta daarbij, en u achterhalende vijandiglijk handele. Zie 1 Kron. 21:12. Of dat er drie dagen pestilentie in uw land zij? Merk nu, en zie toe, wat antwoord ik Dien zal wederbrengen, Die mij gezonden heeft.

14. Toen zeide David tot Gad: Mij is zeer bange; laat ons toch in de hand des HEEREN vallen, Alzo, dat Hij ons zelf zonder tussenkomen van mensen kastijde. want Zijn barmhartigheden zijn vele, Of, *groot*. maar laat mij in de hand van mensen niet vallen. Hebreeuws, *eens mensen*; te weten, mijner vijanden, bij welken ik geen barmhartigheid gevonden heb.

15. Toen gaf de HEERE een pestilentie in Israel, van den morgen af tot den gezetten tijd Dien God door den profeet Gad had uitgedrukt, te weten, drie dagen lang. Sommigen verstaan door den gezetten tijd den tijd des avondoffers van den eersten dag, zulks dat de tijd door Davids berouw en gebeden *waarvan in het volgende* van God verkort is. toe; en er stierven van het volk, van Dan tot Ber-seba toe, Dat is, door het ganse land, gelijk 2 Sam. 24:2. zeventig duizend mannen.

16. Toen nu de engel Dien God daartoe uitgezonden had; 1 Kron. 21:15. zijn hand uitstreckte over Jeruzalem, om haar te verderven, Door de pestilentie. berouwde Zie Gen. 6:6. het den HEERE over dat kwaad, en Hij zeide tot den engel Dien God daartoe uitgezonden had; 1 Kron. 21:15., die het verderf onder het volk maakte: Het is genoeg, trek uw hand nu af. De engel Dien God daartoe uitgezonden had; 1 Kron. 21:15. des HEEREN nu was bij den dorsvloer van Arauna, Onder, 2 Sam. 24:18, genoemd *Aranja*, en 1 Kron. 21:15 *Ornan*. den Jebusiet. Maar bekeerd tot de ware religie. Jeruzalem was tevoren *Jebus* genoemd en van de heidense Jebusieten bewoond. Zie

Richt. 1:21, en Richt. 19:10,12 en boven, 2 Sam. 5:6.

17. En David, als hij den engel zag, Want de engel verscheen in mensengedaante, tussen hemel en aarde, hebbende een bloot zwaard in zijn hand; 1 Kron. 21:16. die het volk sloeg, sprak tot den HEERE, en zeide: Zie ik, ik heb gezondigd, In het tellen des volks. en ik, ik heb onrecht gehandeld, maar wat hebben deze schapen gedaan? Hij verstaat het volk, dat wel aan deze zonde van David geen schuld had, maar anderszins deze straf verdiend had. Uw hand zij toch tegen mij en tegen mijns vaders huis. Dat is, mijn bloedvrienden, die mij mede geraden of immers niet ontraden hebben.
18. En Gad kwam tot David op dienzelfden dag, en zeide tot hem: Ga op, Uit uw slot, naar het gebergte, genoemd *Moria*, daar de huizing van Arauna was, waar Abraham bevolen was zijn zoon te offeren, Gen. 22:2,14, en naderhand de tempel gebouwd is. Zie 1 Kron. 22:1, enz., en 2 Kron. 3:1. richt den HEERE een altaar op, Uit uw slot, naar het gebergte, genoemd *Moria*, daar de huizing van Arauna was, waar Abraham bevolen was zijn zoon te offeren, Gen. 22:2,14, en naderhand de tempel gebouwd is. Zie 1 Kron. 22:1, enz., en 2 Kron. 3:1. op den dorsvloer van Arauna, Boven en onder genoemd *Arauna*. den Jebusiet.
19. Alzo ging David op naar het woord van Gad, gelijk als de HEERE geboden had. Door den engel, dien God bevel gegeven had den profeet Gad zulks aan te dienen; 1 Kron. 21:18.
20. En Arauna zag toe, en zag den koning en zijn knechten tot zich overkomen; zo ging Arauna uit, en boog zich voor den koning met zijn aangezicht ter aarde.
21. En Arauna zeide: Waarom komt mijn heer de koning tot zijn knecht? Dat is, tot mij. En David zeide: Om dezen dorsvloer van u te kopen, om

den HEERE een altaar te bouwen, opdat deze plage opgehouden worde Vergelijk Num. 16:48. van over het volk.

22. Toen zeide Arauna tot David: Mijn heer de koning neme en offere, wat goed is in zijn ogen; Dat is, dat hem gelieft of behaagt. zie, daar de runderen Want Arauna was aan het dorsen, waartoe men gebruikte runderen of ossen, die den getakten dorswagen, of slede, over het koren omtrokken. Zie Deut. 25:4. ten brandoffer, en de sleden en het rundertuig tot hout. Om de offerande met vuur aan te steken.
23. Dit alles gaf Arauna, Zoveel hem aanging; maar David wilde het niet aannemen. de koning, aan den koning. Sommigen menen dat hij een *koning* genoemd wordt, omdat hij zich zo liberaal hier gedroeg, alsof hij een koning geweest ware. Anderen verstaan dat hij der Jebusieten koning geweest is, eer David den burg Zion innam. Anderen menen dat *koning* zijn toenaam is geweest. Voorts zeide Arauna tot den koning: De HEERE uw God neme een welgevallen in u!
24. Doch de koning zeide tot Arauna: Neen, maar ik zal het zekerlijk Hebreeuws, *kopende kopen*. van u kopen voor den prijs; want ik zal den HEERE, mijn God, niet offeren brandofferen om niet. Die mij van een ander om niet zouden gegeven zijn, maar van hetgeen dat mijne is. Alzo kocht David den dorsvloer en de runderen voor vijftig zilveren sikkelen. Dit wordt verstaan van den prijs der runderen en van het andere gereedschap; want de ganse plaats heeft hij gekocht voor zeshonderd gouden sikkelen, 1 Kron. 21:25. Sommigen verstaan dat hier gesproken wordt van den koop der dorsvloers en der runderen; maar 1 Kron. 21:25 van den koop der ganse plaats, waarop de tempel gebouwd is. Van gouden sikkelen, zie Gen. 24:22.

25. En David bouwde aldaar den HEERE een altaar, en offerde brandofferen en dankofferen. Alzo werd de HEERE den lande verbeden, Dat is, de inwoners des lands verzoend, door het middel der gebeden, die geschieden in het geloof van den *Messias* en van zijn enig zoenoffer, waarvan deze offeranden een voorbeeld waren. en deze plage van over Israel opgehouden.